

لئون



عبدالله شادان در نقش بکتاش



محمد نذیر در نقش حارث



Ketabton.com

در مصاحبه با نماینده روز نامه ستیسمن

رئیس دولت و صدر اعظم فرمودند:

در قدم اول مصروفیت کلی راجع به مسایل اقتصادی افغانستان است

قانون اساسی افغانستان دموکراتیک و مترقی خواهد بود

ریاست عمو می دفتر جمهوری
خبر داده است که اخیرا بنا علی
محمد داؤد رئیس دولت و صدراعظم
مصاحبه ای با بنیاعلی گولدیپ نیایر
نماینده روز نامه ستیسمن چاپ دهلی
جدید بعمل آورده اند که متن آن قرار
آتی است :

سوال - ایده الهایی را که در
خطابه های خود بعد از انقلاب بیان
کرده اید مطالعه نموده ام . به نظر
شما تا چه اندازه به تطبیق آنها موفق
شده اید ؟

جواب - البته ایده الهایی که گفته
شده آرزو های طبیعی است که عملی
ساختن آنها وقت و زمان بکار دارد
مطالبی که تا حال گفته شده فعلا همه
تحت غور و مذاکره و مباحثه است و
طبعا وقت بکار دارد که تطبیق شود
در قدم اول مصروفیت کلی راجع
به مسایل اقتصادی افغانستان است
و مادرین قسمت نسبتا پیشرفت هایی
کرده ایم و امیدواریم که برای کشور
نتایج مفیدتر بدست آید .

سوال - ابتدا مائیکه درین مدت
ده ماه در زمینه شده چه بوده است ؟

جواب - اگرچه تفصیل تمام مسایل
ببردارم البته این چند لحظه مختصر
کفایت نخواهد کرد . در صورتیکه
آرزو داشته باشید درین قسمت معلومات
بیشتر بگیرید وزارت های مربوطه
افغانستان در اختیار شماست و برای
شما تفصیلات خواهند داد .

سوال - اگر اشتباه نکرده باشم
شنیده ایم که در مورد اصلاحات
ارزشی ، پلان و نظری موجود است . آیا
درین باره تا کنون اقدام می شده
است ؟

جواب - اصلاحات ارزشی نزد ما
یکی از اهداف بارز انقلاب است
که از همان آغاز انقلاب شروع به
مطالعه آن کرده ایم و تا حال مطالعات
آن ادامه دارد و کاملا تکمیل نگردیده
است . امیدوار هستم در مدتی که

وقت آنرا امروز تعیین کرده نمیتوانم ،
در یک وقت مناسب قانون اصلاحات
ارزشی را اعلام کنیم .

سوال - این ، معنی آنرا دارد که
زمین یکسانی توزیع میگردد که زمین
ندارند ؟

جواب - البته تطبیق آن قدم بقدم
صورت خواهد گرفت . بدین ترتیب
که اول برای مردمان بی زمین زمین
توزیع خواهد گردید چنانچه قدم های
اول آنرا حالا شروع کرده ایم و زمین
های ملکیت دولت را همین اکنون
شروع به تقسیم نموده ایم . تا حال
تقریبا به سه هزار خانواده که اگر
خانواده را بصورت اوسط پنج نفر
حساب کنیم به پانزده هزار نفر زمین
توزیع گردیده است و این امر هنوز
هم جریان دارد .

سوال - آیا به آنچه تا حال انجام
داده شده قانع هستید ؟

جواب - شخصی که به پیشرفت
وطن و بهبود حال مردم خود علاقه
دارد از هر کشوری باشد این ادعایش
که برای وطن خود کار کافی انجام
داده است مبالغه خواهد بود . در
مقابل ما آنقدر مشکلات و نا رسانی
هایی موجود است که نه تنها من و
رفقایم بلکه نسل های آینده هم باید
پیهم کار کنند تا آنها را مو ثقفانه
رفع کرده برای کشور کار های مثمر
انجام دهند .

سوال - قراریکه شنیده ام درین
مدت ده ماه دو کودتا علیه جمهوریت
اقدام شده است آیا این اقواء حقیقت
دارد ؟

جواب - بصراحت گفته می توانم
که بجز از همان اقدامی که چند ماه

قبل کشف گردید چیزی دیگری صورت
نگرفته است .

سوال - اگر غلط نکنم گفته شده
که در توطئه کودتا پاکستان ذیدخل
بوده آیا این حقیقت دارد ؟

جواب - در اینکه دست خارجی
در اقدام کودتای خائنین ملی شریک
بوده جای شک و شبیه ای نیست و
درین مورد شواهد و مدارک کافی در
دست داریم . البته نام پاکستان را
رسمی نیز ذکر کرده ایم و در جواب
بنیاعلی جمیل الرحمن مدیر روز نامه
نیوتایمز پاکستانی نیز جواب ایمن
سوال را به صراحت داده ام .

سوال - آیا فکر میکنید که احوال
حالا عادی شده و هیچ خطری از هیچ
سودیده نمیشود ؟

جواب - هیچ مملکت به هیچ
صورت برای همیشه از خطرات
مصئون بوده نمیتواند .

سوال - در باره پشتو نستان
روایات مختلف شنیده ام . گفته می-
شود که بین غفار خان و اجمل خٹک
ملکوره های مختلف موجود است و
بعضی از این اشخاص تنها خود مختاری
داخلی میخواهند نظر شما چیست ؟

جواب - چون عین سوال را قبلا
به بنیاعلی جمیل الرحمن مدیر روز نامه
نیوتایمز به تفصیل جواب داده ام ،
نمی خواهم آنرا تکرار کنم و بیش
از آن چیزی اظهار کرده نمیتوانم .
یقین دارم شما خود آنرا مطالعه کرده
اید . ولی اینقدر تذکر میدهم که لویه
جرگه ها و شوراهای و حکومتات افغانستان
درین مورد موقف خود را قبلا واضح
ساخته اند ، لیدر های پشتون و بلوچ

میکنند . تبصره شما درین مورد
چیست ؟

جواب - در اینکه با هند علایق
بسیار دوستانه داریم جای شک و
تردید نیست . اما طوریکه رفقای
هندی ما میدانند موضوع پشتونستان
و سر نوشت مردم آن بسیار قبل از
آزادی هند و بوجود آمدن پاکستان
وجود داشته و همیشه موضوع متنازع
فیه بین ما و حکومت هند برتاوی
و امروز بین ما و پاکستان بوده و می-
باشد . پس با داشتن چنین یک
سابقه طولانی چطور پاکستان گفته
میتواند که هند افغانستان را درین
قسمت تحریک و تشویق میکند .

سوال - می خواهم بدانم شما درین
قسمت چه کمکی را از هند توقع
دارید ؟

جواب - درین قسمت مانده تشباز
هند بلکه از تمام کشور های دوست
و عدالت پسند آرزو داریم که جانب
حق و عدالت را بگیرند .

سوال - وقتی اخیرا بنیاعلی بوتو
را دیدم بمن گفت از آنچه شما به
مردم و مخصوصا محصلین افغانستان
میگویید پریشان است .

وی همچنان گفت نمی توانم
موضوعات مخصوصا وقتیکه مسا له
تجزیه مجدد پاکستان در بین باشد
سطحی بگیرد . آیا درین مورد چیزی
گفته میتوانید ؟

جواب - اگر بنیاعلی بوتو از مصاحبه
من با مردم و محصلین خود مانده باشد
و پریشانی دارد اختیار بغیر دوست
و اگر او این گفتار های مرا به
نظر سطحی نمی بیند باز هم اختیاریه
خود اوست . اینکه گفته است یک
مملکت بعد از تجزیه مسؤولیت تجزیه
شدن خود را حس میکند ، به نظر
ما بنیاعلی بوتو از همه کس دیگر
بیشتر مسؤول تجزیه خاك خود بوده
نه ما و روزی تاریخ پاکستان قضاوت
خواهد کرد که مسؤول حقیقی تجزیه

سوال - فرضا اگر شما رئیس
دولت میبودید چه اقدامی را لازم
میدانستید ؟

جواب - اگر من در راس کار می-
بودم بادر نظر گرفتن شرایط و ایجابات
وقت البته تصمیم خود را میگرفتم .

سوال - پاکستان همیشه هندوستان
را مشتم میسازد که در مورد پشتونستان
افغانستان را تحریک و تشویق

میکنند . تبصره شما درین مورد
چیست ؟

جواب - در اینکه با هند علایق
بسیار دوستانه داریم جای شک و
تردید نیست . اما طوریکه رفقای
هندی ما میدانند موضوع پشتونستان
و سر نوشت مردم آن بسیار قبل از
آزادی هند و بوجود آمدن پاکستان
وجود داشته و همیشه موضوع متنازع
فیه بین ما و حکومت هند برتاوی
و امروز بین ما و پاکستان بوده و می-
باشد . پس با داشتن چنین یک
سابقه طولانی چطور پاکستان گفته
میتواند که هند افغانستان را درین
قسمت تحریک و تشویق میکند .

سوال - می خواهم بدانم شما درین
قسمت چه کمکی را از هند توقع
دارید ؟

جواب - درین قسمت مانده تشباز
هند بلکه از تمام کشور های دوست
و عدالت پسند آرزو داریم که جانب
حق و عدالت را بگیرند .

سوال - وقتی اخیرا بنیاعلی بوتو
را دیدم بمن گفت از آنچه شما به
مردم و مخصوصا محصلین افغانستان
میگویید پریشان است .

وی همچنان گفت نمی توانم
موضوعات مخصوصا وقتیکه مسا له
تجزیه مجدد پاکستان در بین باشد
سطحی بگیرد . آیا درین مورد چیزی
گفته میتوانید ؟

جواب - اگر بنیاعلی بوتو از مصاحبه
من با مردم و محصلین خود مانده باشد
و پریشانی دارد اختیار بغیر دوست
و اگر او این گفتار های مرا به
نظر سطحی نمی بیند باز هم اختیاریه
خود اوست . اینکه گفته است یک
مملکت بعد از تجزیه مسؤولیت تجزیه
شدن خود را حس میکند ، به نظر
ما بنیاعلی بوتو از همه کس دیگر
بیشتر مسؤول تجزیه خاك خود بوده
نه ما و روزی تاریخ پاکستان قضاوت
خواهد کرد که مسؤول حقیقی تجزیه

رئيس دولت و صدر اعظم معین وزارت خارجه پولند را پذیرفتند

متن بیانیۀ وزیر معادن و صنایع به مناسبت روز بین المللی کارگر

بسم الله الرحمن الرحيم
بنام خدای بزرگ و توانا .
امروز روز اول می بنام روز کارگر در وطن
عزیز مادر فابریکات و محل کار کارگران طبق
ارشادات رهبر دولت انقلابی افغانستان بنام
محمد داود موسس جمهوریت تجلیل
میکرد .

جای افتخار است از اینکه در چنین
مرحله ای اجازه دارم تا برای تمام کارگران وطن
عزیز و همه کارگران جهان از صمیم قلب
تبریک بگویم .

کارگران عزیز ! متیقنم که مردمان کارکن
و زحمت کش دولت افغانستان استعداد آنرا
دارند که در تحت رهبری این نظام مستقری
و انقلابی عقب ماندگی های سالهای مستعادی
وطن خویش را یکی بعد دیگری از بین بردارند
از آنرو اتحاد و زحمتمندی همه آنها بیکه کار
میکند از خود گذری و فداکاری بی حد و
حصر را امروز اینجا می نمایند تا شاید مثل
اینکه در دیگر ممالک از نمره کار و فداکاری
نسل های گذشته امروز نسل موجود شان
یک زندگی آرام و آسرومند را به ارث
برده اند .

همه ماو شما توانسته باشیم به نسلهای
آینده و نمره آبرو مند کار و زحمات
خویش را بپای کار گذاشته و بدین وسیله
مشکلاتی را که اکنون در مقابل ما قرار دارد
از پیشروی فرزندان فرزندان وطن خود
برداشته باشیم .

رهبر انقلاب مادر بیانیۀ تاریخی اول
سنبله ۱۳۵۲ در این باره چنین می فرماید:
« در وضع کنونی کشور ما اکثریت مطلق
مردم از حقوق و نعمات مادی و معنوی محروم اند
و از لحاظ اجتماعی در شرایط دشوار بسر
می برند دولت جمهوری در جمله نخستین
اقدامات خویش حد اقل دستمزد کارگران را
متناسب با مخارج زندگی و احتیاجات ضروری
مادی و معنوی ایشان و ساعات کار گران تعیین
خواهند کرد و اصل مزد مساوی در برابر کار
مساوی را برقرار خواهد ساخت .

دولت قانون مترقی و دیموکراتیک بسازد
و منظور اصلاح و بهبود شرایط کار و تامین
مسئولیت حقوق فردی و اجتماعی کارگران صنعتی
و زراعتی وضع و تطبیق خواهد کرد .

وزارت معادن و صنایع دولت جمهوری افغانستان
که متکفل امور کار و کارگر می باشد بنامی از این
مرام عالی و مترقی دولت جمهوری تا وقتی که مسوده
قانون جدید کار که محتوی مطالبه همه جانبه و
علمی و مترقی است مراحل قانونی را طی نماید
عجالتا برای بهبود وضع اقتصادی و اجتماعی
و بلند بردن سطح تولید و انکشاف صنایع در
درمورد تعیین ساعات کار و اعطای بعضی امتیازات
برای کارگران موسسات صنعتی طبق هدایت
رهبر انقلاب مقرراتی را وضع نمود و به از تصویب
در ساحه تطبیق گذاشت . با اساس این مقررات
قبلا مجموع ساعات کار که در اکثر موسسات
صنعتی در یکسال به ۳۰۶۰ - ساعت می رسید
اکنون به ۲۳۵۲ - ساعت در یکسال تنزیل
داده شد و حد اقل مزد که قبلا با اساس فی ماه
۴۵۰ - افغانی به کارگر پرداخته میشد اکنون
به نهصد افغانی در ماه بلند برده شد . اکنون کار
بقیه در صفحه ۳

معین وزارت خارجه پولند روز ۸ نور نیز
بامعین سیاسی وزارت امور خارجه مذاکره کرد
و ساعت سه بعد از ظهر همان روز از موزیم
کابل دین کرد .
طبق یک اطلاع دیگر بنام بنام ۸ نور
ضیافتی با افتخار بنام بنام و حیدر بنام معین
سیاسی وزارت امور خارجه در هتل انترکانتی
نننال ترتیب داده بود .

قراردیک خبر دیگر بنام بنام ۷ نور
روز ۷ نور بنام بنام و حیدر بنام معین سیاسی
وزارت امور خارجه ملاقات و روی مو ضوعات
مورد علاقه مذاکره کرد .

همچنان بنام بنام ۷ نور در ضیافتی
اشتراک کرده با افتخار از طرف معین وزارت
امور خارجه در آن وزارت ترتیب شده بود .

بنام بنام محمد داود رئیس دولت و صدر اعظم
ساعت دوازده ظهر روز ۹ نور بنام بنام ۹ نور
معین وزارت خارجه پولند را برای ملاقات در
قصر گلخانه ریاست جمهوری پذیرفتند .
درین موقع بنام بنام و حیدر بنام معین
سیاسی وزارت امور خارجه و بنام بنام محمد اکبر
رئیس عمومی دفتر جمهوری نیز حاضر
بودند .



بنام بنام محمد داود رئیس دولت و صدر اعظم موقعیکه معین وزارت خارجه پولند را در قصر گلخانه ریاست جمهوری پذیرفتند .

روز بین المللی کارگر در داخل فابریکات و محل کار کارگران تجلیل گردید

وزارت مغایرات به تقریب روز بین المللی
کارگر تکت پستی فوق العاده بزرگ و صحافت
مرغوب نشر نموده که سراز ۱۱ نور کارگرد
پسته خانه های شهر مورد استفاده قرار
داده شد .

به تاسی از ارشادات رهبر دولت انقلابی
ما بنام بنام محمد داود موسس جمهوریت روز
اول می مطابق ۱۱ نور که مصادف با روز
بین المللی کارگر میا شد در داخل فابریکات
شام ده نور از رادیو افغانستان نشر گردید .
و محل کار کارگران در کشور تجلیل گردید .
بیانیۀ یوهانده عبدالقیوم وزیر معادن و
صنایع باین مناسبت بعد از خبرهای پشتوی
شام ده نور از رادیو افغانستان نشر گردید .

معاون صدارت مراتب تسلیمت خود را ابراز کرد



موقعیکه دکتر محمد حسن شرق معاون صدارت عظمی مراتب تسلیمت و همدردی خود را به مناسبت وفات فرانس جوناس رئیس جمهور اتریش در کتاب مخصوص درج مینماید.

دوکتور محمد حسن شرق معاون صدارت عظمی بروز شنبه ۷ نور به سفارت کبرای اتریش در مراتب تسلیمت و همدردی خود را در کتاب مخصوص که به مناسبت وفات فرانس جوناس رئیس جمهور اتریش در آن سفارت گذاشته شده بود درج و امضاء کرد. همچنان بعضی از اعضای کابینه ما سورین عسکری و ملک و کوردیلو ماتیک مقیم کابل قبل از ظهر وبعد از ظهر با امضای کتاب مذکور مراتب تعزیت شان را ابراز کردند.

بقیه صفحه ۳

بیانیه وزیر معادن و صنایع به
در یک هفته از چهل و پنج ساعت اضافه کاری از ۲۵ ساعت در هفته بیشتر شده نمی تواند که مجموعاً هفتاد ساعت شود در حالیکه سابق تا ۸۴ ساعت از یک نفر در هفته کار گرفته میشد. برای آنهاییکه سن شان ۱۸ و یا از ۱۸ سال بالا باشد و سابقه کار نداشته باشند به صفت شاگرد در موسسات صنعتی قبول میشود که دوره شاگردی این اشخاص از شش ماه تجاوز نکرده و در این مدت شاگرد از حداقل مزد شاگردی که ماهوار هفتصد افغانی میشود مستفید میگردد. برای تأمینات اجتماعی کارگران موسسات صنعتی باندازه پنج فیصد مزد ماهوار کارگران از بودجه خود موسسه و سه فیصد از مزد کارگران وضع و بحساب معینه در بانک انتقال داده میشود. و به اینصورت تضمین تادیه حقوق تقاعد برای کارگران صنعتی کشور از طرف حکومت جمهوری عملی گردیده و به قسمیکه آینده ماورین دولتی از نظر حقوق تقاعد تضمین گردیده و برایشان در دوره تقاعد یکسوم مبلغ معاش داده میشود به همین قسم برای کارگران موسسات صنعتی کشور نیز این معاش تقاعدی بعد از سن معینه تادیه میشود تا در ایام پیری بتوانند

صفحه ۴

روابط دوستانه و همکاری

مهمر بین افغانستان و پولند ه میتواند توسعه و تقویت یابد

همچنان بنیادلی چاپلا بتاریخ ۷ نور با بنیادلی دکتر محمد حسن شرق معاون صدارت عظمی ملاقات نموده و راجع به روابط دو کشور تبادل نظر کردند.

بنیادلی یان چاپلا بنیادلی محمد خان جلال وزیر تجارت و بنیادلی وحید عبد الله معین سیاسی وزارت امور خارجه و بنیادلی علی احمد خرم معین وزارت پلان نیز ملاقات و مذاکرات بعمل آورد.

مذاکرات معین های وزارت خارجه دو کشور بتاریخ ۸ و ۷ نور ۱۳۵۳ در وزارت امور خارجه صورت گرفت طی این مذاکرات طرفین روابط دوستانه و همکاری های متمر موجود بین دو کشور را در همه ساحات مخصوصاً ساحه اقتصادی و نوع و طرق توسعه و تقویت آنها را مورد مطالعه قرار داده و موافقه کردند که این روابط و همکاریها میتواند بر اساس روحیه احترام متقابل علم مداخله در امور داخلی یکدیگر مساوات و دوستی بین کشور ها که میز دایمی روابط و همکاری افغانستان و پولند میباشد توسعه و تقویت یابد.

طرفین راجع به اوضاع بین المللی مسایل مورد علاقه دو کشور و انکشاف او ضاع در منطقه های مربوطه شان نیز مذاکرات و تبادل افکار نمودند.

بنیادلی یان چاپلا معین وزارت امور خارجه جمهوری مردم پولند از بنیادلی وحید عبد الله معین سیاسی وزارت امور خارجه جمهوریت افغانستان دعوت نمود تا از پولند دیدار رسمی و دوستانه بعمل آورد این دعوت باتشکر پذیرفته شد.

بنیادلی یان چاپلا معین وزارت امور خارجه پولند که بدعوت بنیادلی وحید عبد الله معین سیاسی وزارت امور خارجه برای یک مسافرت رسمی و دوستانه بکابل آمده بود روز دوشنبه ۹ نور عازم کشورش گردید.

بنیادلی وحید عبد الله معین سیاسی بنیادلی محمد انور نوروز معاون ریاست تشریفات وزارت امور خارجه، سفیر کبیر و بعضی از اعضای سفارت کبرای پولند، برای و داع بنیادلی چاپلا در میدان هوایی حاکم بودند.

در ختم مسافرت چاپلا در افغانستان اعلامیه مطبوعاتی ذیل صادر شده است.

بنابر دعوت بنیادلی وحید عبد الله معین سیاسی وزارت امور خارجه جمهوریت افغانستان بنیادلی یان چاپلا معین وزارت امور خارجه جمهوریت مردم پولند از تاریخ ۷ تا ۹ نور ۱۳۵۳ از افغانستان بازدید رسمی و دوستانه بعمل آورد.

بنیادلی محمد داود رئیس دولت و صدراعظم بنیادلی یان چاپلا را پذیرفته باوی ملاقات و مذاکرات دوستانه بعمل آورد.

بنیادلی یان چاپلا تمهیات گرم بنیادلی ادوارد کبیریک سکرتر اول حزب کارگران متحد بنیادلی هنریک یابلو نسکی رئیس شورای دولتی و بنیادلی پیوتر یارو سیویچ صدراعظم جمهوریت مردم پولند را به رئیس دولت و صدراعظم افغانستان رسانید. باالمقابل بنیادلی محمد داود از معین وزارت خارجه پولند خواهش کردند آرزومندیهای صمیمانه ایشان را به زعمای کشور دوست پولند ابراز نمایند.

و اجتماعی شان پرو گرام های وسیعی را تحت مطالعه قرار داده است که مطابق نودم های بین المللی و میثاق های مصوبه کنفرانس های بین المللی کاربرد تطبیق و عملی شدن آن آینده درخشان تری را برای کارگران عزیز و خانواده های شان رونما خواهد کرد یکی از مشکلات عمده عصری که در آن زندگی داریم از یک طرف توسعه فاصله است که روز بروز بین کشور های غنی و کشورهای نادر موجود میشود و از جانب دیگر مساله ازدیاد نفوس را که به شکل بی سابقه در جهان روبه افزایش است باید در نظر داشت این دو عامل عموماً نتایج رشد اقتصادی را بی حاصل نساخته است.

در بعضی از کشورهای جهان سوم گرچه تولیدات روبه افزایش است اما به شکل نمیتواند سویه حداقل حیات را برای نفوس که در حال تکثیر است مهیا نماید، در این کشور ها تعداد قلیل مردم سویه حیات بخور و نمیر دارند در حالیکه میلیونهای دیگر بدون آنکه در انکشاف اقتصادی سهم بگیرند و با از نمره های آن برخوردار شوند بیکار اند برای حل و جاره جویی آن مشکل باید امکانات ایجاد کار و ازدیاد کار مواد که تا اندازه زیاد سرنوشت کشور های در حال رشد به آن مربوط است جستجو گردد که این موضوع نیز با اهمیت که دارد از طرف حکومت جمهوری جوان افغانستان در داخل پلانهای عمومی اقتصادی و اجتماعی کشور تحت مطالعه قرار دارد.

در این روز خجسته و وظیفه خود میدانیم رضا یتندی و خوشنودی دولت و حکومت جمهوری را از آن کارگرانی که بطور ر شاکار سهم فعال در پیشرفت تولید گرفته برای رشد اقتصادی و تقویت صنایع ملی علاوه بر ساعات معینه اضافه کار نموده اند و می کنند اظهار نایم. و این فداکاری ایشان که نشانه پشتیبانی عمیق ایشان مطابق مشی دولت انقلابی برای اعتلا و پیشرفت افغانستان عزیز

طیاره توین اتر بمو سسه با ختر افغان الوته تسلیم داده شد

طیاره توین اتر مودل ۳۰۰ که از طرف حکومت کانادا به دباختر افغان الوته مساعدت شده بود روز ۷ نور ضمن مراسمی به آن موسسه تسلیم داده شد.

بنیادلی میلارد هادون سفیر کبیر غیر مقیم کانادا در افغان نستان ساعت پنج عصر روز ۷ نور کلید و اسناد مربوط به این طیاره را به بنیادلی سلطان محمود غازی رئیس عمومی هوا یی ملکی و توریزم تقو یض نمود.

بنیادلی غازی در این موقع از روابط حسنه بین دو کشور یادآوری نموده ضمن ابراز تشکر از این مساعدت همکاری مزید بین دو گت جمهوری افغانستان و کانادا را آرزو نمود. طیاره که به دباختر افغان الوته از طرف کانادا اهداشده با سامان فالتوی آن اضافه از نصد هزار دالر قیمت داشته و قرار است از آن در پرواز های داخلی استفاده گردد.

در مراسم تسلیم دهی رئیس باختر افغان الوته و آمر عمومی میدان هوایی بین المللی کابل وعده دیگر از اراکین ریاست عمومی هوایی ملکی و توریزم و اعضای سفارت کبرای کانادا حاضر بودند.

میباشد شایسته قدر دانی و تشکر است. در خانه موفقیت های درخشان و تقو یه و بهبود وضع اقتصادی و اجتماعی مزید قاطب ملت نجیب افغان و با لخصوص کارگران و زحمکشانی این کشور باستانی و انجمنهای های قاید ملی و موسس نظام نوین و مترقی جمهوری افغانستان از درگاه پروردگار تو نا آرزو کرده این روز خجسته را برایشان بیکار دیگر تبریک میگویم.

پاینده باد افغانستان

زنده باد جمهوریت

ژوندون

تصمیم قاطع ، خلل ناپذیر ودوامداریک ملت، میتواند اورایه هدف عالی اش برساند

درد فتر مدیر

اختصاصی مجله با همان کمیت
بیشترین نشر گردد .
ولی فکر میکنم صحبت همین جا
تمام نمی شود زیرا ما باین عقیده
هستیم که در مورد تمام نشریات
مجله از نظر کیفیت و کمیت بایست
هفتاد فیصد خوانندگان و یا حد اقل
نیم از خوانندگان ژوندون نظر بدهند
و این مامول در صورتی می تواند
عملی گردد که خوانندگان ژوندون
زحمتهای بر خوروا دارند و نظریات
شان را در مورد اینکه کدام صفحات
بیشتر مورد علاقه ای شان است و از
ژوندون چه تقاضای دارند، در چند
سطر بطور خلاصه به آدرس ژوندون
بفرستند تا از روی نظر و پیشنهاد
ایشان تصمیم گرفته شود. اینطوری
بهتر خواهیم توانست علاقه
خوانندگان مجله ژوندون را در مورد
نحوه و چگونگی خواسته های آنها
بدانیم تازه ما روشن گردد . چرا که
ژوندون برای مردم نشر می شود و
این حق از آنهاست که در مورد
مسایل و موضوعاتی که در مجله
چاپ میشود نظر بدهند و پیشنهاد
کنند .

درین هفته يك تعداد از خوانندگان
مجله ژوندون که بیشتر آنها دختر
بودند ، بد فتر مجله تشریف آورده
و تقاضا کردند که بعضی از صفحات
اختصاصی مجله ژوندون با کمیت
بیشتر بچاپ برسند . مثلاً یکی از
دخترها می خواست که فو تو رومان
اختصاصی مجله ژوندون که هر هفته
درد و صفحه نشر میشود در چهار
صفحه به نشر برسد . او میگفت :
نمی توان برای تمام شدن يك
فوتورو مان ، مثلاً دوسه ماهی انتظار
کشید زیرا با خواندن دو صفحه
فوتورو مان در يك هفته قناعت
آدم فراهم نمی شود و انتظار ما ندن
هم برای يك هفته خیلی دشوار
است .
یکی دیگر از آنها میخواست
که صفحات اختصاصی زنان با
کمیت بیشتر نشر گردد و بهمین
ترتیب عده ای تقاضا داشتند که
دوسه داستان کوتاه در هر شماره
داشته باشیم .
گرچه پس از چند دقیقه صحبتی
که با این خوانندگان از جمند مجله
ژوندون کردیم تا اندازه ای قناعت
آنها حاصل شد که این صفحات



شنبه ۱۴ آذر ۱۳۵۳ برابر با ۱۲ ربیع الاول ۱۳۹۴ مطابق ۴ می ۱۹۷۴

روز بین المللی کارگر

در جریان تکامل تاریخ اجتماعی تحولات عظیمی در جهان رونمایی
گردیده است که حد فاصل دوران انعطاف در تاریخ جوامع است .
ولی هیچ تحولی را به پیمانه عظمت و بزرگی عصر صنایع نمی توان سراغ
کرد . عصریکه با نیرو کار دو ران ساز ترین انسان پی نهاده شد و
طبیعت را به گونه ای که خواست و آیدال انسان بود مطیع مردم روی
زمین گردانید . این انسان نیرو مند که تاریخ باتوانایی او همچنان به
پیش میرود ، باز هم برای رشد و تسریع این حرکت و حاکمیت
بیشتر بر زندگی با طبیعت دستباز است .

کارگران نه تنها پس از عصر صنایع این رسالت بزرگ تاریخی را
عهده دار بوده اند بلکه در سده های پیشین تاریخ نیز همین مسئولیت
سازندگی را داشته اند . بشریت و تمدن امروز مدیون بازوان توانا
و نیرومند این انسان تا ریخ ساز است .

تلاش کارگران این نیروی سازنده که با قدرت و توانایی زوال
ناپذیرش طبیعت رام نشدنی و سرکش را مطیع خود ساخت و زیر
مسلطه خویش در آورد ، فقط بخاطر رفاه و آسایش بشر بوده است .
تمام پدیده هاییکه امروز در جهان در خدمت انسان و برای آرا می و
آسایش اوست محصول کار و زحمت همین کارگر است . ازینرو کارگران
در سرتاسر جهان به پاس خدمات فراوان و عظیم که برای بشریت
انجام داده اند سزاوار احترام بسیار اند . برای بزرگداشت مقام
کارگر است که روز اول ماه می منحصراً روز بین المللی کار در تمام
جهان با مراسم خاص تجلیل میشود .

کارگران ، که در تاریخ کشورها نقش سازنده ای را بازی می کنند
و حرکت ایشان و کار ایشان در جهت رشد و تسریع تکامل تاریخ
است واجد احترام زیادی در جامعه اند .

بازگشت این حقیقت است که امسال روز بین المللی کارگر اول ماه می
در سرتاسر افغانستان بخاطر قدر دانی از مقام کارگر با مراسم
خاص و باشکوهی تجلیل گردید . زیرا کارگران باتلاش که در جهت
رشد و تکامل تاریخ می نمایند مقام والا و ارزشمندی در جامعه
دارند و بایست از کار ایشان و از خدمت های آنها قدر دانی بعمل
آید .

ما بخاطر آنکه کارگران دلساختمان جامعه و در فراهم آوری
رفاه و سعادت انسان عرق می ریزند و کار میکنند و بخاطر آنکه
رنج بی کرانی را برای آسایش بشر متحمل میشوند این روز خجسته
و پر میمنت را برای کارگران جهان و افغانستان تبریک و تهنیت میگوئیم



قسمت سوم

ترجمه و نگارش ع. هبا

وطن و عقیده

کننده سعادت واقعی و حقیقی مردم بار آیند، و گفتیم این نوع ملت ها در نتیجه، دیر یا زود رو به زوال و انحطاط خواهد رفت، و اینک در زمینه اینکه آیا پیشرفت های مادی در آخرین درجه و سطح خود، باز هم آیا توانسته خویشختی واقعی بیاورد؟ این رایور را در دامان گفتار خویش می ریزیم:

یکی از مسئولین امور پوهنتون بریستون اضلاع متحده امریکا، در موقع تحقیق از احوال و چگونگی محصلین و پیرامون مشکلات ناشی از این رهگذر، اینگونه ابراز عقیده کرد: قسمت عمده محصلین و محصولات، گرفتار یکنوع نابسامانی های اخلاقی و روانی اند و بدون شک یگانه عامل ایجاد گرایش مشکلات و این گرفتاری های روانی و این انحطاط اخلاقی، پیروی و سرگردن بیک زندگی افراطی و عیاشی های بی بند و باری است که مرز و سرحدی نمی شناسد و نقطه توقفی ندارد.

این دانشمند در نظریات خویش علاوه میکند که ازدواج جوانان در مراحل ابتدایی جوانان، می تواند حدی برای این رویدادها و این انحرافات اخلاقی، تعیین کند و تا جایی ساحت آنرا محدود سازد، زیرا در نظرات محصلین که در سنین اول جوانی ازدواج کنند کمتر انحرافات اخلاقی راضی خواهند شد.

این دانشمند باتأثر از اظهار این حقیقت تلخ نیز خود داری نمی کند و پوست کنده میگوید که ارقام و احصائیه که در دست ما رسیده نشان میدهد که در حدود ۱۲ درصد مجموع محصلین و محصولات در امریکا در نتیجه این بی بند و باری های لجام گسیخته و عیاشی افراطی، دست به خودکشی میزنند و خویشان را قربانی اقتضایات اخلاقی میسازند.

و با صدای رسای خویش این ندا در میدهد که: **الله اکبر... الله اکبر...** صدایی که زمانی در زیر تازیانه وحشیانه خدا تا پرستان مکه، آهسته آهسته و زیر لب، احد... احد میگفت، اکنون بر فراز کعبه، این زمزمه را بگوش جفا نیا ن سر میکند که: **لا اله الا الله محمد رسول الله...** اما آن دیگران، آن خوناشامان، آن دشمنان حق و حقیقت و بالاخره آن دشمنان قوی پنجه سعادت بشری، امروز همه خاموش اند و سر در کفن سیاه تاریخ پیچیده اند و تخم لعنتی برای خویشان بذر کرده اند.

گفتیم پیشرفت های چشمگیری که بر پایه های اخلاق استوار نباشد و مبادی اجتماعی مثبت و معقولی نداشته باشند، نمی توانند تائید

میکرد، به تشکیل دولت بزرگ و جامع الاطراف اسلامی، مؤلفی شدند و بر نامه های اصلاحی خویش را یک یک پیروز مندانه تطبیق و عملی کردند، هر حله بمر حله نیرو مند تر شدند و دائره اسلام روز بروز وسیع تر گردید و ارتش اسلام نیز منسجم و بر صلابت بار آمد و زمینه برای نجات وطن اصلی این رهبران اسلام، هر روز بیش از روز دیگر، مساعد تر گردید.

آنها بیکه درد دل وادی ها و صحرا های سو زان، مخفیانه راه مدینه رومی پیمو دند، حا کمیت و شوکتی کم نظیر یافتند، آن (بلالی) که در مکه بدست جا بران نابخورد، اذیت و شکنجه میدید، جندی بعد بر فراز کعبه بالا میروید

روحیه اسلامی در میان اجتماعات و آشنا ساختن آنها بمبادی و ارزش های زندگی بخش اسلام است، متین تر و مستحکم تر سازند.

ایشان مدینه را بحیث یک پایگاه و یک مرکز، و بالاخره یک سنگر، برای اجرای برنامه های همه جانبه و برنامه ها بیکه همه جز در راه مصالح حقیقی جهان انسانیت، و جز تا مین سعادت و خوشبختی برای همگان، و جز تبلیغ و تنویر ذهنیت ها و عقاید بشریت، بمنصه عمل و تطبیق نمی آمد، تعیین کردند.

این رهبران نامی اسلام در طول مدت هجرت و کارشان در مدینه هیچگاه هم (مکه) را از یاد نبرده بودند و برای آزادی آن از زیر پای ستوران آدم خوار و معنی ناپسند، پیوسته پلانهای باخود داشتند.

آنها در (مکه) نخستین حرکت اصلاحی خویش را که بحیث پایه اساسی قیام اسلامی بشمار می آمد آغاز کردند و مدتی با تحمل شدید ترین دشواری ها، برای دعوت مردم بسوی حق، مبارزه نمودند و از هر گونه مساعی ممکنه دریغ نکردند، و بی دوام مبارزات ایشان در (مکه) به علت نامساعد بودن اوضاع، و به نسبت محدود بودن مبارزان، به مصلحت مکه و مردمش، و هم بمصلحت مبارزه و جهاد نبود، لذا به اساس ارشاد الهی آنجا را ترک گفتند و بمنظور جستجوی مرکز مساعدی برای تأسیس حکومت اسلامی، مدینه را مسکن خویش گزیدند.

این پیش آهنگان اسلام همان طوریکه و طیفه خطیر شان ايجاب

شخصیت های بزرگ اسلامی را معرفی میکند

مولوی عبدالرحیم از دارالعلوم اسلامیہ بلخ

حضرت ابولبابه (رض)

خدا (ص) آن دورا بر باز گشت امر کردند و آنقدر بعد از شلیک چند تیر بسوی دشمن بمدینه بازگشتند. همچنانیکه پیغمبر اسلام (ص) او را در مدینه در غزوه بدر سال دوم هجری بعیت نائب خود معین کردند در غزوه سوئق که در آن ابوسفیان اراده حمله بر مدینه را داشت بعیت کفیل خود تعیین نمودند. همچنان رسول خدا (ص) او را در غزوه بنی قنیقاع عوض خود گماشتند.

در ماه رجب سال نهم هجری میان مسلمانان و مشرکین غزوه مشکلی بنام غزوه تبوک ویا عسره که در آن هوای تابستان خیلی گرم و موسم جمع آوری حاصلات نیز بود، از طرف دوری راه و ریگزار صحرای وقت و سایل دهن بیک شتر بنوبت سوار شده برای دو تن روزانه یک خرما تقسیم می شد و آخر چنان بقیه در صفحه ده

این صحابه جلیل القدر که بعضی ها او را بنام رفاعة بن عبدالمندرانقاری اوسی و گروهی هم بنام بشیر یاد می کنند، کنیه اش بنامش غلبه یافته از زمره نقباء امت رسول خدا علیه السلام میباشد که بابیغیر خدا (ص) درسی از جنگ ها که از آن جمله بدر میباشد اشتراک کرده است. این هشام در رساله خود از ابن اسحاق روایت می کند که وی بدر را مشاهده نکرده است زیرا رسول خدا علیه السلام نخست عمر ابن مکتوم را بعیت نایب خود در ادای نماز مسلمین درین جنگ موظف نمودند بعدا ابو لبابه را از (روحاء) باز گردانیده بعیت کفیل خود تعیین کردند.

ابن هشام باردیگر از اسحاق روایت کرده میگوید که ابولبابه ابن عبدالمندرو حارث بن حاطب بابیغیر خدا (ص) برآمدند و رسول

چرا ویلی برانت استعفاداد

اتحادی آلمان را در يك بحران سیاسی قرار داد و اولین امری را که بایست هر چه زودتر اجرا کند انتخاب شخصی است بحیث جانشین برانت اما يك روز بعد از استعفای او اعلان گردید که حزب سوسیال دموکرات تشکیل جلسه داده و هلموت شمیت

وزیر مالی آلمان را بحیث کاندید حزب برای احراز کرسی صدرا ت جمهوری آلمان تعیین نمود. قبل از انتخاب وی

از طرف حزبش برای احراز این مقام سنیاستمند آلمان حکومت آلمان غرب به چنین امری عقیده گام داشتند.

هلموت شمیت مردیست ۵۵ ساله و بحیث معاون ریاست حزب سوسیال دموکرات نیز وظیفه داشت. مقامات

رسمی حکومتی جمهوری آلمان معتقد اند که شاید شمیت می تواند بحیث صدر اعظم آلمان را به تاریخ ۱۶ می طرف قبول واقع شود مقامات مذکور فکر میکنند که وی شخصی با نیروی و صاحب نفوذ است و از دیر زمان باینسو بحیث جانشین برانت فکر میشد.

در عین زمان رهبر حزب کو چک دموکرات آزاد والتر شیل وزیر خارجه جمهوری آلمان بحیث کاندید احتمالی فکر می شد. اما این

امر در جلسه متحد احزاب سوسیال دموکرات و دموکرات آزاد مربوط است که در آینده نزدیک صورت می گیرد و کاندید خود را اعلام میکند

و در عین حال درین جلسه راجع به تقسیم پست های حکومت مذاکراتی صورت میگیرد.

عنوانی که ستاف هایمنین رئیس جمهور آلمان غرب نوشته و در آن استعفای خود را اعلان کرد. وی درین نامه تمام مسوولیت سیاسی مربوط به قضیه جاسوسی کیوم را خود قبول کرده است.

بدینصورت ویلی برانت که شصت سال دارد و از ۲۱ اکتوبر ۱۹۶۹ بحیث صدرا عظم جمهوریت اتحادی آلمان اجرای وظیفه می نمود از صحنه اداری آلمان کناره رفت

برانت از سال مذکور در راس احزاب ایتلافی سوسیال دموکرات و دموکرات آزاد حکومت را تشکیل داد. وی با وجود آنکه از چوکی صدارت استعفا داد اعلام نمود که به حیث رئیس حزب سوسیال دموکرات باقی خواهد ماند.

حکومت جمهوری آلمان که برانت در راس آن واقع بود در سال ۱۹۷۰ در مذاکراتی سهیم گرفت که هدف آن عادی شدن روابط بین آلمان غرب و آلمان شرق بوده و هم ایجاد صلح باعد.

از کشور های اروپای شرقی بوده است برانت در حقیقت بانی و مبتکر اوست پولاتیک جمهوریت اتحادی آلمان است که هدف آن نزدیکی و ایجاد صلح با بلاک شرقی بوده است و علاوه تا ویلی برانت در

امر دیتانت شرق و غرب نقش بازی داشته است و بدون شك برانت در مذاکرات خلع سلاح شرق و غرب بر

زندگی خاصی داشت وی در اثر همین کار های خود توانست جایزه صلح نوبل را کما می کند. بهر حال، استعفای برانت جمهوری

بهر حال آنچه باعث برانداختن ویلی برانت از قدرت می باشد یک نفر مهاجریست که در جمله سه

تن از همکاران نزد يك سیا سی اجرای وظیفه میکرد. این شخص کوئتر کیوم نام دارد و بعد از مهاجرت به آلمان غرب به حزب

سوسیال دموکرات برانت شامل گردید. با شمول خویش به حزب نه تنها يك عضو حزب شد بلکه درین

حزب وظیفه ای را بقسم وسیله ارتباط بین اداره برانت و اداره ملی اجراییه حزب سوسیال دموکرات اجرا مینمود. کیوم که ۴۷ سال دارد، در سال ۱۹۷۰ بحیث همکار برانت در قسمت پالیسی اقتصادی بکار آغاز نمود کیوم اصلا در سال

۱۹۵۸ به حزب شامل شده و از همان آغاز در فکر آن بود که چطور راه خود را بسوی ارتقاء و پیشرفت در

حکومت برانت باز نماید. در حقیقت این خصوصیت او سبب تعجب حلقه های ژورنالیستی شده بود بالاخره مدت کوتاهی سپری نشده که

مقامات مسول آلمان غرب كشف کردند کیوم يك جاسوس بود و بر اثر همین امر وقتی وی از يك مسافرت به فرون پاز گشت گرفتار شد. همین فعالیت ها و گرفتاری او افتضاح سیاسی بار آورد که در اثر آن ویلی برانت مجبور به استعفا گردید.

روز يكه برانت به این بحران مواجه گردید تمام روز مصروف آن بود که در مورد تصمیمی اتخاذ نماید ولی بآنکه رفقایش اصرار ورزیدند از اتخاذ تصمیمی مبنی بر استعفا پیش خود داری کند برانت نامه ای

درین هفته در حالیکه فرانسه در عین جریان، انتخابات ریاست جمهوریت قرار داشته و مبارزه بین

رئیسکار دستنگ وزیر مالی و وزیر حزب جمهوری خواه مستقل و فرانسوا امیتران رهبر حزب سوسیال

لست و کاندید مشترک احزاب چپ آلمان در دور دوم انتخابات

جریان دارد بحران سیاسی در يك کشور دیگر اروپا در

جمهوریت اتحادی آلمان واقع گردیده که نه ناشی از کدام انقلابیون است و نه از اتر اعتصابات

و مظاهرات و نه هم ناشی از کدام اختلافی بوده در داخل حکومت آلمان بلکه این بحران

ناشی از يك عمل جاسوسی است که توسط یکی از همکاران نزدیک سیاسی

برانت صورت گرفته و این امر منجر به استعفای او گردیده. در نیمه شب ۱۷ آور بصورت ناگهانی اعلام

گردید که ویلی برانت صدر اعظم جمهوری آلمان استعفا نموده است. استعفای برانت نه تنها

در داخل جمهوری آلمان باعث تعجب و تأثیر عمیق مردم واقع شد بلکه این موضوع اکثر کشور

های بلاک شرق و غرب اروپا و سایر نقاط جهان را به تعجب و تحیر اندر ساخت. چه برانت در طول دوره

۳۰۰ شعرها ناسروده ماندند

قصه رابعه قصه فریاد در گلو خفه
شده زن جامعه ماست در زمان او
و همه زمانهای دیگری که گذشته
است

تا کنون آنچه بخور د بیننده
سینمای کشور مارفته در مجموع
خود تفاله های بی بوده است از
ابتدال شرق و غرب.

ماسکس را رد نمیکنیم؛ اما آنرا از
ابتدال دور نگاه میداریم و باشیوه
هنری بمردم خود میدهیم



سبا عثمان در نقش رابعه



در نقش بکتاش

ماجرای زندگی رابعه و بکتاش فلم تهیه نماینده؟
در مرحله اول انتخاب موضوع بر سر ای
نخستین فلم این موسسه کمتر مورد بحث
بود. هدف آن بود که کاری در زمینه هنر
هفتم در کشور آغاز گردد و خوب آغاز گردد.
از میان داستانهای متعددی که برای تهیه
سناریو ها پیشنهاد گردید قصه را به و
بکتاش جالبتر می نمود و آمو زنده تر، این
قصه یک روایت ساده تاریخی ویا داستان
عشق نیست، رابعه گرگتر ای است که میتواند
سمبولی باشد برای یک زن آزاد اندیش
جامعه افغانی در شرایطی که تمام ضابطه های
اجتماعی علیه زن و مقام او تدوین میشده است.
- ممکن است بگوئید منظور شما از فلم
آموزنده چیست و این فلم از کدام جهات
اجتماعی و با توجه بکدام واقعیت های عینی
مخیلی ما میتواند بمساله آموزش در سینما
راه دهد و مثلا جلوه گر ابتدال گردد؟
وقتی شما از ابتدال نام میگرد که پرده
های سینمای کشور مارا به خود اختصاص
داده است در حقیقت پاسخ پرسش خود را
گرفته اید آنچه که تاکنون بخور بیننده
سینمای کشور مارفته است چه بوده است
جز تعدادی تصاویر متحرک خالی از احساس
وگاه منظر برای جامعه تفاله ابتدال سینما
هندو ایران ویا آنچه که از غرب در اینجا

عبدالله شادان

رابعه این پرده نشین بلخ بیکار دیگر
از پشت دیوار تاریخ سر میکشد از وریایر
های انسانوی بیرون می آید و خودش را بیرون
ریز میکند، با همه شخصیت عاطفی اش و
تأثیراتش در مقابل ما قرار میگیرد و عشقی
را بنمایش میگذارد که میان او و انسان زمانش
فاصله عمیق و پریشونی ایجاد میکند.
قصه شور انگیز عشق رابعه به بکتاش
قصه عادی عشقهای زمان ما نیست که با جرقه
ای روشن گردد و بآبادی خاموش گراید.
این قصه فریاد در گلو خفه شده زن
جامعه ماست در طول تاریخ، فریاد در مقابل
سنت های که احساس زن را بنجیر کشیده و
مائع رشد شخصیت اجتماعی او گشته است،
فریاد از ضابطه ها و سلطه های یکجانبه ای
که داغ میت را بر پیشانی زن حاکم میکند و باد
اجازه تبارز احساس و بیان آنرا نمیدهد.
و زندگی رابعه در مجموع خود با حادثه
ها و رخداد هایش مبارزه است علیه این
شرایط ظالمانه، مبارزه است برای شکستن
زنجیر ها، برای پایان بخشیدن زندگی های
فاجعه آمیز و غم انگیز، و چنین زندگی
است که روی پرده سینمای کشور پیاده میگردد.
اولین پرسش متوجه تدبیر است، تهیه کننده
واکتور فلم -
چه انگیزه ای وادار تان ساخت که از

بجای موضوع غایب فیلم چه میشود، بیننده این فیلم چه کسانی اند، مخصوصاً که تعداد کم سینماهای کشور نیز این مشکل را دو چندان بزرگ میسازد.

اگر قبول کنیم که مثلاً سگس آنطور که تاکنون برای بیننده کم سواد و بیسواد ما عرضه شده است نوعی ابتذال است در هنر عفت، ما فقط میگوییم سگس داشته باشیم اما نه سگسی تحریک کننده یکپسیده انسان بحریم، سگس ما شکل هنری خواهد داشت طوری که ذوق عوام را درست رهبری نماید، در یک جهت خوب و آموزنده و در عین حال ذوقی.

موضوع غایب فیلم درست است که مشکل است ولی بهر صورت این ریسک باید صورت گیرد خواه از جانب من و یا دیگری. ولی گویید فروش فیلم در منابع داخلی را فروش آن در خارج میتواند جبران نماید. داود فارانی سناریست و معاون دایرکتور فیلم هم حاضر است، از او میپرسم فلانماه شما با استفاده از کدام مواخذ نوشته شده است؟

سرفه صدا داری میکند و میگوید:

بهجرت میتوانم ادعا نمایم که در این سناریو بصورت مشخص از هیچ اثر کلاسیک و یا نوشته معاصرین استفاده نشده است گرچه رابعه در فیلم ما شخصیتی دارد غیر از آنچه که دیگران برای او ساخته اند... نمیتوانید در این زمینه روشن تر صحبت کنید و مثلاً بگویید میان گرگتری که شما برای رابعه ساخته اید تا رابعه دیگران از نظر شخصیت عاطفی و تأثیرات روانی و یا آنچه که در مجموع خود این شخصیت را می سازد و تبارز میدهد چه اختلافی وجود دارد؟

تاکنون آنچه درباره رابعه و شخصیت او نوشته شده است عطف توجیبی بوده به عشق و بس نه بنا و سازنده گرگتری او، شخصیت او و مبارزات او اما رابعه از نظر ماکر کمتر غیر از این دارد احساس وطنپرستانه یا رز یافتنه رابعه در این فیلم و مشابهت های عینی عاطفی او در همین جهت با یکتاش انگیزه

لطفاً ورق بزنید



صحنه ای از فیلم ... و شعر ها تاسرونده ماندند.

ابتذال و ذوق عوامی در فیلم گردید.
- شما میدانید که بیننده سینمای کشور ما باین ابتذال عادت کرده اند. شما در اولین فیلم خود اگر خلاف ذوق عموم کاره نائرا

داود فارانی:

شخصیت و گرگتری رابعه در فیلم ما چیز است غیر از آنکه در داستانها متقدمین و معاصرین برای او ساخته اند.

است و روشنفکرانه، در حالیکه در کشور ما سینما یک هنر تازه است و کمبود پرسونل و و سایل کار در آن محسوس حتی نجر به سینمای که بتوان با اساس آن چنین ادعا بی نمودیم یانیست و باکم است، پس در این شرایط چه عوامی متیقنان میسازد که آنچه شما تهیه می نمایید دور از ابتذال باشد و قابل قبول برای قشر روشنفکر؟

- ذوق، علاقه و تلاش پیگیر ما میتواند پشتوانه چنین توقعی باشد، اما شما اشتباه نکنید، آنچه من گفتم معنی آنرا ندارد که ما ادعا تهیه فیلمهای روشنفکرانه را داشته باشیم کوشش ما این است که تا جای امکان جلوگیری

بنمایش گذاشته شده است نه جوابگوی نیاز قشر های کم سواد و بی سواد ما بوده و نه هم جالب برای روشنفکر کشور ما که طالع لب فیلمهای سنگین هنری است و القاء معقول را طریق هنر عفت.

از اینجاست که ضرورت بیای ایستادن سینمای ملی مطرح میگردد و خوبتر آنکه آنچه در این سینما به مردم عرضه میگردد روشنفکر نموده های ملی، پدیده های تاریخی و معرف کلچری باشد که بیش از پنج هزار سال درخشیده است.

- شما می خواهید ادعا نمایید که نذیر فیلم دست اندر کار ساختن فیلمهای سنگین هنری



صحنه ای از فیلم



فضل الله فرهاد در نقش سربازك



محمد نذیر در نقش حارث

من برای سازندگی کرکتر های این فلم بصورت مشخص از هیچ داستانی استفاده نبرده- ام اما در مجموع همه آنها برایم سایه داده اند. سازنده و تبار زدهنده شخصیت رابعه عشق نیست، احساس وطنپرستانه اوست.

بکتاش نمایندگی از خواست های طبقاتی حاکم بر زمان خود میکند، خواست های طبقه محروم و ستمکش در مقابل امتیازات صدر نشینان اجتماع سیماسیگوید:

رابعه از نظر عاطفی و روانی و از نظر دید اجتماعی هم طراز بکتاش است در حقیقت او بکتاش دوم است و یک رابعه سرد، سرد به مفهوم واقعی آن



سیمما عثمان در نقش رابعه

سبزیان لباس از روی چمدل های صورت گرفته می توانید ادعا نمایید که این لباس ها همان چیزی است که در زمان وقوع حوادث فلم پوشیده می شده است؟

مادر تهیه لباس و انتخاب دیزاین آن از مدل های روزیم ملی و باتو چه به نوعیست لباس های دوره غزنوی و سامانی استفاده نموده ایم. شادان بلب و روی آویزان و خسته وارد اتاق میشود و قبل از دست دادن و احوالپرسی با همکارانش بیاله جای را از روی میز بر میدارد و مینوشد، از او سوال میکنم.

سیتوانی کرکتر بکتاش را آنطور که شتاخته ای و باید بسازی اش بما معرفی کنی.

بکتاش از نظر من در مجموع شخصیت خود نمایندگی از هیونیزم عصر خود میکند با این خواست ها مبارزه میکند و می خواهد فاصله عمیق و پرشدنی میان طبقات را بین و بالای جامعه را از میان بردارد، همین خصایص در این شخصیت است که وادارم نمود زندگی او را باز طی نمایم.

از نظر خودت چقدر در این سازندگی و بازتابی شخصیت بکتاش موفق هستی؟

بوجود آمدن چنان عشقی میان آندو میگردد که در وجود هم تحلیل روند یعنی در این فلم اگر این احساس وطنپرستانه مشابه میان رابعه و بکتاش وجود نداشت این معنی را ارائه میکرد که عشقی هم در میان آمده نمیتوانست، در حالیکه در تمام آثار نوشته شده درباره این واقعه تاریخی مبارزه و حرکت اجتماعی دوش بدوش رابعه و بکتاش بازتابی است از عشق آنان برخورد رومانیک آنها نیست به همدیگر.

پس شما کاملاً از یک نظرگاه تازه شخصیت های فلم را تبارز میدید و در مجموع تم اصلی این شخصیت ها عشق نیست وطنپرستی است؟

بلی همین طور است.

نظیر شما در مورد سیمما چیست، او توانسته است در قالب نقش خود نا خصل شود و شخصیت رابعه را تبارز دهد؟

من از کار او راضی هستم سیمما با آنکه تازه کار است و بازی در نقش رابعه او لیکن کار سیمایی اش خوب از عهده این مشکل برآمده است.

داؤد فارانی در نقش گمب





رابعه در حضور پدر فرمانروای بلخ

در فیلم رابعه و بکتاش بیش از یک هزار نفر لشکر ظاهر میگردند مدت فیلم از ۹۰ تا ۱۲۰ دقیقه تخمین شده و تاکنون ۳۰ دقیقه آن فلمبر داری گسر دیده است .

بعضی از صحنه‌های این فیلم درهرات ویا صفحات شمال کشور تهیه میگرد



الف هروی - در نقش میرک

بگذارید دیگران قضاوت نمایند و بعد از دیدن فیلم خالق علیل دایر کتر فلم درپیش یک پاسخ در زمینه تلقی ویر داشت خاص که از زندگی رابعه و بکتاش و تراز دی زندگی شان دارد و در این مورد که چگونه صحنه سازی میکند و کتر ماریه نمایش مگذارد، میگوید :

من فکر شان را تایید میکنم، آنچه در مجموع از این سناریو باید ساخته شود تبارز خواست های طبقاتی و هیو نیزم مسلط بر زمان فرمانان داستان است که این حماسه را

آفریده است این درست نیست که عشق را در نهایت آن تجلی دهنده این حالات خاص و مبارزات پیگیر انسانی معرفی نمایم ، انسان های این فلم مانند همه انسانهای دیگر زاده شرایط خوداند، آنکه بر خود دار از امتیازات طبقاتی است با تمام قدرت از آن دفاع میکند و در مقابل بکتاش نها پسند می کنند.

میوانید بگوئید در این فلم چند نفر در مجموع نقش دارند.

دوازده نفر در رلهای اصلی و بیش از یک هزار نفر سیاهی لشکر و در رله های فرعی .

آخرین پرسش برای شما دختر اول فلم طرح میگرد، از اومی خواهم شخصیت رابعه را از دید گاه خاص خود تحلیل نماید و نقاطی عاطفی و روانی اش را بازگوید .

او میگوید:

رابعه در مجموع شخصیت خود دختری است و تنبیرست و طرفدار اصل توازن حقوق و عدالت اجتماعی و همین انگیزه است که او از خواست های طبقاتی و امتیازات وابسته به آن جدا گردد، در این راه مبارزه نماید و بجنگد، او از نظر عاطفی و شخصیت روانی خود هم طر از بکتاش است در حقیقت بکتاش دوم است یک رابعه مرد به مفهوم واقعی مرد است.

من وقتی در نقش او ظاهر میگردم و در قالب او فرو میروم احساس میکنم همه تاثرات او، همه سوز نهان او و همه فریاد های در گلو مانده او در وجود من زنده میشوند و نگ می گیرند و حالت پیدا میکنند .

رابعه سمبول یک زن واقعی مبارز است در طول تاریخ ما و من افتخار دارم که در تاریخ سینمایی کشور در نقش او ظاهر میگردم .

بلی.

چه انگیزه ای و از تان نمود آغاز گر کار سینمایی گردید، از سینما چه انتظار ی دارید ؟

ذوق و علاقه شخصی محرک من بود ولی آنچه که و دارم ساخت بدون در نظر گرفتن شرایط محیط کار سینما و اکت برای هنر هفتم را ترجیح دهم خود سناریو است و نقش من .

از او واز نسیر فلم که حاضر شده است برای ژوندون مطلب اختصاصی بدهد تشکر میکنم و از اتاق خارج میگردم.



انسان های این فلم مانند همه انسانهای دیگر زاده شرایط خود اند

په مصنوعي وزرونو سر ه فضا تداد

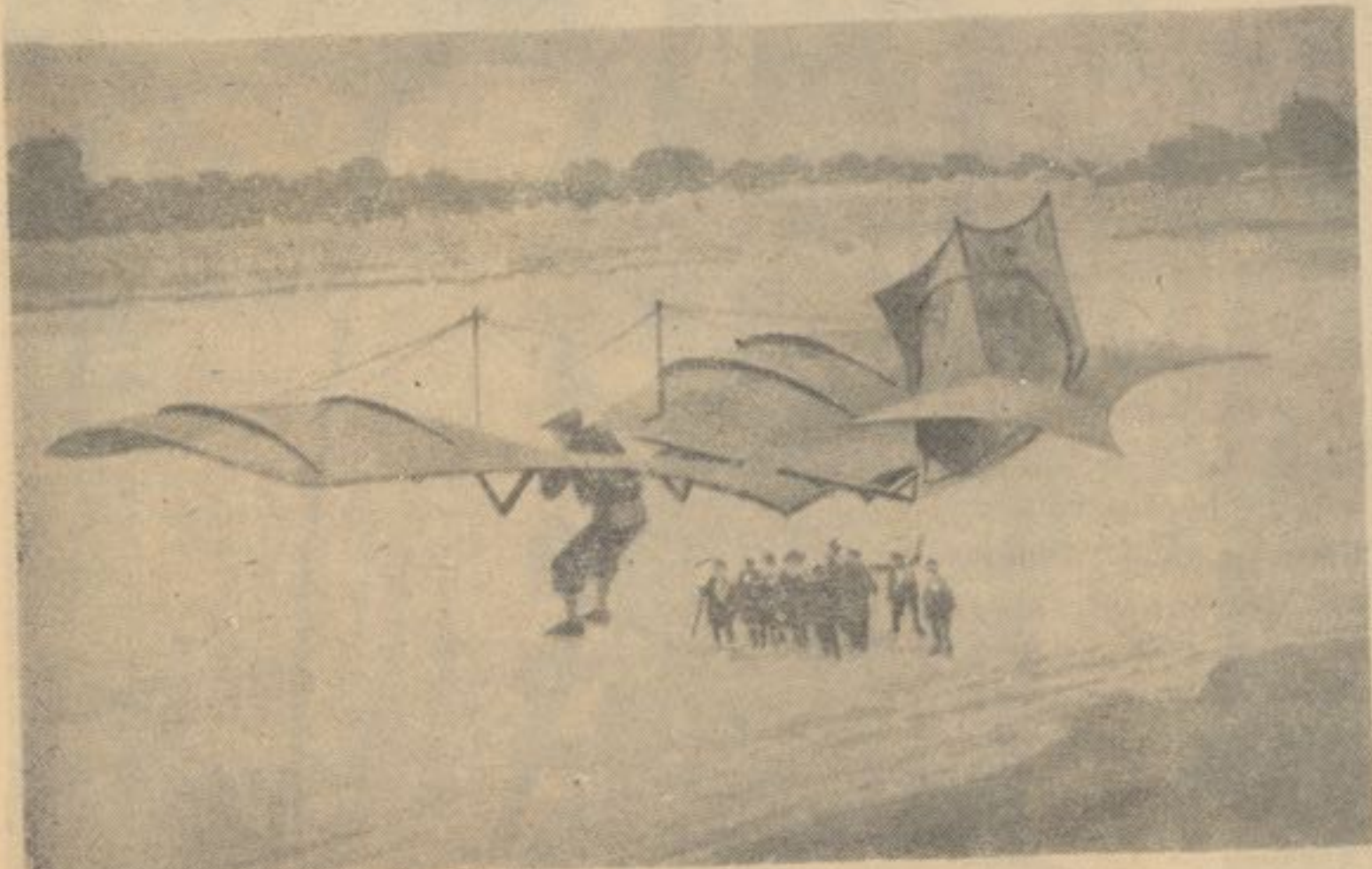


(يانيس) ۳۵ کلن يو ناني خلمی
چې ده مصنوعي وزرونو په مرسته
په فضا کېنې د آزادۍ الوتنې په سرته
رسولو سره دبشر پخوانۍ هيلې تر
سره کړه .

په ۱۶۷۹ کال، (دشفورز) په ۱۷۷۲
کال او (دگن) په ۱۸۱۲ کال کېنې
خوسره ددی دنو موږو درپرتوڅخه
هيڅ يوه الوتنه بريالۍ نشول .
(دگن) پخپل الوتنو نکی ماشين
باندې دومره باور درلود چې حتی

دبشر له اوسيدونکو څخه و، دخان
دپاره يوه جوړه مصنوعي وزرونه
جوړ کړي اود هغو په مرسته وکولای
شو چې له ځمکې پورته شي اود
(تراسمين) د سيند دپاسه والوزی
مگر سمدستي راولويد اوپه پټه
پي ماته شوه. وروسته بيا يو انگليسي
چې (اوليوير مالمسبو ری) نومید،
دخان دپاره دوه مصنوعي وزرونه
جوړ کړي اووالوت مگر هغه هم راولويد
اودواړه پټی پي ماتي شوی. په
۱۴۹۲- او ۱۵۰۲ کلو کېنې هم
(ليو نارد او نيچي) ايتا لوی نابغه
الوتنی په فکر کېنې ولويد اوددغه
هدف په لاره کېنې دالو تګو دالوتنی
اود هغو د وزرونو د جوړښت د
څرنگوالي په څېړنه لاس پورې کړ
اوپه هغه ياد داشتونو کېنې چې له ده
څخه پاتې شويدي، د الوتونکو د
وزرونو د جوړښت شکلونه ليدل
کيږي . وروسته له هغه (ليونارد
(او نيچي) د يوه الوتنو نکی ماشين
دپاره يوه طرح جوړه کړه، مګر دوی
تنه فرانسويان وچې لومړنی الوتونکی
ماشينونه پي جوړ کړي يعنې (بسمر)

يو تن يو ناني ۲۵ کلن سړی
دلومړی ځل دپاره په دی بريالی
شویدی چې دهغو مصنوعي وزرونو
په مرسته چې پي د خان دپاره
جوړ کړيدي، فضاته والوزی .
۱۴۰۹۲ - ۱۵۰۲۹۱ کلو کېنې ((ليو
نارداو نيچي)) ايتالوی نابغه؛ دالوتنی
په فکر کېنې ولويد او ددغه
هدف په لاره کېنې پي دالوتونکو
دالوتنی اود هغو دوزونو دجوړښت
دڅرنگوالي په څېړنه لاس پورې
کړ .

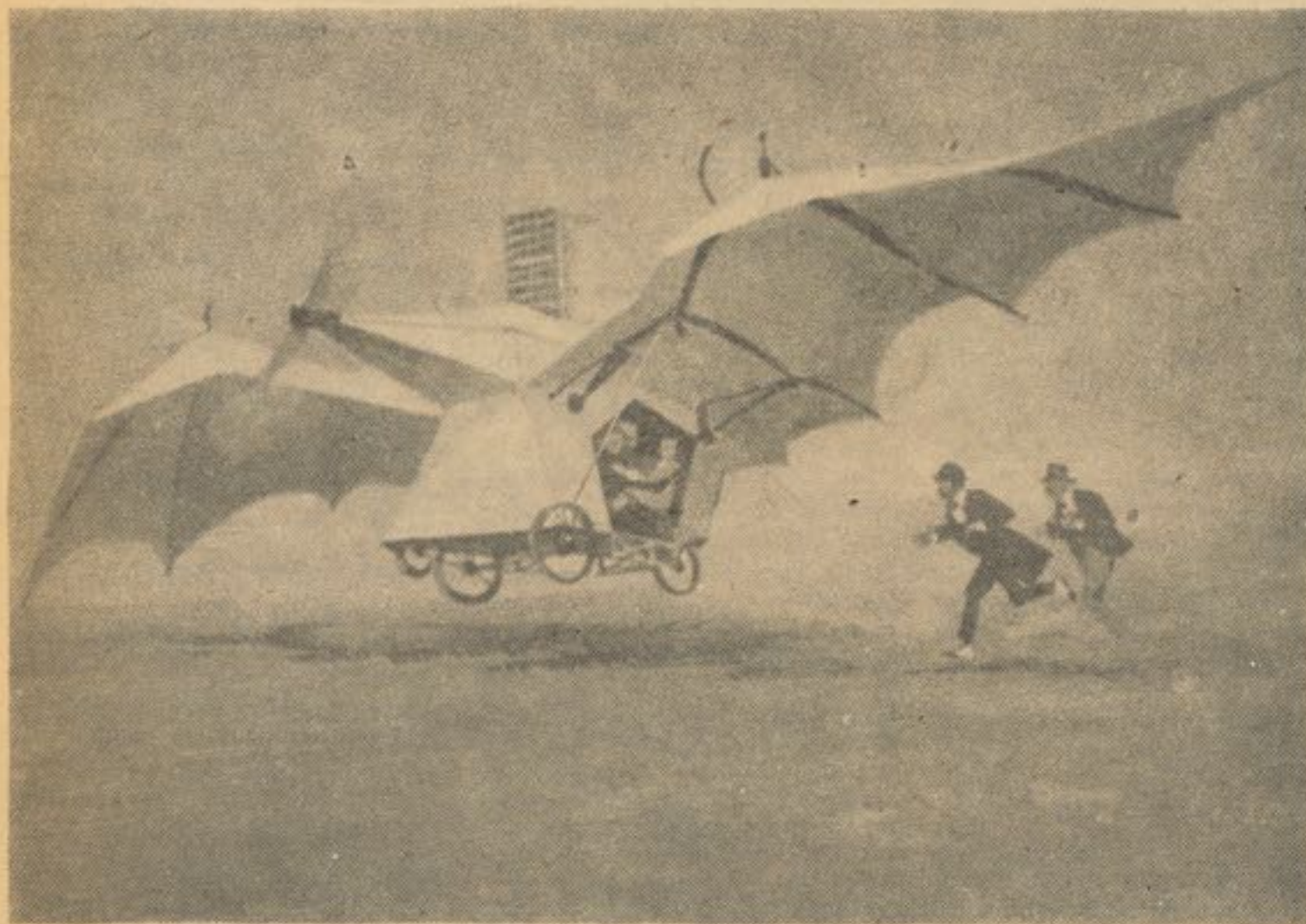


دوزرونو په مرسته الوتنه دبشر
له ډيرو سترو آرزو گانو څخه ده.
انسان چې دخپلو درنو غږو په وسيله
پامځکه باندې ژوند کولو ته اړ شویدی
دآزادو الوتونکو په نسبت پي حسد
کړی اوله همدغه امله پي هڅه کړیده
چې فضا ته دالوتنی دپاره وسایل
پیدا کاندې. الوتکی، راکتونه او
نضایي بیړۍ دهمدغی آرزو نتیجه
او شمه ده، مګر هغه خوند چې
پخپلو وزرونو الوتنه پي لری،
د الوتکې سره پي
نهلری. له همدغه امله ده چې له
پېړيو راهسې او زمونږ په عصر کې
هم پوهانو او ماجرا غوښتونکو
کسانو هڅه کړیده او کوی پي چې ده
بشر دپاره وزرونه جوړ کړي ترڅو
وکولای شي دهغو په وسيله فضاه
والوزی .

دپنځلسمې پېړۍ په پای کېنې
يو ايتالوی رياضي پوه چېر (پروزي)

لومړنی څوک چې وکولای شو د څوسوه مترو په لږوالي فضا ته والوزی، د (اتوليليا نتال) په نامه
يوالماني و مګر هغه د ۱۸۹۶ کال داپريل په ۲۴ نيټه په دغه لاره کېنې مړ شو .
ژوندون

د انسان الو تنه د بشر ستره هيله تر سره کړه



ليونارد داوینچی دیوه الوتونکی ماشین دپاره یوه طرح جوړه کړه، خودری تنو فرانسویانو ددغه طرح په مرسته د الوتونکو ماشینو نو په جوړ ولو بریالی شول، مگر دری واړه پخپلو الوتونو کښی دناکامی سره مخامخ شول.

پورته کښی اوهغه وخت چه دموتو گرندیتوب په یوه ساعت کښی خلوینست کیلو متروته نه وی رسیدلی چه (یانیس) په یوه ثانیه کښی د ۱۳ مترو په چټکتیا لوړخی اودده دافقی الوتنی گرندیتوب په یوه ساعت کښی ۱۳۵ کیلو مترو ته رسیدی اوکله چه ټاکلی لوړوالی ته رسیدی دهغه لوړوالی چه د فو لادی کیبل داوړدوالی سره سم وی، کیبل خوشی کوی اولهغه وروسته دخپلو وزرونو په مرسته په فضا کښی په آزادډول الوتنه کوی.

(یانیس) کولای شی چه پخپلو وزرونو سره دواوروته له ډکو څوکو څخه تیر شی لومړی ځان د دری خواته غور ځوی او وروسته بیا دخپلو وزرونو په مرسته په فضا کښی الوتنه کوی. که باده مساعدی لوری څخه وی یعنی دباد گرندیتوب په ساعت کښی له ۲۵ څخه تر ۴۵ کیلو مترو پوری وی (یانیس) حتی کولای

پاتی په ۶۳ مخ کی
صفحه ۱۳

د (یا نیس) د اختراع په وجه اوس اوس بشر خپلی یوی ستري هیلې ته رسیدلی دی. د (یا نیس) مصنوعی وزرونه دوه نیم متره اوږد والی او شل کیلو دروند والی لری. دغو وزرونو په مرسته بی له دی چه له کوم ماشین څخه پکښی کار واخیستل شی د سلو مترو تر لوړ والی پوری الوتنه کیدای شی. مگر د (یا نیس) د مصنوعی وزرونو غټه نیمګړتیا داده چه نو موږی پخپله نشی کولای له ځمکی څخه پورته شی ځکه تر اوسه هیڅ یو انسان په دی بریالی شوی نه دی چه د کوم ماشین له مرستې نه پرته یوازی په خپله قوه له ځمکی څخه والوزی. له همدغه امله په لومړیو شیبو کښی یوموتو چه دیوه فولادی کیبل په وسیله د (یانیس) مصنوعی وزرونو تړل شویدی، په حرکت راځی او (یانیس) وړاندی راکشوی هغه له یوی دندازی څفاستی اوزور وهلو څخه وروسته له ځمکی څخه

نور توان ورکوی، یعنی په دغو و وزرونو سره کیدای شی چه په فضا کښی نه یوازی په مستقیمه کرښه بلکه په هره خوا په ښی کیښه، مخامخ او د شااله خوا و الوتل شی یا نیس ددغی الوتنی په باره کښی وایی - (زه د خپلو مصنوعی و وزرونو سره په فضا کښی هرډول او په هره خوا کښی چه وغواړم الو تلای شم، زه دخپلی خو ښی تر برخی پوری لوړ تلای شم او هر وخت چه می زړه و غوښت ښکته کیږم. کولای شم چه له ځمکی څخه په آرامی سره والوزم یا پر مخکه کښیم. د غره د څوکی له پاسه د الوتنی په حال کښی تیریدای شم. په فضا کښی زما د څنډو الوتنی ریکا ډاوس اوس ۲۵ دقیقې دی. مگر کله چه می خپل وزرونه بشپړ کړ، دغه موده به زیاته شی تر اوسه پوری په فرانسه کښی څلور تنه په مصنوعی و وزرونو سره د الوتنی له امله مړه شویدی، مگر

خلکو ته یی بلنه ورکړه چه یوه ډگر کښی سره راغونډشی اودده د الوتنی ننداره وکړی. مگر دهغه بالون سره سره چه پخپله ملاباندی یی تړلی و نشو کولای چه له ځمکی پورته شی او والوزی. خلک وړباندی ټوپ وکړ اوږیر یی ووهل. په ۱۸۳۳ کال کښی د «باکین» په نامه یو سړی په ۱۸۴۴ کال کښی یو بل سړی د (لتور) په نامه او په ۱۸۷۴ کال کښی د (گرف) په نامه دریم سړی دهغو الوتونکو ماشینو نوداز موینی په وخت کښی چه پخپله اختراع کړی و، سقوط وکړ او مړه شول. په ۱۹۲۷ کال کښی هم د (کلم - سون) په نامه یو امریکا یی پیلوټ دخپلو مصنوعی وزرونو دازمویلو په وخت کښی مړ شو. لو مړنی څوک چه وکولای شو دخوسوه مترو په لوړ والی فضا ته والوزی، د (اتو لیلیا شال) په نامه یو المانی و، مگر هغه هم د ۱۸۹۶ کال د اپریل په ۲۴ نیټه په دغه لاره کښی مړ شو.

مگر په پای کښی یو سړی پیدا شوی چه په رښتیا سره یی فضا ته الوتنه کړیده او هغه یوتن یو نانی د (یانیس - توماس) په نامه چه پنځه دیرش کاله لری اودیږی. د ماشین متخصص دی. (یانیس) دوه کاله مخکښی و کولای شو چه دخپله اختراع شوو وزرونو په وسیله په رښتیا او آسانی سره والوزی او اوس یی نوم په نړی کښی دیوه قهرمان په حیث پیژندل شویدی. (یانیس) پخپله داسی وایی (ما په ۱۹۶۹ کال کښی د (بیل - مویس) په نامه د یوتن آستر لیا ئی سره د (فرانسس او گالو) په نامه په یوه مهندسی نقشه باندی کار کاؤ او په پای کښی می و کولای شو د ځان دپاره یوه جوړه مصنوعی وزرونه جوړ کړم او هغه ته د (رلتا وزرونو) نوم ورکړیدی یوه جوړه د یانیس اختراع شوی وزرونه پدی ډول دی چه فضا ته د الوتنی په وخت کښی انسان ته دما

میز مدور ژوندون

سرا رهنمائی کنید

به گروه محترم مشورتی مجله ژوندون !
احترامانه پرابلمی را برایتان شرح می-
دهم و امیدوارم با بذل توجه و تعمق به اهیت
آن مرا رهنمایی نموده و مسئولیت و تکلیف
بنده را روشن سازید .
از یکسال به اینطرف توسط شخص دیگری
با مردی دوست شدم که فوق العاده انسان
شریف ، فداکار و دوست داشتنی است .
این دوست جدید من چند سال قبل با
یک دختر نسبتاً زیبا آشنایی پیدا کرده با آنکه
زن و چند طفل داشت این دوستی را آنقدر
ادامه داد که منجر به ازدواج آن دو گردید .
این گانوان عشق و محبت خیلی زود زیر
بادهای زمان خرد شد و برانه های آن صدای
با مطلوب آن دو انسان انعکاس میکرد .
روش نامطلوب آن دختر و عشقی که دوست
من از او بدل داشت باعث شد که دوست
من از فامیل یعنی پدر و مادر و برادران خود
جدا گردیده و چندی بعد زن اول خود را با
چند طفل ترک نموده و با این دختر جداگانه
خانواده ای را تشکیل داد .
حالاتها دارای چند طفل هستند ، دوستم
روزانه چارده ساعت کار میکند عرق میریزد ،
تلاش میکند تلاش برای یک زندگی بهتر بخاطر
عشق خود بخاطر اطفال خود و محضول این
همه رنج و تلاش روزانه را بدست خانم خسود
میدهد تا او هر چه خواست بکند . هیچ نوع قید
و قیودی در هیچ قسمت زندگی خانم خود
وضع نکرده است و هر چه او گوید دوستم
چنان کند .. اما ...
با این همه فداکاری و دوست داشتن ... زش
آن زنی که دوستم زندگی خود و چند نفر دیگر
را قربانی او کرده است آن زنی که
دوستم بخاطر سعادت او همه کار میکند ،
تلاش میکند زحمت می کشد ... آن زن ..
برایش خیانت میکند .
وقتی این مسئله را دانستم بنای نصیحت
را گذاشتم ... حقایق تلخ زندگی را برایش
گفتم هر چه یاد داشتم برایش گفتم در
آخرین تحلیل او گفت بتو مربوط نیست اگر
خودت هم خواسته باشی می توانی
واقعا خجالت کشیدم .. بانهم دو باره
تلاش کردم داستانها ساختن و گفتم اما نتیجه
نداد تصمیم گرفتم مسئله را با دوستم طرح کنم
اما بخود لرزیدم از آنچه او در مقابل همه
فداکاری ، انسانیت و گذشت خود از زش
ببیند
نمیدانم چه کنم تکلیف من چیست
آیا از زندگی او شان کنار بروم و بگذارم هر چه
هستند باشند ؟ . آیا می توانم کدام عمل
مثبت انجام دهم ؟ . آیا می توانم او را
اصلاح کنم ؟
آیا این مسئله را با شوهرش طرح کنم ؟ . یا
دیگر دوستان طرح کنم ؟ . نمیدانم .
امیدوارم مرا جدا رهنمایی فرمایید . ممنون
میشوم چون از این ناحیه خیلی رنج می برم و
تأراحتی شدید دارم . با عرض حرمت .
ع. الف

ضابطه های خانوادگی و محلی و بدون داشتن
دول قبلی ازدواج نموده اند تفاهم بیشتری
در زندگی شان راه یافته است؟ پاسخ باین
پرسش به عهده شما .

استاد امید .

من عقیده دارم که تمام از دواج های
گذشته در بنیاد خود خوش بختی زن و شوهر
را تامین نموده است بلکه شرایط و ضابطه
های قرار دادی حاکم بر شهر نشین دیروز ،
امروز و با تمام قدرت خود در روستا ها و
شهر های کوچکتر یعنی در زندگی بیش از
هشتاد فیصد مردم ماحاکم است . همان
شیوه ها و رسم و رواجها ، همان
سنن و همان خرافات و در مجموع خود انتخاب
و خیر استگاری از فامیل و قبول و رضایت جبری
از دختر و پسر ، اگر قبول کنیم که ازدواج جای
گذشته در چار چوبه چنین شرایطی توانسته اند
نقشی در تحکیم روابط خانواده داشته باشند
باین دلیل که این شرایط باستانی یک
قشر محدود همین اکنون هم در زندگی مردم
تحمل میگردند ، باید شیوه های موجود
از دواجهای دهات و شهر های کوچک را هم خوب
بگوییم ، در حالیکه اینطور نیست؟
در گذشته طلاق و جدایی میان زن و شو
هر کمتر صورت میگرفت و دلیل آن محبت و
سازش واقعی نبود مرد طلاق را نوعی
تنگ اجتماعی محسوب میکرد و زن طلاق شده
هم در انتظار معنی میوه فاسد شده را میداد
از جانبی مرد حاکم مطلق بود و زن محکوم مطلق

به همکاری هتل سبین زر
غذای خوب با سرویس عالی فقط در رستوران هتل سبین زر
کافی هوز سبین زر همه روزه از ساعت ۸ صبح تا ۱۰ شب در خدمت
شما .

زیر نظر گروه مشورتی ژوندون

باشتراک :

استاد غلام علی امید : هنر مند نقاش

سید بی بی نقی : ژورنالیست عضو تفتیش وزارت معارف

س - محبوب : شغل آزاد

مریم محبوب : عضو مسلکی ژوندون

نظارت : از نجیب الله ر حقیق و روستا با ختری

نجیب الله ر حقیق .

آیا همانطوریکه عده ای از جوانان ما ادعا
عشق ، شناخت و درک قبلی دختران و پسران
از وجود همدیگر شان ، تنها عامل و اساس
تحکیم روابط زن و شوهر بعد از ازدواج
است ؟

در این صورت نسل سالمند که در شرایطی
خاص ، بدخالت مستقیم پدران و مادران و بدون
داشتن شناخت ابتدای قبلی از احساس و نحو
تفکر همسر آینده خود ازدواج نموده اند ،
چگونه توانستند یک عمر با صمیمیتی بیشتر
و اختلاقی کمتر در کنار هم زندگی نمایند .



اشتراک کننده گان میز مدور ژوندون

در خدمت خانواده ها

قصه غصه ها

شما بگوئید، شما مشاورین عزیز صفحات خانواده زودن اگر این دختر این چشم و گوش بسته فریب خورده که ناگهان احساس میکند همه تقوا و طهارت بالودگی گراییده است از ترس رسوایی و بیم از نگاه های تحقیر آمیز دیگران راه فرار در پیش نگیرد، چه کند؟

تازه اگر بغانه بماند سر زوشت دردناک دیگری در انتظار اوست، پدری که در تمام عمر از یاد برده است که پدر است و صاحب مسئولیت، ناگهان تعصبات او زنده میگردند فریاد میزند، رسوایی راه میاندازد و در آخر نیز با این دختر رامیکشد و با اینکه آنقدر شکنجه اش میدهد و تحقیرش میکند که خود از زندگی بیزار گردد سه، پسر خاله و پسر عمه که خود هیچ ناشام بیراهه فریب راهی، بمانند و برای جلب نظر دختر هوسابه و بدبخت نمودن او باهم مسابقه دارند، رنگ های گردنشان می پندد، صورتشان ارغوانی میشود و در حالیکه نف سربالا میاندازند میگویند: این تنگ تحمل کردنی نیست.

امان را ماول را انتخاب نمودم، فرار از خانه و بدم از آن شهر، پناهنده شدن به پسر کس و ناکس دروغ شنیدن و بهرور عادت کردن باین دروغها و بدم آشنا شدن با کزن و وسیله معاملات او گشتن و اکنون هم آلوده، بی پناه و بی دوست با سرنوشت تلخ و زندگی ننگین.

نمیدانم پدرم چه کرد، شنیدم که مادرم سخته گرد و شالوده خانواده ما از هم پاشید.

نمی خواهم جای صفحات شما را بیش از این بگیرم فقط به مادران و پدران بنویسید تا گرگها زنده اند بیشتر مراقبت بره های چشم و گوش بسته خود باشند، بنویسید که اگر پدرم میشوند مرا قب خا نواده اش میبود، اگر مادرم هوسیارانه تر معنی دوستی و دوست داشتن فرزندش را درک میکرد اکنون سرنوشت من چیز دیگری بود.

اما حالامقدار تریاکی که بدست آورده ام نمیدانم برای گشتم کافی است یا خیر؟

از آنروز که راه زندگی ام را گم کردم، تا امروز که قصه برداشته های دیربای زندگی ام میگردم و شب زاده ام، بیش از ده سال میگذرد و حالا که این سطور را برای شما و به مقصد هوشدار و آتیه شما می نگارم، بار خاطرات سیاه و پرانده این سالها روی دوشم سنگینی میکند و مرا از زندگی بیزار میسازد.

آخر ساده نیست ده سال قبل دختری بودم درس خوانده، زیبا و دوست داشتنی که در اغوش پدر و مادر مهر بان همه خواسته هایم برآورده میگردید و هر کجا که قدم می گذاشتم نگاههای حسرت بار دیگران بدرقه راهم بود، اما امروز زنی هستم بد نام و بدبخت که حتی تحمل وجود خودم برای خودم هم مشکل شده است و ناممکن، زنی که تمام لحظات زندگی نفرت او روی اس زده اش را در خلوت غم انگیزی میگذراند که گاه صدای نفس های تب آلود و هیجان زده و مرد گناه ورزی سکوت آرا در هم می کشند و گاه صدای فریاد هراس آلود زنی که از من می خواهد بازهم

شاید شما خانواده های خوب و نجیب، شما انسانهای خوشبخت بگوئید من که راه زندگی را گم کردم و از راست با انحراف پیچیدم سزاوار چنین سرنوشتی هستم. اما باور کنید این زندگی را من خودم برایم نساختم، آنچه که من امروز دارم سرنوشتی است که دیگران برایم ساخته اند و پرداخته اند، این دیگران بودند که در راهم چاه گندید و مرا چشم بسته در آن سقوط دادند.

این پدرم بود که بی توجه به سرو و لیت های خانوادگی اش تمام لحظات زندگی اش را در قمار گذشتاند و درمستی با دوستانش. این مادرم بود که گمان میکرد تنها بت دوستی در شنیدن هر دروغ من و پذیرفتن آن و پنهان داشتنش از پدرم می تواند باشد و بس.

و این آن مرد آلوده و غرق در منجلاب گناه بود که احساس پاک و نیالوده دختری معصوم را به هیچ گرفت و زندگی اش را با دود و بدمی بگروزد آندختر را در انتظار خواستگاری نگاه داشت و خود نا جوانمردانه راه گریز در پیش گرفت و روانه خارج گردید.



به فامیل خود نشان نمیدهند و این مو چپ میگرد که زمینه های آستی دیرتر بو جود آید و سازندگی گردد.

از جانبی حیواشرم نزد دختر ان و پسران دیروز بیشتر بود و این علتی میشد برای اینکه از یکسو زنان و شوهران کمتر در مقابل هم حالات خصمانه داشته باشند و از جانبی برای گفته ها و تصامیم بزرگان ارزش بیشتری قابل گردند.

سید بی بی نقی:

یکی از علل واقعی موجود نبودن اصل تفاهم و سازش فکری میان زنان و شوهران جوان و بروز اختلافات و کشیدگی ها این است که سطح توقعات هر دو طرف زبان و بیشتر از حدود توان برای بر آوردن آن میبایند و دیگر مساعد شدن زمینه ها برای هوسرانی.

من در شرایط حاکم در محیط عشق را رد میکنم و اعتقاد دارم که عشق به مفهوم واقعی آن نه در گذشته وجود داشته است، نه امروز وجود دارد و نه هم این حالات منشاء گرفته از محرومیت ها میتوانند نقشی در تحکیم روابط میان زن و شوهر داشته باشند.

نظر من این است که وقتی پسرو یا دختری فقط باتکای احساس خود که بیشتر هوسی است لجام گسیخته همسرش را انتخاب نماید این انتخاب نمیتواند معقول باشد و یک علت دوام بیشتر و استحکام بیشتر روابط دوسانه میان زنان و شوهران در گذشته همین بوده است که هوس در زندگی شان به معنی عشق گرفته نشده و دختران و پسران جز با نظارت و مراقبت پدر و مادر خود ازدواج نموده اند.

در گذشته به مساله تربیت توجه بیشتر میگردید و به فیصله های خانوادگی از زش زیاد گذاشته میشد و این دو انگیزه ای بود برای انتخاب بجا و معقول.

مریم محبوب:

لطفا ورق بزنید

و هیچ کدام از این دو واحد قرارداد برای این تقسیم قدرت غیر عادلانه ایرادی نداشتند هر دو فکر میکردند سر نوشت، داغ این حاکمیت و محکومیت را به پیشانی شان حک نموده و آنها در نگه داشتن آن وظیفه اساسی دارند، طبعی است در چنین شرایطی زمینه عابری برخورد فکری و بوجود آمدن اختلاف نظر میان زن و شوهر سازش نمیکند.

اما باز هم شاهدیم که در میان خانواده های منور گذشته ازدواجها واقعا شاد، سعادت مند و موفق یافت میشده است که اغلبا در شهرها این زنان و شوهران دیروز نسل سالمند خوشبخت امروز را تشکیل داده اند برای این برش که رمز موفقیت آنها در کجاست من ازدو علت نام میگیرم.

اول انتخاب دستجمعی و دوم وجود حیا نزد دختران و پسران و اعتماد آنها با انتخاب پدران و مادرانشان.

در گذشته وقتی مساله از دواج پسری مطرح میگردید در انتخاب همسر او تمام اعضای فامیل و بزرگان خانواده سهم داشتند می نشستند، صحبت میکردند، شرایط خود را با شرایط فامیل دختران نظر اخلاقیات عمومی فکتور اقتصاد و موقف اجتماعی موازنه می نمودند و بعد هم دستجمعی تصمیم میگرفتند و خواستگاری می نمودند، فامیل دختر نیز با این شرایط معلومات خود را درباره پسر فامیل او و شیوه زندگی و موقف پولی و اخلاقی اش تکمیل می نمودند و بعد در یک جلسه خانوادگی که غالبا تمام خویشان نزدیک در آن اشتراک می نمودند موضوع را مطرح می ساختند و تصمیم نهایی را اتخاذ میکردند، هر گاه بعدا میان این زن و شوهر اختلافی می افتاد بازهم همین مجالس بود و همین جلسات و جمع شدن خویشان و خانواده های هر دو طرف و کوشش دست جمعی برای آشتی دادن زن و شوهر، در حالیکه اکنون انتخاب فردی است و نه جمعی و در موقع بروز اختلافات خانوادگی هم زن ها و شوهران علاقه ای به مداخله دیگران در امور مربوط



پاسخ‌های کوتاه

انحراف بدوش شماست، شما که با استفاده از احساس ناپخته، چشم بسته و کمبودهای عاطفی او شخصیتش را پایمال ساختید و ... آقای محترم!

شیوه زندگی خود را تغییر دهید، این همه خود خواه نباشید که بخواهید سعادت انسان دیگری بخاطر اطفای غرور شما به بد بختی مبدل گردد، در مورد انتقام هم باید بگویم اگر واقعاً کسی باشد که در این جریان مستحق انتقام باشد شما هستید نه آن دختر اگر خواستید یکروز مشاور این صفحه در این مورد خودمانی تریاشما صحبت می کند

محترمه س. م. افسانه مقدم از کابل
چه چیزی شما را وادار ساخت که یکبار دیگر بدون در نظر داشت رخدای های گذشته و تجارب خودتان با آن دوست سابق خود اعتماد کنید؟

مگر بزن سی ساله چقدر و تاجه زمان باید اسیر هوس خود باشد و کورگورانه در راهی قدم گذارد که بی بازگشت است و تباهی آور؟ آن مرد باستاند گفته های خود تان، شما را فقط برای اطفای غرور و پر کردن لحظات زندگی خود خواسته است و گرنه میتوا نست این همه سالها فریب تان ندهد و با شما زندگی مشترک داشته باشد.

در این جریان تاسف بشما است که بدون در نظر داشت واقعیت ها باز مانده حیثیت خود و شهرت نیک چند انسان دیگر را که با شما سرنوشت مشترک دارند در پای این هوس قربانی میکنید.

دوست عزیز! شما وقتی اجتماع و قرار داد های اجتماع را به هیچ نمیگیرید، وقتی نظراتان در باره خودتان تا آن حد تحقیر آمیز است که میگوید: «من خودم را قبلاً فروخته» نباید از هم دیگران توقع دوستی داشته باشید.

ما به شما در مورد آن چهره دوم زندگی تان هم مشوره ای نمیدهیم چه اطمینان داریم او هم با صفای باطن خود نمیتواند شما را تحمل نماید و راه زندگی تانرا از جهت انحراف تان بازگرداند فقط بشما توصیه میداریم یاد داشت های «یک دختر فریب خورده» را که در شماره های آینده برای آتیه خانواده ها در همین صفحات وزیر همین عنوان نشر میگردد بخوانید، یادداشت های این دختر پس منظر راهبایی را که شما در پیش دارید به خوبی می نمایاند.

امید داریم این یاد داشت های صمیمانه بتواند تعیین گره های زندگی شما باشد و بوجود آورنده روزهای خوش در زندگی تان الله یار و حافظ تان باد.

اگر زن و شوهر د یروز مسالمت آمیز در پهلوی هم میز یستند و کمتر کار شان با خلاف و جدایی میکشید، گذشته از تقسیم غیر عادلانه قدرت میان زن و شوهر و عوامل دیگری که از آن صحبت گردید باید از شرایطی نام گرفت که این حکومت را سازندگی میکرد و حا کمیت را تثبیت. زن دیروز شهر نشین که سر نوشتی مشابه هم جنس ده نشین امروز خود داشت مقید بود، آزادی نداشت، در اجتماع راه نیافته بود، امکان تحصیل برا یش میا نبود و در مقابل مرد فکتور اقتصاد رادر دست داشت و این باو قدرت می بخشید و حاکم میشاخت.

زن امروز شهر نشین که موافق اجتماعی یافته است که تحصیل میکند و دوش بدوش مرد مخارج خانه را تامین مینماید بخود حق میدهد که در موازنه قدرت و تقسیم آن از حق خود دفاع نماید، در حالیکه مرد زیر تاثیر تلقینات و شواهد عینی دیده است که پدرش حاکم بوده است و مادرش محکوم نمیتواند یکباره از حجم حاکمیت خود بکاهد و این انگیزه اختلاف میان زن و شوهر با سواد با دانش امروز میگردد.

بقیه در صفحه ۶۶

محترمه ط. پروانه از هرات!

شیوه برخورد شما با پدرتان قابل انتقاد است، پدری که امکانات تحصیل را تا نهای ترین حدی که در شهر شما میسر بوده است برایتان فراهم آورده و اکنون هم مانع ماموریت شما نمیکرد نه گفته فکر است و نه هم پدرش از اینکه عینی باشد رویای گردد و دور از واقعات.

من فکر میکنم خویشتن ازدواج، ازدواجی است که با تصمیم دستجمعی، دخالت پدر و مادر و توجه به فکتور تربیت صورت گیرد و بهترین عشق هم عشق بعد از دواج است که با اینار و گذشت دوجانبه و متوازن نگاه داشتن توقعات در حدود امکانات میسر است و عملی و اگر می بینم ازدواج های نسل سالمند شاد و موفق است هم به همین دلیل است که گذشت و اینار میان زن و شوهر وجود داشته است.

محترمه س. هما از کابل!

جوابیاد با گذشت این همه سالها از درک و شناخت شوهر خود عاجز باشید؟ همین عدم شناخت شما از روحیه اوست که موجب می گردد ذوق او را نفهمید، خلاف توقع و خواسته او حرکت نمائید و در نتیجه او را از خانه گریزان سازید.

مرد واقعی آسایش خود را در خارج از منزل کاوش میکند که آنرا در خانه خود نیابد، بسر و وضع خود بیشتر رسیدگی کند، از کودکان خود غافل نباشید و بگوئید ذوق و سلیقه شوهر تان را تشخیص دهید و با آن موافق گردید خواهید دید که آنچه میخواهید بدست میآورید، ما هم از شما متشکریم.

شاعلی ن. س. فرید!

دست حدس زدید ایشان همان نطق مثل رادیو می باشند و از لطف شما هم امتنان دارند.

شاعلی محترم ب. الف از کابل!

خود خواهی بیش از اندازه شما موجب میگردد که دیگران کمتر در مورد شما خوشبین باشند، شکی نیست که شما انسان رو شن ادبش و نجیبی هستید، اما بهتر است در برخورد ها، فضاوت ها و نحو پیش آمد خود با دیگران محتاط تر باشید و احساس دیگران را احترام کنید آنوقت خواهید دید که این دیگران صمیمانه تر دوست تان خواهند داشت و احترامتان خواهند نمود، موفق باشید.

شاعلی محترم فیروز از چن داول کابل!

ما نظر شما را در مورد آن دختر تایید میکنیم ولی محکومیت او را ذیلی برای تبرئه شما بحساب آورده نمیتوانیم.

میگوید اودیوانه است و همراه فریکار است و متظاهر احبانا که این طور باشد و باز هم بادعای شما اودختری باشد منحرف از راه راست، قبول کنید که لااقل نیم گناه این

آید؟ شما از عشق و آنهم در شرایط فعلی دفاع می کنید و من یاد آور میگردم که چنین عشق های نمیتواند بوجود آید، در این جادایر روابط دختر و پسر در زنجیر های تعصبات خانوادگی اجتماعی، اخلاقی و ... پیچیده شده است.

میان دختر و پسر فاصله پرشدنی ایجاد شده است و این موجب میگردد که شناخت ها بیش از اینکه عینی باشد رویای گردد و دور از واقعات.

من فکر میکنم خویشتن ازدواج، ازدواجی است که با تصمیم دستجمعی، دخالت پدر و مادر و توجه به فکتور تربیت صورت گیرد و بهترین عشق هم عشق بعد از دواج است که با اینار و گذشت دوجانبه و متوازن نگاه داشتن توقعات در حدود امکانات میسر است و عملی و اگر می بینم ازدواج های نسل سالمند شاد و موفق است هم به همین دلیل است که گذشت و اینار میان زن و شوهر وجود داشته است.

نجیب الله رحیق!

آنچه شما از آن یاد می کنید گذشت نبوده بلکه نوعی جبر سرنوشت بوده است، در محیط ما و جامعه مائریطی که زن رادر سطح یک وسیله معاملاتی و یک کالای اقتصادی پائین می آورد و مرد را حاکم بر سر نوشت او میسازد.

گذشت و اینار یک جانبه را نیز به او تحمیل میکند و میگوید که تادیده ایم زن محکوم بوده کالاسوی خوب باشد، آسیر ی رانیک بداند و نیم عمر خود را پای دیسکدان سیاه بگذارد چارو کنند، فرش بتکاند از بچه مواظبت نماید و در مقابل مرد حق داشت که از آزادی به مفهوم گسترده آن برخوردار باشد سر گرمی و تفریح داشته باشد و در تمام لحظات خوش زندگی خود تنها باشد و زن سهمی از آن قابل نگردد.

برده صفت این همه بی عدالتی را تحمل نمائید، خشونت مرد را بپذیرد و احبانا اگر خواست مرد برآورده، نگردد و یا کم برآورده گردد تحقیر شود، کتک بخورد و در گوشه منزل اشک بریزد و خودش را تسکین دهد. اگر زن سازش میکند و کرنش، ایثار میکند و فدای کاری آنرا خود نیز برفته است، با و قبولانده شده و تعین سرنوشت گردیده است گذشته را آنگاه میتوان سازنده گفت که یک جانبه و بنفع یکی و بر ضد دیگری نباشد، در آن منافع هر دو طرف یک پیمانه حقیقت گردد و احترام شود، تقسیم قدرت عادلانه باشد و ساحت صلاحیت هادر منزل متوازن که این طور نیست و در شرایط کنونی نمیتواند عم که باشد.

در پهلوی همه آنچه که گفته شد و با آن اشاره گردید فکتور اقتصاد را نقش آنرا در روابط خانواده نباید از نظر دور داشت.

میگوید آنرا رد میکنید و نقش آنرا در زندگی آینده دختر و پسر کاملاً متضاد و ا فیت و هستی آن تعبیر می نمائید، منظور شما کدام عشق است؟ اگر شما خواست های تنی احساساتی، دور از تعقل، انجام گسیخته و زاده معرومیت های فزینگی را که اغلباً ممکن است در سنین خورد سالی و قبل از رشد عقلی به سراغ دختر و یا پسر بیا ید عشق میخوانید حرفی ندارم ولی من آنرا هوس میگویم.

عشق شکلی از تجلی احساس است، معنی توافق، تفاهم، همگونی فکری و درک و شناخت واقعی و عینی از وجود خو دو طرف خود است و این نمیتواند بد باشد نمیتواند سازنده نباشد و نمیتواند به تعبیر شما برهم زدن روابط زن و شوهر گردد.

شما از فیصله های فامیلی نامیگیرید و مثلاً آنرا علت سعادت و خوش بختی یسا د میکنید و من میگویم این طور نیست در میان بیش از نود فیصد مردم ما هنوز زن یک وسیله معاملاتی است و این فیصله های خانوادگی بیشتر از آنکه بنفع دختر و تقصیرین گر سرنوشت خوب او باشد به نفع اقتصاد خانواده است و جلب منفعت برای پدر او.

فیصله های خانوادگی در میان مادیات شهر های مایعنی در میان اکثریت مردم ما دختر خاله یکروزه را برای پسر خاله یابجه عمه مثلاً دوماهه و یا یک ساله نسا مز د میکند.

فیصله های فامیلی دختر رادر مقابل چند اشتر و یا چند هزار افغانی پول نقد بمردی که چار چند اوتنم دارد بفروش میرساند و این یک استثنا نیست یک واقعیت از مجموع رسم و رواجها ست.

حالا چطور شما میگوید و عقیده دارید که چنین فیصله های میتواند تامین گر سعادت دختر و پسر گردد.

این بحث را در افغانستان شمول به ازیم و آنوقت باتوجه به ضابطه ها و قراردادها باتوجه سن و خرافات خود درک می کنید که این فیصله ها چقدر برای زن کشنده است و مرگبار، ظالمانه است و دور از انصاف.

س. محبوب

شما هم فراموش نکنید که این بحث در مجله زوندون نشر میگردد و آن نود و چند فیصدی که شما برسم و رواجها یشان اشاره می کنید نه تنها خواننده این مجله نیستند بلکه از وجون چنین نشریه ای هم بی خبرند هر چند که اگر خبر هم باشند به نسبت فقر سواد پدر شان نمی خورد از این گذشته وقتی شما نتوانید در میان فشر روشن و خانواده های منور خود اساس زندگی بهتر را رایج سازید چگونه ادعا دارید که مثلاً علیه تمام خرافات چند هزار ساله حاکم به



عشق شکلی از تجلی احساس است.



والانتین هرست

مترجم، نیرومند

در آخرین لحظه

این مطلب را استانیلی از دیدن قیافه دختر استنباط نمود .

استانیلی، دو، سه دقیقه بقیافه دختر نظر دوخته، حیران بود چه تصمیمی در موردش بگیرد .

اما این لحظات کافی بود که صراف از خط هدف گیری تفنگچه خارج شود .

استانیلی با خود اندیشید : من می توانم از این دختر بصف گروگان استفاده کنم .

بنابراین دست چپش را دراز کرد . دختر یک قدم عقب رفته گفت : (نی ،

آقا ۱۰۰۰) .

استانیلی با خود فکر کرد : بسیار دیر شده است . لغت به شیطان ! صراف مسلما در طول این چند ثانیه زنگ خطر را شنیده است . من باید بدون ضیاع وقت از اینجا فرار کنم !

استانیلی با آنچ دست به سیئه دختر زده و پرازدن را شنید دور کرد و خود را به طرف دروازه خروجی پرتاب کرد .

دروازه متحرک به نوسان افتید . یک مرد دیگر در دهن دروازه ظاهر شد .

یک مردیافت متوسط و بدن پر گوشت . آن مرد که از دیدن تفنگچه تا سرحد مرگ ترسیده بود، وحشت زده میله تفنگچه را میدید .

استانیلی سنه آن مرد را نشانه گرفته بود . سوتفاهمی ایجاد شد . استانیلی میخواست از دروازه بیرون رفته فرار کند، و آن مرد هم میخواست با دیدن صحنه فرار کند . و این سراسیمگی سبب شد که یکی راه دیگری را متغایلاسد سازند . البته این مانع شدن مکرر آنها ارادی نبود .

استانیلی در یک لحظه با خود فکر کرد: دگر جاره نیست . باید فرار کرد . ولی درین لحظه باز کردن آتش تفنگچه به روی یک نفر کاریشوده است . اما جاره نبود، تفنگچه را بطرف آن مرد دراز کرد .

آن مرد از شدت ترس خودش را به بغل استانیلی انداخت . آخر ساله زنده ماندن در میان بود .

استانیلی سعی نمود با تفنگچه ضربه ای به او وارد نماید، اما برای این کار فرصت پیدا نکرد و میبایست زودتر فرار کند .

اوسعی نمود یک ضربت دگر وارد کند، زیرا ضربت اولش اتفاقا به شانه آن مرد اصابت کرده بود .

آن مرد یکس دستی ایراکه با خود حمل میکرد، از ترس جان و بمنظور دفاع از خود بالای سرش برد . استانیلی یکس اوراق پنبه بطرف خود کشید . یک بار دگر آن مرد را بشدت از خود دور رانده یک جیت خود را به روی جاده رساند و یکس دستی آن مرد را هنوز در دست داشت .

فورا خود را داخل موتور انداخت . یک نفر بدنبالش فریاد میزد : کمک کنید . این مرد متجاوز را دستگیر کنید !

موتور حرکت درآید به یک چشم بهم زدن از انظار ناپدید شد . از خیابان ایستگاهشته دکانری به جاده فرعی پیچید ، به ساحل رسید . از آنجا وارد جنگل شده توقف کوتاهی نمود . جاکت خود را بیرون آورد

از شدت عمل کار گرفته عوض (دسبرد مسلمانانه) گفت :

(این یک پیش آمد جدیدست . کوچکترین حرکت مخالف به قیمت جان کسی تمام خواهد شد که از اوامر من سرپیچی کند !)

درین لحظه استانیلی با تعجب فراوان دریافت که : همه کسان در داخل بانک از او ترسیدند . ترسی مرکب از همه و افرا گرفته بود .

رنگ صورت معاون صراف کسه که یک زن بود، مثل مرده هاسفید شده بود و از شدت وحشت اشک میریخت . صراف هم رنگ پریده در کنار معاون خود ایستاده بود .

استانیلی احساس قدرت مینمود . او دفعا خودش را قویتر احساس مینمود . با خود اندیشید : کارها بروقی مراد پیش میرفت .

او اکنون خودش را پر قدرت ترین مرد میشمرد بالای معاون صراف بانک دادزد :

(روی آنرا به طرف دیوار برگردانید و دستهای آنرا بالا کرده به روی دیوار بچسبانید . زود، زود، بالاتر! کمی بالاتر! کف دستها را به دیوار بچسبانید ! حالا درست شد.)

معاون صراف معطلی اطاعت کرد . استانیلی یک یکس دستی کهنه را روی میز کسه جلوصراف گذاشته امر کرد :

(تمام پول هارادین بکس بریز! عجله کن، عجله کن !)

صراف یک پندل بانکوت را در یکس گذاشته بود که از بیرون صدایی بلند شد و دروازه بانک باز گردید .

کدام یک از مشتری های بانک بود؟ استانیلی باخون فکر کرد :

اکنون جریان جدی میشود . برای من جزیک راه انتخابی باقی نمی ماند .

استانیلی نیم قدم عقب رفت تا فورا دیده نشود . او باید به مشتری فرصت ورود به داخل بانک را می داد . تا زه وارد از عقل کار گرفته تسلیم اوامر استانیلی میشد، باینکه تا چند ثانیه دگر یک، دوباره نفر به اثر بی اطاعتی و سرکشی از اوامر او بخاک می افتند و...

دروازه متحرک بانک حرکت نوسانی داشت و پس پیش میرفت .

یک دختر در حدود ۱۲ تا ۱۳ سال مقابل استانیلی ایستاده شده و های طلایی رنگش را پشت سر جوتی کرده بود . آن دختر مقابل استانیلی ایستاده بدون آنکه بداند در آنجا چه اتفاقی در جریان است، بصورت او خیره شد .

استانیلی بانگاه تپید آمیزی به سیمای دخترک دیده، میله تفنگچه سینه اش را نشانه گرفته بود .

دخترک اظهار داشت : (آقا، من هیچکاری نکردم!) اطفال و خردسالان خطر را نمیشناسند .

می ماند ! فردا او بالای میز نقشه کشی باز میگردد اما این فردا یک روز عبور از یک وضع به وضع بهتر زندگی او شمار رود . او از جایش بلند شد . وقتش بود .

اولتر از هر کاری باید برای خود موسری تهیه می دید . او در محل پارکینگ استیشن ریل نظر دوخت . فرصت سرعت بصورت فرمایشی فرا رسید استانیلی نفس راحتی کشید .

یک موتور شهری کلاس متوسط ، به رنگ با سطل که کمتر جلب توجه مینمود بنظرش خورد .

علامه متفرقه : شاید بعدها بگویند، هیچ مالک موتور فرو داده، کلید را در داخل موتور گذاشته دروازه را بست .

استانیلی تبسمی کرد . یک دقیقه دگر صبر نمود . مالک موتور در یک قطار مردم ایستاد . قطار طولانی بود .

استانیلی در موتور نشسته آنرا جالان کرد . موتور خوبی بود . استانیلی با خود اندیشید :

اوهام آزادی چنین موتوری را داشت . اما این موتور برای فیونا مناسب نبود . او میخواست که یک موتور... معبد استانیلی زیاد درباره آن فکر نکرد . او مجبور بود برای ساعات بعدی فیونا را از حافظه اش بیرون کند، زیرا برای تطبیق پلان خاطر جمع و وقت عمل بکسار داشت .

نخستین عمارات محله شروع از دور پیدا شد . استانیلی قدم به قدم به هدف نزدیک میشد و دفعا با خود اندیشید : اینهمه دیوانه کی است دیوانگی محض ! من هیچوجه برای این کار اعصاب ندارم . در همین فرصت بود که مقابل بناری خانگه بانک مرکزی شهر رسید . توقف کرد . استانیلی با خود اندیشید :

من نمی توانم در اینجا توقف کرده منتظر بمانم جاده در آن ساعات نزدیک به جاست خالی از تردد بود و پیشه هم پرنه زد .

استانیلی ماشین موتورش را جالان گذاشته خودش فرو داده . لگای وحشت زده به اطرافش افکند . زانوهایش می لرزید . او دو قدم به طرف مدخل عمارت بانک برداشته، بخودش تکان داده نسیب زد :

اینقدر ترس ! دگر باز گشتی برای تو وجود ندارد تاکنون همه چیز مثل یک ساعت بصورت دقیق پیش رفته است . صرف سه دقیقه دگر برای اجرای نقشه وقت باقیست . این دقیق هم موفقانه میگردد . اگر تواستوار باشی، موفق خواهی شد .

او یخن بالا پوشش را بلند کرده، یک دستمال را روی موهایش بست و سپس وارد حال غرقه های بانک شد .

صدای خشک و کلفت و مانند بمبی در فضای سالون به غرش درآمد : (دستها بالا!) او باور نمی کرد آن صدای خودش باشد . هر کلمه آن باید با خشونت ادا میشد . باوصف اینهم

از ساعت هشت دیری نگذشته بود که استانیلی موس از خواب بیدار شد . او فوق العاده آرام خوابیده و اکنون سر حال بود . امروز همه چیز بروقی مراد بود و سرنوشت همه کار هاستگی به موقعیت امروز او داشت .

برسبیل عادت میخواست یک جست از رختخواب بیرون رود، اما همانطوریکه در بستر افتیده بود باقی ماند . نقشه ای که بطور قطع آماده کرده بود به او میگفت که میتواند

تابه ساعت ۸ و نیم در رختخواب بگذراند . حاصله اگر لحظاتی را دقیقار عایت نماید، در آن صورت پس از پنج ساعت مجددا در بستر خوابش خواهد بود .

سگری در کنج دهانش دود کرده به سقف خواهد تگرست و در آن لحظه به دالر های که بدست آورده و بخود غالباً بصفت یک جانی فکر خواهد کرد .

درست سر ساعت هشت و نیم از جایش بلند شد . حمام کرده، ریشش را تراشیده و پس از صرف ناشتای صبح آماده شد تا نقشه اشرا تطبیق کند و گوش به آواز پروگرام

رادیوی شهر داد . این برای او مهم بود . زیرا هیچ حادثه ضمنی نیایستی در راه تطبیق نقشه حایل گردد .

اومی توانست یک ساعت را گردش کند روی یکی از چوکی های باغی در پارک مرکزی شهر بنشیند و از درختش مطبوع آفتاب لذت ببرد . ضمنا روزنامه صبح را مطالعه کرده، بازی کودکان را تماشا نماید و کاملاً رف

خستگی نماید .

آفتاب مانند تابه داغی در آسمان قرار داشت . یک ساعت دگر گذشت و نفس کشیدن در آن هوای گرم مشکل شده بود . مردم مانند مکسهای تنبل که به روی دیوار راه میروند، حرکت میکردند . وقتی آفتاب در وسط آسمان قرار گرفت ، ساعت موعود

فرامی رسید ...

ستانیلی چشمها را بست . گرمی مطبوع در وجودش نفوذ کرد و در آن لحظه او با خود اندیشید :

(فعلا همینجا صبر می کنم . نباید از جایم بلند شوم . وقتی من نخواهم کدام نقشه وجود نخواهد داشت که ... اما چرا احتمالا این کار را بکنم ؟

اومی توانست فردا مانند هر روز دگر باز هم به دفتر کارش برود و در آنجا پیچهای کشتی نقشه کند . از توربین ها کاپی بردارد . پیچهای کشتی، پیچهای کشتی، تفصیل ، تفصیل ...

اما فیونا آنجا بود . هیچ باور نمی کرد، فیونا همسر مردی بشود که شوهرش برای تمام عمر یک نقشه کش تخنکی باقی بماند .

فیونا زنی نبود که بصفت زن خانه در یک منزل نیمه دهانی مانند گلی بزمردم شود و در میان صورت حسابات پرداخت

نشده دست و پا بزند . او به روشنی دنیای بزرگ احتیاج داشت . تعریف و توصیف دگران به زیبایی او جلا می بخشید .

ستانیلی بخود تکانی داد . نی، همانگونه



رأپور از بیلکا

فابریکه نساجی بلخ

**دستگاه رنگ آمیزی این فابریکه
بامجهزترین وسایل بزودی بکار
آغاز خواهد کرد**

**تولیدات سالانه فابریکه به ۱۲
میلون متر پارچه میرسد**

نخبانی- بافت ورنک آمیزی تشکیل
گرفته است .

قسمت نخبانی آن بکلی فعالیت
داشته وفابریکه برعلاوه آنکه تکه
تولید مینماید مقدار زیادنخ نیز تولید
وبه بازار عرضه میدارد امیدواریم
در آینده نزدیک تولیدات این فابریکه
به خارج صادر گردد.

قسمت بافت که دارای ۲۱۰ پایه
ماشین است ۴۵ پایه آن فعال ومتباقی
آن همه نسبت معاذیرتخنیکسی از
فعالیت افتاده اند .

دستگاه رنگ آمیزی فابریکه که
ازمجهزترین دستگاه هاست تاکنون
به کار آغاز ننموده امید است درآینده
نزدیک آنهم به فعالیت هرچه بیشتر
آغاز نماید .

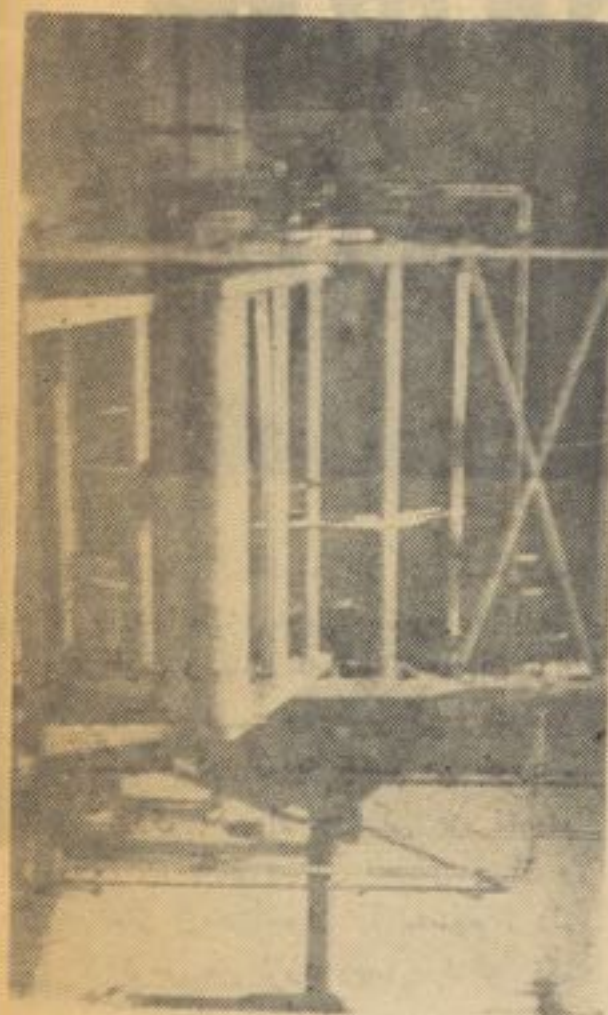
این دستگاه که مجهز بالوازم مدرن
است میتواند هر نوع دیزاین را که
خواسته باشد درتکه ها پندد زیرا هم
ازفوتوگرافی درین دستگاه استفاده
میشود وهم ازاشکال دیگر رنگ
آمیزی .

نظر متخصصین فرانسوی صورت
گرفته که درآن بطور مجموع ۴۳۰
میلیون افغانی بمصرف رسیده است.
کار ساختمانی فابریکه چند سال
قبل بانجام رسیده بود ولی نسبت عدم
موجودیت برق بفعالیت آغازنتوانست
وبعد ازآنکه دو جنریتر به ظرفیت
هریک پنجصد کیلووات از اتحاد
شوروی درین فابریکه رسید ایسن
مشکل رفع گردید ومشکل دیگری که
برای فابریکه بوجود آمد عدم قدرت
پرداخت پول کافی برای فابریکه از
جانب سرمایه داران ولایت بلخ بود.
لذا فابریکه نتوانست به فعالیت خود
آغاز نماید تاآنکه دولت این فابریکه
راجزء سکتور خود قرار داده وسهم
سرمایه داران رامسترد کرد اکنون
مربوط ریاست صنایع وزارت معادن
وصنایع می باشد .

آمر فابریکه افزود :
ساحه فابریکه وملحقات آن در
حدود یکصد جریب زمین بوده
ایسن فابریکه ازسه قسمت

یکی از این فابریکه ها، فابریکه
نساجی بلخ است که اکنون فعال
بوده ودر امررفع مشکلات منسوجات
خدمت خودرا برای هموطنان انجام
میدهد .
آمر فابریکه انجنیر دوست محمد
علی زی درمورد فابریکه چنین گفت:
فابریکه نساجی بلخ ابتدایک شرکت
سهامی بود واز کریدت حکومت
فرانسه به اشتراك سرمایه داران
ولایت بلخ اعمارگردید فابریکه ساخت
فرانسه بوده واعمار آن نیز تحت

درجنوب شهر مزار شریف مرکز
ولایت بلخ منطقه بی حاصل ووسیعی
وجود داشت که اکنون این محل برای
اعمار فابریکه های صنعتی اختصاص
داده شده است وامید است درآینده
نزدیک به اساسی پلان های انکشافی
دولت جوان جمهو ری به یک پارک
صنعتی درآید .
انکشاف واعمار این گونه فابریکه
مادر عظمت وزیبایی شهر مزار شریف
نقش مهمی بازی میکند .



قبلا به شما گفته شد مصار فلدیزل درین فابریکه در هر ساعت بدو صد لیتر میرسد که اگر بجای دیزل از گاز استفاده شود نه تنها مصارف فابریکه تقلیل مییابد بلکه از یک رقم درشت فرار اسعار نیز می توان جلوگیری نمود.

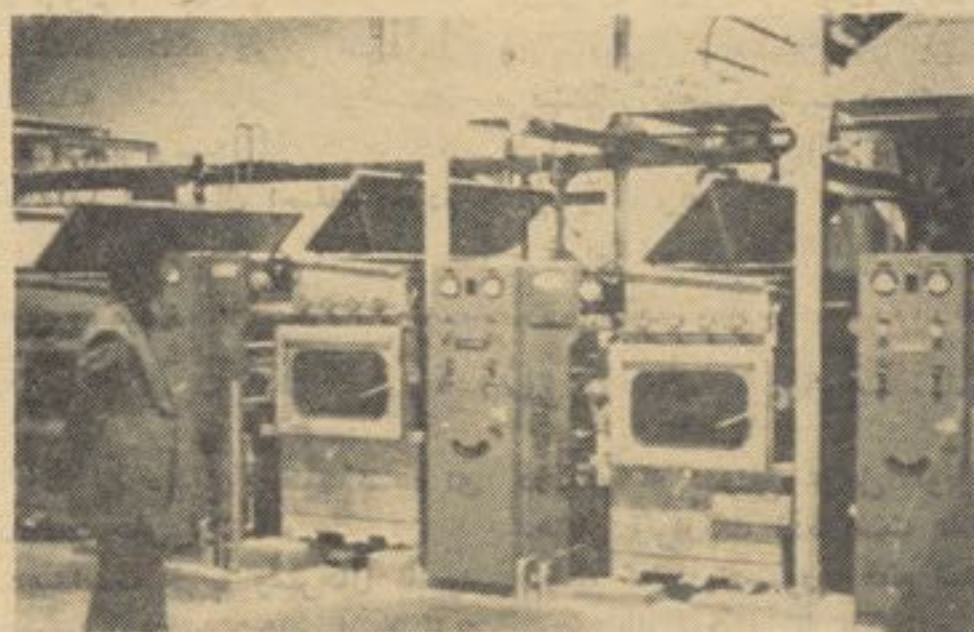
زیرا از فابریکه کود تا منطقه صنعتی شهر مزار چندان فاصله ای نیست که مصارفش کمر شکن باشد و با آمدن یک پایپ لاین نه تنها این فابریکه بلکه سایر فابریکه های نیز از آن مستفید شده و در کارهای شان سهولت رخ خواهد داد. هم چنان این فابریکه برای کار گران خود محل رهائش ندارد حتی کدام کلوب نیز تا هنوز برایشان اعمار نشده.

گرچه در پلان های بعدی در نظر است که بر علاوه توسعه خود فابریکه برای کار گران فابریکه کانتین هاو لیلیه ها و غیره ساخته شود اما تا هنوز عملا اقدامی صورت نگرفته امید داریم تحت رهبری رهبر بزرگ انقلاب جمهوری صنایع کشور همان طوریکه آرزوی مردم ماست سیر ارتقایی و انکشافی خود را پیونده روزی رسد که دست مردمان ما از کالاهای خارجی پی نیاز گردد.

یک مقدار زیاد نخ نیز به بازار عرضه میگردد که با یافتن بازار در خارج از کشور مقدار تولیدات نخ به سائزهای مختلف درین فابریکه افزایش خواهد یافت.

قسمت دیگر فابریکه را انجنیر علی زی چنین وانمود کرد: به همه ما معلوم است که موجودیت کدام فابریکه به فعالیت آغازنشده و تولیدات آن فابریکه از ضروریات است از اینر ویک کدام خیلی بزرگ با تمام وسایل برای این فابریکه اعمال شده و مورد استفاده قرار دارد اما بدبختانه باید گفت که چندی قبل

رنگ آمیزی نماید بخاطر این مشکلات است که وقتی میخواهیم متسوجات فابریکه را رنگ آمیزی نمایم ابتدا آنرا در ضابطه قسمت مساوی تقسیم و بعد به گل کاری آن اقدام مینمائیم.



فابریکه نساجی بلخ

حریق درین گدا مرخداذ که خساره بیش از پنج میلیون افغانی برای فابریکه بار آورد به این تفسیر که ۲۰۷ تن پخته درجه اول ۱۹ تن پخته ردی و ۲۵ تن نخ درین آتش سو زی طعمه حریق گردید.

علت عمده این حریق گرچه اول شارتی برق وانمود شده بود اما طوریکه دیده شد چون همه لین های برق در بین نل های جستی قرار گرفته و هم شرایط ناشی از آن در نظر گرفته شده ازینرو این یک اشتباه بوده و یگانه علت وقوع حریق را عمل مخربین میتوان قلمداد کرد که همیشه در کمین نشست و میخواهند تخریب کاری نمایند.

سباغلی علی زی آمر فابریکه در اخیر چنین گفت: همانطوریکه

برای اینکه فابریکه در آینده به مشکل نداشتن پر سونل فنی از ناحیه رنگ آمیزی بر نخورد چندتن از فارغ التحصیلان صنوف دوازدهم و نهم را که در سامی و غیره دسترس دارند تحت تربیه گرفته معلمی را نیز برای شان استخدام نموده تا این مشکل رفع گردد.

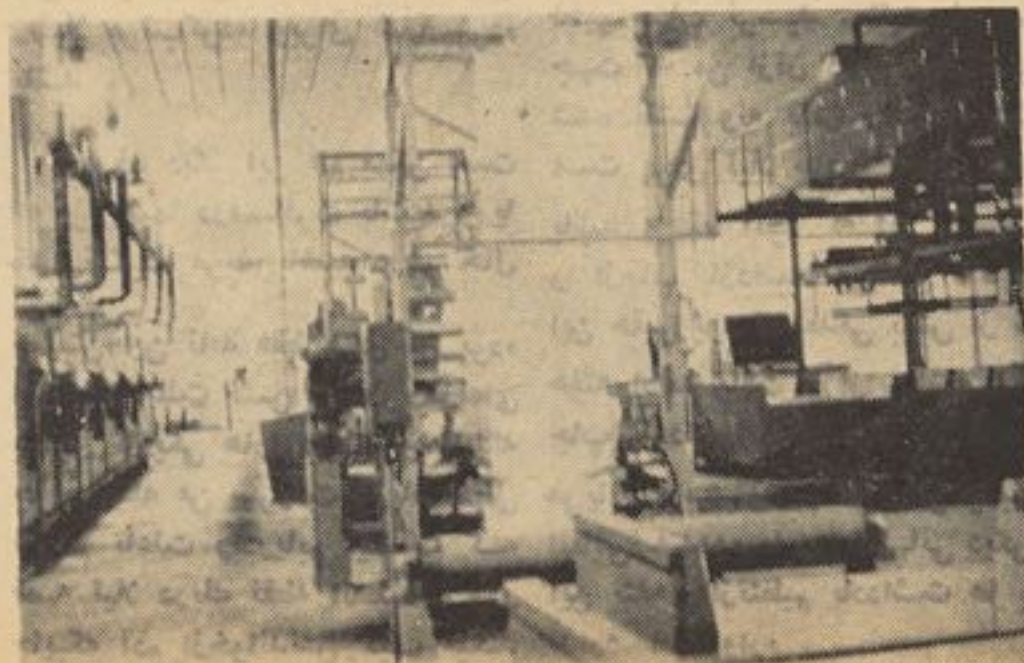
بر علاوه از سه قسمت عمده قسمت های دیگر نیز موجود است که در چرخا فابریکه کمک می نماید مثلا موجودیت دو پایه جنریتور دیزلی که در صورت ضرورت میتوانند بر علاوه تولید و تنویر فابریکه شهر مزار را نیز تنویر نمایند.

قسمت دیگر یک از همه مهمتر و ضروری تر است کدام بزرگ گیس که هر فابریکه آنرا باید داشته باشد.

انجنیر دوست محمد علی زی آمر فابریکه در مورد تولیدات فابریکه چنین گفت: تولیدات سالانه فابریکه در حدود ۱۲ میلیون متر پارچه نخی است که امکان ازدیاد آن نیز موجود است.

تولیدات روزانه در سال گذشته که اکثر دوبره بود بایزده ساعت کار به ۱۲ هزار متر میرسد یعنی عرض تکه های تولیدی فابریکه ۱۵-۲۰ متر میباشد.

مشکلاتیکه با تولید تکه های دوبره متوجه فابریکه است این است که تنها ماشین های سفید کن میتوانند آنرا سفید نماید و ماشین های رنگ آمیزی و گل کاری نمیتوانند آنرا



قسمتی از دستگاه رنگ آمیزی که تا هنوز بکار آغاز نکرده

روزنه‌ای بسوی تاریکی‌ها

یادداشت از: لیلا- تنظیم از: دیدبان

بعد بصورت خیره میشود :
- چه شده ؟ چرا می‌لرزی ؟
برای حفظ ظاهر هم شده ،
میخواهم لبخند بزنم اما ، نمیتوانم ،
میگویم :
- چیزی نیست ، شاید ...
شاید ...

محسن خان حرفم را می‌پزد :
- خیلی خوب ، خیلی خوب ، لازم
نیست حالا چیزی بگویی ، اگر حرفی
داشتی بیرون بگو .

بعلامت موافقت سرم را تکان
میدهم و وارد اتاق افسر پولیس
میشوم . میبینم اتاق خالی است و
کسی در آن دیده نمیشود . تامیخواهم
سوالی بکنم ، محسن خان بازویم را
فشار میدهد و بطرف در اتاق
راهنمایی ام میکند . از اتاق بیرون
می‌آئیم ، از حویلی قدم به پیاده‌رو
میکنداریم و بطرف بنزی که محسن خان
به من بخشیده است میرویم . هیچ
چیز بنظر غیرعادی نمی‌آید و هیچکس
از ماجری نمی‌پرسد ، نه پولیسی که
دم دروازه حویلی به نگهبانی
ایستاده است و نه افسر پولیسی که
مارا به آنجا کشانده است و حالا

- برویم عزیزم ، امیدوارم خسته
نشده باشی !
باخوشحالی می‌پرسم :
- برویم ؟ کجا ؟
می‌خندد ، شگفت‌زده می‌خندد :
- خانه . مگر قرار است جای
دیگری هم برویم ؟
شرمنده از سوال احمقانه خود
تند و بریده میگویم :
- نه ، قرار نیست جایی برویم ،
برویم خانه ، برویم .
مثل اینکه زبانت به اختیار خودم
نیست ، کلمات بی‌اراده از دهانم
خارج میشود و محسن خان این را
می‌فهمد . به همین جهت دستش را
بطرفم دراز میکند ، بازویم را می-
گیرد و میگوید :
- بیا !

از میان در نیمه باز می‌گذرم
و وارد اتاق پهلویی میشوم ، اتاقی
مرطوب و نمناک که دیوارهای آن ترک
برداشته است و دو چوکی و یک میز
شکسته در آن به چشم می‌خورد .
روی یکی از چوکی می‌نشینم
و سعی میکنم صدای محسن خان و
صدای افسر جوان را بشنوم ، دلم
از ترس می‌لرزد و بدون شك رنگم
نیز به سفیدی گرائیده است . هنوز
پرسش و پاسخ آغاز نیافته است که
صدای قدمهایی از اتاق بگوشی
میرسد و متعاقب آن از لای در نیمه
باز صورت افسر پولیس را می-
بینم که نیم لبخندی بصورتم میزند
و در را کاملاً می‌بندد .

این کار ترسم را بیشتر می‌کنم
و وحشت بی‌بایانی اندیشه و فکرم
را در جنگال می‌گیرد . نگاهم را
به صفحه ساعت و به عقربه‌های
آن میدویم ، دقیقه‌ها و حتی ثانیه
هارا می‌شمارم . یک دقیقه ، دو
دقیقه ، سه دقیقه ... ده و پانزده
دقیقه ، پلای پانزده دقیقه از وقتی
گذشته است که من در این اتاق
نشسته‌ام و در انتظار نتیجه کارام
یک ربع ساعت ، مدت زیادی نیست .
اما برای من ، منی که حالا دیگر از
سایه خودم هم و حشمت میکنم ،
مدت زیادی است ، مدتی است که ...
ناگهان در اتاق صدایی میکند و
من بی اختیار از جا می‌پرسم ، منتظرم
باز با افسر پولیس رو برو شوم ،
اما این بار محسن خان را می‌بینم
که لبخندی در صورتش شگفته
است .

شتابزده خودم را به او میرسانم
پیش از اینکه لیانم از هم باز شود
و من چیزی بپرسم ، او پیشدستی
میکند و خونسرد و آرام میگوید :

وراضی میشود رسیده بود . فقط
همین .

امیدوار هستیم جواب این نامه
را و علت اینکه چرا یادداشت‌های
لیلا درین مدت سه هفته نشر نشده
است بنویسید تا از موضوع و قرف
حاصل کنیم .

سپه‌ایلا از شهرنو

دوشیزه سپه‌ایلا !
از لطفیکه در حق اینجانب فرموده‌اند
سپاسگزارم . و متاسفم از اینکه
یادداشت‌های لیلا در این سه شماره
اخیر بچاپ نرسید . البته نه بدان
جهت که من از آن دلزده و خسته
شده باشم و نه بدان جهت که ممکن
است برای لیلا حادثه اتفاق افتاده
باشد . فقط آنچه که این سلسله
را از چاپ بازداشت ، مریضی ناگهانی
این حقیر بود که مدتی بیش از سه
هفته ادامه یافت . از این شماره
چاپ یادداشت‌های لیلا باز ادامه
می‌یابد و امید داریم که دیگر چنین
اتفاقی نیفتد و بیما ری ناگهانی دیگری
این بنده را از تنظیم یادداشت‌ها باز
ندارد . امیدوارم .

خوانندگان عزیز ژوندون قضاوت میکنند

دردناک که درواقع عوامل گوناگون
محیطی آنرا رنگ زده است علاقه
دارند ، که درینصورت قطع شدن
همچو یک نوشته که خواننده پس
یک هفته انتظار آنرا درمجله نمی‌یابد
برای خواندن آن صبر کرده است .

ممکن است برای لیلا حادثه‌ای
پیش آمده باشد زیرا در آخرین
یادداشت هایش که همین اواخر چاپ
شد خوانندیم که اودر شفاخانه است
ولی فکر میکنم او یادداشت هایش
را قبل از مرتب‌کردن و برای شما سپرده
باشد .

به آقای دیدبان تنظیم کننده‌ای
یادداشت‌های لیلا !
امید است خوب و سرحال باشید
تا همیشه یادداشت‌های لیلا که
قصه تلخی از زندگی یک دختر فریب
خورده است بوسیله قلم رسا و
توانای شما تنظیم و درمجله ژوندون
به نشر برسد گمان میکنم درین
اواخر که یادداشت‌های لیلا تنظیم
نمیشود حادثه‌ای برای شما پیش آمده
و یا اینکه دیگر حوصله تان برای
تنظیم یادداشت‌های لیلا سر رفته
باشد ؟
آقای دیدبان !

اگر برایتان حادثه‌ای اتفاق
نیفتاده باشد ، چرا قصه لیلا را نشر
نمی‌کنید ، که درینصورت سوال
ماتاندازه‌ای هم متوجه مدیریت
ژوندون است در غیر آن باید خدمت
تان عرض شود که قصه لیلا تقریباً
یکسال میشود درمجله ژوندون به
نشر میرسد و شما بهتر میدانید که
تعداد زیاد از مردم این داستان را
تعقیب میکند و بخواندن این قصه

در گوشه حویلی پادشاه دیگر سر گرم گفت و گواست .
 این وضع و این حالت، بیش از اینکه دیگر مرا بترساند متعجبم ساخته است . بهتر است بگویم کنجکاو و جست و جو گرم ساخته است . درست وضع و حال کودکی را یافته‌ام که بادیایی از ابهام و پیچیدگی روبرو گردد و دلش بخواهد یکباره و یکدفعه و در یک لحظه همه چیز را بفهمد و از این ابهام و پیچیدگی و نفهمی بیرون آید .
 محسن خان ، شاید فهمیده است که من چه حالی دارم، شاید فهمیده است که می‌خواهم در همین لحظه، در لحظه که می‌خواهم سوار موتر شوم همه چیز را بفهمم و وجود انباشته از پرسش‌ها را با سوا لهای بی‌پایانی خالی کنم . اما او، بی‌آنکه بصورت نگاه کند و بی‌آنکه توضیحی بدهد در موتر را باز میکند و میگوید: - سوار شو !
 و من سوار می‌شوم و در سبیت جلو موتر کنارش جای می‌گیرم . او نیم نگاهی بعقب می‌اندازد و بعد بسرعت موتر را بحرکت درمی‌آورد و از یک سرك فرعی وارد سرك فرعی دیگر (بقیه در صفحه ۵۵)



نخستین پروگرام فوق العاده مسابقات ذهنی در ولایت کندهار

استقبال شهریان کندهار از گردانندگان مسابقات ذهنی گروپ هنرمندان رادیو افغانستان در خور تحسین و یادآوری است.

چرا گاهگاهی توافق نظر بین اعضا فامیل ها با سانی ایجاد نمیشود...؟

شناخت و درک واقعی و عینی خصایص و عادات اعضای یک فامیل هدف و غایه اصلی پروگرام توافق نظر است.



نطق مسابقه ذهنی در حال طرح سوال

شرکت می نمایند. سوالات ما را با تبارز لیاقت و استعداد پاسخ درست بد هندو جویزی را که از کابل برای برندگان این مسابقه با خود آورده ایم، درینجا برایشان تقدیم داریم....

نطق در پایان مقدمه علاوه می نماید: همچنان یک مزه دگر برای شما داریم و آن عبارت ازین است که بعضی از مهترین و سرایندگان و زید و محبوب رادیو افغانستان هم با کار کتان و گردانندگان این پروگرام در کندهار آمده اند که در خلال اجرای پروگرام مسابقات ذهنی با تقدیم پارچه های تمثیلی و آهنگهای دلانگیز، برخوشی و سرور شما خواهد افزود و عمده ای از هنر مندان محلی و با استعداد ولایت کندهار و بعضی از شاگردان لیسه ها و مکاتب کندهار هم در پهلوی هنر مندان رادیو هنرنمایی خواهند نمود... بعد از پایان مقدمه از طرف انونسر پروگرام جوایز متعددی که از طرف فابریکه ها، شرکت ها و علاقه مندان پروگرام مسابقه ذهنی ارسال شده بود، اعلان گردید.

دو آغاز پروگرام مسابقات ذهنی برای انتخاب شرکت کنندگان نو پرو گرام (قوت الله) قرعه کشی گردید. درین نوع پروگرام اشتراک کننده در باره موضوع معین صحبت میکند. اجرای این پروگرام از یکسو برای شاگردان و متعلمان مکاتب خلی مفید و سودمند است و موجب میشود که آنان را به مطالعات و تحقیقات بیشتر روی موضوعات مختلف وادار دارد، و از سوی دیگر برای شونندگان هم در موارد مختلف معلومات ارائه می نماید و از طرف دیگر در انکشاف ذهنی و قدرت افکار و فصاحت بیان شرکت کننده مساعد واقع میشود. هنگام قرعه کشی این پروگرام اگرچه از طرف نظر ان مسابقه اعلان میشد که ازده نفر بیشتر روی ستیز نباشد، ولی شور نخوردنی بیش از پنجاه و شصت نفر حاضر میشد. بااس

صدای نطق پروگرام در سالون سینما طنین انداز میشد و آغاز پروگرام در چنین اعلام میداد:

- رادیو افغانستان محترمو اوریدونکو اود کندهار ولایت درند و حاضرینو! نطق قبل از شروع پروگرام فوق العاده مسابقات ذهنی طی مقدمه هدف و آرزوی رادیو افغانستان را در مورد تدویر و تنظیم چنین پروگرامها ذیلا توضیح میدهد که فشرده آن ازین قرار است:

- رادیو افغانستان که افتخار تنویر ذهنیت هم وطنان گرامی را در پهلوی سایر وسایل نشراتی با تقدیم پروگرامهای تربیوی، اطلاعاتی، ادبی و تفریحی بعهده دارد، امید و ارادت تاجد توان در راه این خدمت گزاری با تقدیم پروگرامهای جالب و دلچسپ مصدخداست بیشتر ی بسیاری شونندگان خود گردد... رادیو افغانستان برای رسیدن باین هدف و جلب رضایت خاطر شونندگانش، پروگرام مسابقات ذهنی را خارج از استودیو های رادیو با اشکال جدید و متنوع جهت اشتراک بیشتر مردم، در تالار های بزرگ، در محضر خود مردم به مرحله اجرا گذاشت که مورد توجه و دلچسپی خاص ایشان قرار گرفت و در نتیجه با احساسات گرم و استقبال پر شور شونندگان و علاقه مندان روپرو شد... همین استقبال پر شور و بی سابقه مردم از پروگرام مسابقات ذهنی بود که باعث تشویق بهتر نمودن این پروگرام گردید... همانطوریکه را دیسو افغانستان، رادیو مردم سراسر کشور است، پروگرامهای آن نیز با اساس نیازمندی، خواسته ها و خوشی تمام مردم افغانستان نشر میشود برای اینکه مردم ولایات مملکت مستقیمادر این پروگرام نیز سهم بگیرند و از نزدیک شاهد اجرای آن باشند، اولین سلسله پروگرام ولایات خود را در ولایت باستانی کندهار آغاز نمودیم... آرزو مندیم از جمله شهریان ولایت کندهار که درین پروگرام

احساسات بی آرایش را که یک دنیا صفا و صمیمیت دران نهفته است، چگونه پاسخ بدهد...؟

علاوه بر اشتراک هزاران نفر شهریان کندهار، والی، مبارزان، مامورین و منسوبین معارف کندهار نیز جهت تماشای مسابقه ذهنی اخذ موقع نموده اند. والی ضمن صحبت و تبادل افکار با گردانندگان مسابقه میگوید: - من آمده ام تا ساعتی، چگونگی اجرای مسابقه را از نزدیک تماشای نمایم... ولی جالب توجه اینجاست که نیت پروگرام بشراش شش ساعت دوام میکند و چنان مورد علاقه قرار میگیرد که والی کندهار تا ختم مسابقه همچنان در جمله دگر تماشای چنان نشست دیده میشود...

قریه ساعت پنج عصر را نشان میدهد، ستیز سینما که گردانندگان مسابقه ذهنی در آنجا اخذ موقع نموده بیش از دو نیم متر از سطح سالون سینما ارتفاع دارد.

در قسمت عقب ستیج بروی پرده آبی رنگی فوتزی موسس جمهوریت رهبر ملی ما چشم می خورد - پایتخت آن شهار: آل دی وی دافغانستان جمهوریت.

به کندهار ولایت کی رادیو افغانستان ذهنی مسابقه اول نور ۱۳۵۳، جلب توجه میکند

شرکت کنندگان نفس را در سینه حبس نموده و بانظم و دیسپلین خاصی آغاز مسابقه را انتظار می برند.

اولین پروگرام فوق العاده مسابقات ذهنی در ولایت کندهار در تاریخ اول ماه نور در تالار سینمای آن ولایت اجرا گردید برای اشتراک در پروگرام بیش از یک هزار نفر در سالون سینما بی صبرانه انتظار شروع مسابقه را میکشیدند.

خارج سینما هم در حدود سه هزار نفر از علاقه مندان پروگرام گرد آمده بودند و سعی داشتند جریان پروگرام را از روی لود اسپکر خارج سینما استماع نمایند.

هنگامیکه موتور تویاتا با مارک رادیو افغانستان حامل مقصد یان پروگرام مسابقه ذهنی و گروپ هنر مندان برای اجرای مسابقه در مقابل سینما توقف نمود، با استقبال پر شور و بی سابقه مردم مواجه گردید. ابراز احساسات از حد زیاد مردم هنر دوست ولایت کند هار چنان خاطر خوشی را در دل متصدیان مسابقه ذهنی و گروپ هنری شعله ورساخت که گرمی حرارت آن سالها، به

حیث بهترین خاطره زندگی باقی خواهند ماند ذوق و سلیقه عالی هنر دوستی این مردم ازین نمایان میگردد که همه کار کتان هنر مندان را در همه جا بپایشیدن و تشار برک های لطیف خوشبو و معطر ملاب، گلباران میکردند و بدینسان خوش آمدید، میگفتند. صدای کف زدن و غلبه مردم در وقت آغاز پروگرام، سالون سینما را بلرزه در میآورد، و انسان فکر میکند که انعکاس این همه



هنر مندان محلی کندهار در حال هنرنمایی

و دلبره چشم بدین اناسر دو خسته منتظر طرح سوال بودند ، سوالات طرح شد می اگرچه خیلی ساده و آسان بود ، ولی اعضای فامیل اشتراک کننده بعد از استماع آن متردد و حیران می ماند که چگونه پاسخ بگویند تا هم نمایانگر واقعیت باشد و هم دیگران بدان نظر مشابه دهند .

سوال اول این بود که : (شیرین زبان فامیل شما کیست ؟)

سوال دوم این چنین مطرح شده بود : (واضح است که هر کسی با انجام دادن یک عمل نیک و مورد پسند و باصلاح هر آنچه برای رضایت خاطر ما درش می تواند از آن دریغ نمیکند ، یقین داریم شما هم آرزو دارید هر عمل نیکی که می تواند برای خوشی و رضایت خاطر مادر تان موثر باشد

انجام بدهید ، اینکه از سه عمل نیک نام می بریم ، شما بگویید که با اجرای کدام یک از این اعمال خوشی خاطر مادر تانرا فراهم خواهید ساخت :

- سهیم گیری در امور منزل
- رعایت نظری
- رواداری

هر يك از اعضای این دو فامیل با پرسش ها جوابهای ارائه کردند که در نتیجه توافق نظر کامل و هماهنگی تام بجوابهای هر چهار اعضای این دو فامیل دیده شد و هر کدام پاسخ متفاوتی گفتند - و بدینسان موفق بگرفتن جایزه مورد نظر نشدند .

و البته تعامل درین مورد طوری است که اگر در برابر هر سوال هر يك از اعضای فامیل جوابهای مشابه ارائه کردند یعنی جواب های شان یکسان باشد گویا توافق بین شان موجود است و امتیاز حصول جایزه ممتاز را بدست میاورند .

و چنانس نهایی موفقیت البته در صورتی است که سه سه جواب مشابه در هر سوال ارائه شده باشد .

در جوابهای دو فامیل شرکت کننده ولایت کندهار سه سه پاسخ مشابه تنها در يك سوال از طرف هر کدام آنها ارائه شد که اساسا استحقاق جایزه حاصل نگردید ولی بایشم برای تشویق و قدردانی از این دو فامیل بقیه در صفحه ۵۷

میشود . و بترتیب نوبت يك يك نفر برای پاسخ گفتن سوالات خواسته میشود .

قبل از طرح سوال - از اعضای اول هر دو فامیل بناغلی ولی محمد خواننده محلی ولایت کندهار تصنیف قشنگی را بنام : (نن شور مانشور دی راخه گلچینی - په کندهار بنار کی بیا شالمار جوردی راخه گلچینی) بالحن و شور خاصی خواند که مورد پسند همگی واقع شد .

اعضای کوچک هر دو فامیل بعد از معرفی خود شان آماده جواب گردید باینگونه اضطراب

میگردد اظهار نظر می نماید .

این پروگرام برای ایجاد توافق بین اعضای خانواده ها و شناخت و درک واقعی و عینی یکدیگر شان نقش مساعد خوبی را ایفا کرده می تواند .

درین پروگرام بعد از انتخاب اعضای دو فامیل يك يك از اعضای آن جهت پاسخ گفتن بسوالات مطرحه پشت میکروفون حاضر میشوند متبایف اعضای هر دو فامیل با یکی از گر دانندگان پروگرام در جای دیگری که صدای تعلق پروگرام شنیده نشود رهنمایی

فرته از بین این دو نفر یکی پیغله روح افزا متعلمه صنف دهم لیسه زرغونه انا و دیگری بناغلی محمد اکبرایازی چانس اشتر اک را حاصل نمودند . نخست پیغله روح افزا مدت دو دقیقه در باره صنعت گلدوزی و خامک دوزی ولایت کندهار صحبت کرد ، صنعت خامک دوزی و گلدوزی ولایت کندهار در سال های اخیر انکشاف زیادی یافته ، در تمام جا ، حتی کشور های خارج شپرت دارد ، ازینرو همیشه مورد پسند بوده و بر تعداد علاقمندان این صنعت ظریف افزود گردیده است .

این اشتراک کننده با فصاحتی خوبی در مدت معینه پیرامون موضوع تعیین شده صحبت نمود ، درین پروگرام شرط اساسی آنست که صحت کننده خارج موضوع صحبت نکند ، از تکرار مطالب اجتناب نماید و صحیح حرف بزند ، در عین صحبت توقف ننماید . پیغله روح افزا برابر باین شرایط صحبت کرد و برنده جایزه شناخته شد و جایزه خود را که عبارت از يك قاب ساعت زنانه بود بدست آورد .

یکی از هنر مندان ورزیده رادیو که درین کاروان هنری مسابقات ذهنی اشتراک می رمن قهرمان خواننده محبوب بود . قهرمان توام گفت زدنهای ممتد حضار پشت میکروفون قرار گرفت و به معیت نوازندگان راد یو آهنگ مشهور : «خاندو خاشخالیرو چسی راغلی جمهوریت دی - خوشحاله تول ملت دی » را سرود و بآثر تقاضای مکرر حاضرین چند آهنگ دیگری را نیز خواند که همه پسندیدند .

در مرحله دوم پیش از آنکه اشتراک کننده دوم (قوت افاده) پیرامون موضوع معینه صحبت نماید ، برای پروگرام توافقی نظر فرعه کشی به عمل آمد و از بین یکصد فامیل های شرکت کننده دو فامیل یکی فامیل محمد نادر عظیمی و دیگری فامیل فضل احمد حمیدی باسناد فرعه انتخاب گردید .

پروگرام (توافق نظر) پروگرامی است که اشتراک کنندگان آنرا فامیلها تشکیل میدهند که چهار چهار تن از اعضای هر فامیل با آئوبه و بصوت انفرادی در باره سوالی که از او میشود و غالباً به نوعی از انواع بصلات ، خصایص و یا عادات و یا سلیقه یکی از اعضای خانواده او ارتباط صدای



تماشا کنندگان پروگرام مسابقات ذهنی

عشق یعنی در دسر



من وجیم برای مدتی از هم دور

میشدیم ...

لذا من مصمم شدم وقتش است

که تغییرات چندی را بوجود بیاورم

نیز بالای ماسنکینی میکند و حالات او
میخواهی باردیگر را که از عدم توافق
فکری منشاء میگیرد روی شانه های
مابگذاری .

اظهار داشتیم :

- چیزی را که مابدست آورده ایم
تنها بارزیده از حد وضع و حالت فعلی
است . مادر یکنواختی فرورفته ایم .
من فکر کردم که در این گفته ام
زیبائی زیاده از حدی نهفته است .

او گفت :

- ما اصلا بکدام تغییری ضرورت
نداریم . بهر صورت موهای تو مرا
به یاد روزیکه یکدیگر را برای اولین
بار ملاقات نمودیم می اندازد .

- آن واقعه مربوط میشود بصنف
هشتم .

- جرمیکوشی که يك چنین چیز
زیبارا از زمین ببری و خصوصا ...

بشقابی رامقابلش گذاشته و گفتم :

- تخم نیم بند .

- هر روز ؟

- بلی هر روز .

در ساعت هفت و سی دقیقه دختر
هاپائین آمدند . به عقب نگاه کردم
تا بروی آنها بخندم ، اما در عوض
چشمانم را هراس و وحشت فراء
گرفت .

سندی گفت :

- مادرا صحت ما خوب نیست .
چین وجودی که دوگانگی بودند ،
باتاثر سرهای شانرا برسم موافقت
شور دادند .

جیم بالا نگاه کرد ، بعد روی پایش
جست . چوکی اش را بسوی دیوار
فشار داده و گفت :

- آنها بچه هستند ، مانند بزغاله
های شوخ . رخسار های خود را با
پارچه کتان پیچانیده اند . این
نمی تواند که مرض گلو باشد .

آنها دروغ نمی گفتند و اصلا بچه
نبودند . داکتر سیمسون مرا از
وسوسه و تردید بیرون کشید و
تشخیص ما را که از شواهد و علائم
سرچشمه میگرفت ثابت و تأیید

جائی اسرار آمیزی در عقب آن .
در این لحظه من راجع به کوتاه
کردن موهایم فکر میکردم . گیسوی
خود را بدست گرفته و گفتم :

- هنگامی که یکن دختر های
دارد که به کودکان میروند و یا در
صنف دوم درس میخوانند ، نباید
موهایش را مانند دختر های مکتب
بیچاند .

تخم هارامخلوط کرده و اضافه
نمودم :

- تمام چیزها تغییر میخورد
و گرنه پیشرفتی نصیب بشر نخواهد
شد .

جیم گفت

- همین حالا بسیار پیشرفتهای در
جهان در حال واقع شدن است .

این يك مباحثه کهنه بود اما از
سرپایش دوستی و عشق میبایرد
و در يك فضای آرام صورت میگرفت .
هنگامی که دیروز چوکی او را نزدیک
بخاری دیواری گذاشته بودم ، این
عمل بمن زندگی تازه بخشید . اما
او آنرا نزدیک پنجره اطاق قرارداد
بود .

من گفتم :

- چوکی تو اگر نزدیک بخاری
دیواری قرار داشته باشد ، اگر تو
می خواهی چوکی ات نزدیک بخاری
دیواری نباشد پس منم نمی خواهم
مانند دختران مکتب معلوم شوم .

او بوزخندی زده و گفت :

- مایار کمر شکن زندگی را بدوش
داریم و بر علاوه بار مشکلات و آلودگی

تا ساعت هفت و سی دقیقه روز
چهارشنبه مانند روز های دیگر بود .
حسب معمول ، شربت نارنج را برای
جیم ریخته و تخم های را که جهت
ناشتا گذاشته بودم تانیم بند شدم ،
مخلوط نمودم . بر علاوه مانند همیشه
در مقابل وسوسه های روزانه یعنی
تغییر وارد کردن در انواع و اقسام
ناشتای صبح ، دست به تقلا و
مقاومت زدم . این وسوسه عبارت
بود از اینکه برای یکمرتبه هم که
باشد باید آب بدنجان رومی را تغییر
داده و یا اینکه تخم هارابه نوع دیگر
طبخ نمایم .

در ساعت هفت تام شما میتوانستید
ساعت تا آنرا با آمدن جیم درست
تمائید . یعنی مطمئن شوید که
ساعت هفت تام است . او در این
ساعت به آشپز خانه می آید . مرا
در آغوش گرفته و میبوسد و میگفت
که من زیبا و دلغریب هستم . حالا
اگر مردی چنین يك کاری نماید ،
میتواند هر چیزی را که برای ناشتای
صبح ضرورت داشته باشد بدست
بیاورد .

هنگامی که تخم های نیم بند شده
را در دیگچه گذاشتم ، اوقسمت عقب
موهای درازم را که البته برای من
خسته کن گردیده بود ، بلند نموده
و خود را در آن بنهان نمود . واضح
تر بگویم در آنجا غنوده و گفتم :

- این همان چیزی است که
میتواند بسؤال اینکه چرا من موهای
دراز را دوست دارم جواب گوید .

کرد .
داکتر بمن گفت :

- بسیار خوب ، شما مرض گلو
داشتید . اما ...

اورخش را بسوی جیم که در حال
خارج شدن از اطاق بود جر خداده
و گفتم :

- شما نداشتید ؟ بسیار خوب ،
شما آنها را نمیخواهید : با شواهد
و علائم تان ...

او توقف کرد و من فهمیدم که در
حال بخاطر آوردن اینکه چطور جیم
سرخکان و چیچک هر دو را از دخترها
گرفته بود است . اضافه کرد :

- شاید بسیار ناوقت باشد ،
اما من يك دقیقه را از دست نخواهم
داد .

جیم سرش را شور داده و خود را
زیادتر بدروازه اطاق نزدیک کرد :

- عزیزم يك پاکت برای من بگیر
من در داخل موتر انتظارت را میکشتم
و بر علاوه لطفاً به یمکاتلیفون کن .
او بدختر ها گفت که خاموش باشند
و بمن گفت که آنقدر هازیا تشویش
نداشته باشم . و بعد از اطاق خارج
گردید .

سه دختر مریض و شوهری که
از من دور بود . اما با اینهم من
نمیترسیدم . بهر صورت تا حال که
نترسیده بودم .

دخترها را مقابل تلویزیون قرار
دادم و گذاشتم که از مشاهده صحنه
های آن بخندند . بر علاوه میدانستم
که این خنده هازیا دوام نمیکند .
من مریضی گلو آنها را بخوبی بخاطر
داشتیم .



— نه تمام چیزها .
او آواز مرا با بوسه متوقف ساخت .
— دوستت دارم ، و این همان چیزی
است که تغییر نمیکند .
بیش از اینکه من به مواد اصلی
برسم ، سوزشی در چشمانم احساس
نمودم ، اما باز هم شروع بخواندن
موادیکه جیم اصرار کرده بود بخوانم
نمودم .

(عوض بوجود آوردن تغییرات
تدریجی ، تغییرات بزرگ و دراماتیکی
را بوجود بیاورید . تمام تغییرات
عبارت از مقاومت است . تغییرات
را به اندازه ممکنه بزرگ سازید تا
موفقیت به ارمغان بیاورد .)
میکوشیدم که تغییرات کوچک را
مثل جابجا کردن چوکیها در اطاق
پذیرایی بوجود بیاورم . برای جیم
ضروری بود که با تغییرات آشنایی
و عادت پیدا نماید . چه در صورت
فقدان این عادت ، هنگامی که دختر

جیم هر شب کنار دروازه در حالیکه
در دستش انواع ادویه خود نمائی
میکرد و از سروریش تعجب میباید
ایستاده میشد . من او را هنگامی که
راه میرفت حسودانه نگاه میکردم .
در روز جمعه آب گرم کن شکست .
همین که جیم از راه رسید من به او
گفتم . و او کوشید که آنروز رادر
خانه باشد ، اما من فکر میکردم اگر
آنرا قدری دست کاری نمائیم ، میتوانیم
برای چند روز دیگر از آن استفاده
ببریم . او این درخواست را بابی میلی
قبول کرده و بمن مجله داده و گفت :
— متوجه باش مواد پراکه در صفحه
هشتاد و چار در باره جوانی نوشته
شده است بخوانی . این مواد ترا
خوش خواهد ساخت برای اینکه
اطفال ما تا هنوز کوچک هستند و در
گلوی شان آنقدرها شدید نیست .
— آنها بزرگ میشوند و تغییر
میکند . تمام چیزها تغییر میکند .

آتشب طوفان غیر مترقبه شروع
به غریدن و لرزاندن شهر نمود .
در صبح آینده فهمیدم که تلویزیون
از کار افتیده است . هنگامی که
نفر موظف را تلفونا خواستم او گفت :
— من آنجا خواهم آمد ، اگر بتوانم
کارها را بزودی ممکنه انجام بدهم .
دو هفته من فکر کردم . اما هنگامی
که دانستم دخترها به اندازه کافی
بالغ گردیده اند و نمیتوانند با انجام
دادن کارهای خورد و ریزه مانند
اطفال ، خود را مصروف و مشغول
نگهدارند آزرده خاطر و پریشان
گردیدم .
آنها به اندازه بزرگ گردیده
بودند که اصلا درباره اینکه مادر
شان کجا مینشیند و یا اینکه چه
کسی موظف رنگ آمیزی کتاب جدید
گردیده باهم دعوا و مناقشه نمیکردند
و اگر افکار و زخمی میشدند
نمیگریستند .

هابه نزده سالگی میرسیمیدر مانند
دیوانه ها خواهد شد . اما من در
انجام دادن این ها راه را بحفاظت
شروع به مطالعه بیشتر نمودم .
(از روش قد علم کردن به مقابل
بحران استفاده نمائید تا بتوانید
باعث بوجود آوردن تغییر گردید .)
اگر این يك بحران نبود ، پس
در دنیا هیچ بحرانی وجود نخواهد
داشت ، بهر صورت از تخت خوا هم
بیرون نیامدم .
برای اینکه بسیار خسته بودم .
تاروز چار شنبه انتظار کشیدم .
روز چار شنبه یکروز خوب برای
انجام دادن کار های من بود . بعد
از آنکه بسرو وضع دختر هارمیدم
و آنها را در اطاق شان تنها گذاشتم
تمام فرنیچر منزل را جابه جا کرده و
شکل دیگری دادم .

مواد مندرجه مجله متذکر شده
بود :
(تغییرات فوق العاده بزرگ را
بوجود بیاورید ، تنها تغییر کوچک
و جزئی کافی نیست .)
وفتی جیم از راه رسید به او
گفتم که فردا بخانه بیا ید و بعد
هنگامی که دختر جابجا شدند و از
داد و فریاد دست کشیدند ، همسایه
منزل آمد و به کمک او ، موهایم را
کوتاه کردیم . در اول فکر میکردم
که خیلی ها مقبول و زیبا شده ام .
اما بعد متاثر و غمگین گردیدم .
جیم هیچوقت مرا با مو های کوتاه
ندیده بود . هرگز ندیده بود .

بقیه در صفحه ۵۹



مامی خپل ستوری وموند

یومخصوص تېلفون اخستی وو چه عددو نه یی غږسغږ و او ماښه په آرام کولی شول چه هرلمبرو غواړم هغه ووهم دهغه لمبر می وواحه خوجا خواب رانکړو... وارخطا شومه چه ولی لکه چه دروغ ئی راته ویلی وو تر دولسو بجومی کم ترکه شل واری تېلفون وکړو خو کله چه می دهغه اواز واوریدنودارام ساه می واخسته اومی ویل.

سلام... زهله هماغی ځمکی نه را ځم چوئی ئی سندرې وائی جیگه خندا یی وکړه او وی ویل.

سلام... نوونه گزیدلی... زه خوونه گزیدم... خو تا ناو ختسه کړل اوزه وارخطا شومه.

داسی زر... لکه چه غواړی چه زما آرامی راته واخلي اوه می یواخی پری نه زدی وگوره چلکی چه ماله خانه دیوا لو نه ناوگری چه دروازه ئی کلب ده اوزه نهغواړم چه چاته په دی خلور و دیوالو نوکښی لار ورکړم.

مايه خندا وویل.

زه په دیوالونو راځیژم اودکړکی له لپاره دیخلورو دیوالو نو ته داخليږم لکه چه ته خبر نهئ چه پرېستی دروا زو ته ضرورت نلری... دپریختو په ملک کښی کلب او کلسی نشته پرېستی خو بندیزنه پیژنی نو اوس هیله کوم چه ده پرون شی خغه نور ناوخته نکړی. هغه خومره ښایسته خندا کوله... بیایی لهساته وپوښتل.

پرېستی... ته به خه خبره ئی وپښتانه دی لثم دی که او پرده که وپښتانه دی لکه دهلکانو لثم کړی وی نوژه همدا اوس غوړی پښم.

وېښتانه می دښی په رنگ دی... ښه دی... ښه نوره ده اوغلی اود راز ورمز نهډکه ده... لیکن سترگی دی سترگی دی خمرنگی دی؟ احساس می وکړو چه دسرنه ترپښو پوری لږزیږم، زده می پرېښی کوی... خدا یا هغه به زما دسترگونه پوښتل... په لږ زیږدلی اوازمی وویل...

سترگی می؟... سترگی می شنی دی پوی شوی... غوښتل می چه ووايم چه داشنی سترگی نور نلری پندی دی لیکن ومی نه شو ویلی هغه دډاډرا کولوپه لېچه کی وویل.

خبرنو ته خوښایی چه پرمه رنگینه اوښکلی ووسی زده می غواړی چه تاوونیم ووايه چه کله... اوس دستي گیدی شی... را خه دلته زما دکوئی دگرکی تر څنگه وگوره چه خومره سره گلاب لری عطر خوروی اوژپونه وپی اوکه ته نهراخی نوژه دکوئی دگرکی تر څنگه اولنی سورگل چه انتظار لری یو یوم اوښکولم.

ومی نه شو کړی چه یوه کلمه هم ووايم... لاندی می وژپل هغه حیران شو او وی ویل.

ولی زای... پرېستی خه دربانندی وشول... دهق حق سره می ورته ویل... پری می زده چه مړه شم پری می زده چه مړه شم پری می زده چه مړه شم... اوغوی می کښیږه هغه سره زما تېلفون لمبر نه وو او ارتباط پر کړی شوی وو زه پوهیدم چه که هغه پوی شی چهزه پوهیدنه چلکی یی نو هغه فوری

چه خوب دی یوسی... هو... زه ورته غوړ نیسم.

وونه وویو سړی وچه ستوری ئی نه لاره او هره شیه ترسیید داغه خپل ستوری پسی گزید و و ډیره موده ئی ناخیال کولو چه کوندی خپل ستوری به په اسمان کښی بیامومی خوییدا نه شوچه پیدانه شو سړی میغانی نه لاړوو... میخانه خو هم دستور دموندلوخی نه دی بلکه سړی تری هره شیه هست او - خراب خپلی نیاری او سړی کوی ته را تلو او فریاد ئی کاوه.

نه زه ستوری نلرم... زه یوی ستوری سړی یم بی ستوری.

یوه شیه ئی په خوب ولیدل چه دیو ی ځمکی پسرلونی سندرې وائی ده ته داسی الهام وشو چه کوندی دده ستوری هم هلته دی.

خو پوهیږی چه دی سړی یواخی ځانه چه ستوری یی ونه موند بلکه هغه ځمکه یی هم پیدا نکړی شوه چه په خوب کښی ئی لیدلی وه او اوس هر شیه جفی وهی (جبرته ده هغه ځمکه چه وژولی هم سندرې ویلی).

ښه نواوس ویده کږی ته ناوخته دی - سبا باید ښوونځی ته لاره شی سبا شیه ماته... بیا تېلفون وکړه ومی ویل.

وی دی وی دی، خوماته ستا دتېلفون لمبر معلوم ندی دالمبر هسی راته بسرا بر شوی دی.

وئی خندل اووی ویل.

ښه ده چلکی دا زما لمبر یادلره زمانو مهم محمود دی دښی له دولسو بجو وروسته راته تېلفون وکړه شیه دی په خیر ځمخپل گټ ته او ویده شه... کله چه ئی غوړی کښیږه زه حیرانه ږم...

دکوی کړکی خوارانه معلومه وه چه کوم خواته ده په هاغه - تر گوچه هغ می پری نه لیدل له کړکی نه ورزوکړدښی داسمان ننداره می وکړه، زما دژوندانه اسمان هم ستوری نه درلود غلی وخو په دی شیه کښی می داسی احساس کاوه چه په دنیا باندی دنور پلوشی وریدلی دی... زه خو ترلس کلن پوری بینا ومه مارنگ پیژندلو... نورمی پیژند لو...

اسمان می پیژندلو اودهغه آواز چه نوم ئی محمود وو کولی شول چه دژگونو ستور و ګټکری راته وشرنگوی هغه شیه می په خوب کښی جوخت یوسری ولید چه دهغه نارینه اوږه وپوښکی آواز ما ټول صورت داسی په خوشحالی کښی ډوپ کړی وچه صفت ئی نغم کولی هغه سړی چه دصورت په خای ئی ژرگونه ستوری لرل... په هاغه شیه ما اومحمود په تېلفون کښی نوری خبری هم وکړی هغه پوهیده چه زه شپاړس کلنه یم ښوونځی ته ځم دیلار یواخی لوریم مودمی نشته اوپلارمی تروتمند سړی دی خودا می ورته نهوویلی چه زه پنده یم... زه... ددی تربخ حقیقت په نه غرگند ولو ویریدم سبا سپار چه زمانو از زما پلار واورید وی ویل:

پرېستی! صحت دی ښه دی... خوشحاله ئی... خدا په شکر... لکه چه خوشاله به وم یوخوښی ښوونکی اولرژونکی انتظار داسی انتظار چه لیونی کړی یی وم اونا گرا ده کړی یی وم ټوله ورځ می دهغه آواز په غوړ کښی وشیبی می شمارلی کله چه دگر ستنی یو لسو تهورغلی تېلفون می وکړو... پلارمی زما لپاره

لاس تېلفون ته ور اوږشو... شپږ نومری می سرپه سر تاوی کړی دژنگ دکوآوازونو دتیریدو نه وروسته می دیوسری آوازچه له خوبه سترې راپورته شوی وو واورید او زما انتظار تمام شو.

هغه وویل... بلی مهربانی وکړی.

زده می لهویری ولید... وچون می لږزی ونیو خواخرمی یو زده زر زږنه کړل اوښه ښکاریده چه آواز می هم په لږزه وو ورته می وویل.

زه... زه کولی شم چه تانه خو دقیقسی تکلیف در کړم... زده می غواړی... چه یوچا سره خبری وکړم زه بیخی یواخی یم... زه ځانکری ژوندکوم... اوخفه کږیم... هیله کوم.

هغه یوه شیهه غلی و او بیایی په سترې اوبی پروا ډول وویل:

مخترمی - میرمنی!... لکه چه ته میره - جنغول یاملکری او آشنا نلری چه اوس غواړی کوم تېلفونی آشنا پیدا کړی او هغه هم دښی په دی کړی... ولی خلک خوب ته نه پریردی... زده می بندشو ځکه چه هغه خو خبر نه و چه زه پنده یم نوولی یی له خانه شلیم... په یوه قبریدلی آوازمی وویل:

ښه ده... زده سترې غوړی، پښم... خوباور وکړه چهزه هیڅوکل نلرم... زه یواخی یم... زه ټوله شیه یواخی یم، زه ستوری نلرم... زما دژوندانه اسمان تپه تپاره دی غلی دی وی دی ښه زه غوړی پښم سړی بیا شلی شو او په لږه مهربانه ژبه ئی وویل:

وی دی خه زه نن شیه هم خوب نکوم خبری کوه... ما وویل:

مهربانی اوتشکر لکه چه ته هره شیه برخوبه ئی...؟ هوزه هره شیه ناوخته کورته راځم خونن لږ سترې وم په وخت راغلم چه ودهشم... ستا شیه خوښه ده...؟

هو... دښی دستور سره مزل کول ډیر خونده کوی... کله چه دښی په نیمائی کښی اسمان ته وگوری په زرگونو ستوری وئی اوژپه ئی غواړی چه به هغوی کښی خپل ستوری بیا مومی او ناخایه میلیو نو ستوری خپلی پلوشی خبروی اوسترگوته شروع کوی هاغه وخت سړی حیرا نیری، اودخان سره وایی (خدا یا زما ستوری کوم دی؟) اود میلیونو نو ستورو آوازونه اوری چه هغوی جفی وهی او وایی.

زه یم... زه یم... ستا ستوری زه یم، به داسی حال کښی چه دهغه په زده پاروونکی آواز سره مسته شوی وم داسی ژمه می وکړه... تاسو خومره ښایسته خبری کوی داسی لکه چه آرام ښوونکی داللو ترانه.

هغه پوښتنه وکړه... ستانوم خدی... پرېسته.

هیله ده چه اسمانی پرېسته... به ووسی... اوکه نهوی نوډ ځمکی پرېستی خوږیا تره نه ښکلی دی نه پاکي او نه لطیفی... خو ښایی چهزه به همداسی ووسم... سړی خو شیبی غلی شو او بیا لسی وویل:

ښه غواړی چه اوس درته یوه قصه وکړم

آخر می هاغه وموند... دنا امیدی تور نهونو په مینځ کښی دیواخی والی اوم زده والی په مینځ کښی خو کله چه راغی ستوری ئی هم له خانه سره راوستل... دمیثی پرېسته ئی راوستله او پوره شپږ میاشتی وروسته ئی زما اشنی سترگی ماته بیرته را کړلی... اوم ئی محمود و او هغه می په نیمه شیهه کښی خپل پرستارو موند.

(پلار په زوره وو یل)

پرېستی بام کوه لویری... یا نکوته پام کوه.

وارخطایی سره می وویل.

بابا... بام می دی ولی سوداگری زه دنورو خلکو نه توپیر لرم... بابا زه کولی شم چه بهری پاکو ښکته شم... زه لس کاله کږی چه داکار کوم ته لا اوس هم جیفی وهی چه بام کوه، اوزه... مالاخیله خبره نه وه کږی چه په ځمکه پرېوتم.

لکه دهیسه لپاره ماتی خورلی... لکه دهیسه لپاره دنورو مرستی ته اړ... پلارمی په نا دی سره را منډه کړه او په غمگینه ژبه ئی وویل... پری جانی!... زه چه تاته وایم... پرېستی دی ژوبلی شوی... ددرکوی.

سره ددی چه پښومی سخت درد کاوه خو خان می ونه ښود چه کوندی درد کوی خو په قار او زده می وویل...

پری می پدی... زه مننه چه ماتی می وخوړه خو پری می پدی... خپلسی کوی ته می دتلو هغه وکړه په کټ پر یوتم اوښه تر ډیره پوری وژپیم... پوره لس کاله نورو داسره مرسته کوله زه به ئی له لاسه نیولم چه نه جبری چه په ځمکه ولسویریم او هسی نه چه دخیابان سره ترکانی لاندی شم پوره دالس کاله می داجملی او ریدی چه.

پرېسته ښکته کړی... هغه خه نه وینی... هغه پنده ده... ورته پام کوی... مرسته درسره وکړی... اولس کاله می پټ پټ په وینو ژپلی و... ماویل چه کوندی سترگی بهی بیا هیڅکله رلیدو توان ونه مومی دانو یواخی دمعجزی کار و چه ماډ خانکری توب او دتباری له لږی نه خلاصه کړی شی... که پلارمی هر خومره راته ویل چه ددی امکان شته چه په اولس کلنی کښی به جراحی دعملیاتوپه کولو سره زما سترگی بیرته بینائی ومومی... او

هغه به تصادف هغه شوم تصادف چه زما مورنی هدبری ته ولیرله او زمانه ئی زما سترگی واحستی په هغه ورځ چه کله زه په ځمکه ولویدم اولکه دتل می اوښکی روانی وی چه خپلی کوی ته لاړم تر ډیره می وژپل... خدایه... ته خو زما آواز آوری.

نوولی راته خواب نه را کوی ای خدایه...! زما سنی سترگی راته ولی نه را کوی...! له ډیری ژپاکولو نه سترگی شوی وم پلارمی دخپلو کارو دسرتو رسولو لپاره له کوره بهر ته تللی وو او ما د خان پسی دکوئی دروازه تړلی وه او خپل پرستارته می ویلی و چه ماری یواخی پریردی.

کله چه په ژپا سترگی شوم نویو ټیکلی می کښیږد... ماته غمگینی ترانی خو ښولی چه دا اوس هم همداسی یم... په هاغه مازیگر می د«امک» ترانی ته غوړ کښیږد... خوشاعته می فکر وکړ افکر می وکړ او بیایی واره

زرو و سی خو شېخته ئی...
 لیکن، لیکن که نه وی...
 هغه وخت گیری چه داخوب له یادووباسی
 سبا پوره لس بجی می خپل پرستار د
 محمود لیدلو ته ولیدلو پرستار می هغه لیک
 چه مایه هغه کښی تری غوښتی وو چه زما
 لیدوته دی زما کورته راشی هغه ته ورگری و
 خولکه چه محمود خو شیبی جرت وعلی وو
 خو بیادی ته حاضر شوی وو چه زمان پرستار
 سره یوځای زمالینو ته راشی کله چه می
 ددروازی دژنگ آواز واورید وینه می په
 صورت کښی وزغلبیده پوښتی می نیغی شوی
 اووجود می پریږدلو شوی هغه ورځ زما په
 نرښین گمیس وو اووینستان می خواره ژاره
 وو او پلار اوپرستار می ویل چه ډیر ښتسو
 غوندی ښکلی شوی یم... هغه شیبه می چه
 د محمود ددندونو آواز دگوتی په لاره واوریدو...
 هغه می دژوند او مړینی شیبه وه... که هغه
 زما توهین گری وای ای زما خدایه... محمود
 کوی ته راننوت بوی می راپنکه هماغه بوی
 چه هره شپمی په خوب کښی راپنکه په لږ
 زیدلی اوازمی وویل...
 سلام...
 دهغه دینی اوازمی واورید...
 ته... ته خومره ښکلی ئی پرېښتی... آه...
 ته هماغه ځمکه ئی هماغه ځمکه چوونوی سندرې
 پاتی په ۴۵ مخکښی

زه په ډنډو سترگو ختکه دهغه لیدوته
 تللی شوم که هغه پوهیدی چه زه ډنډه یم
 هغه به ځه کول... زما کار ډیردل وو او زما
 دژبا آواز کوته نیولی وه پلارمی دژبا آواز
 اوریدو... ښایي چه ماگله محمود ته تېلفون
 کاوه هغه دخپلی کوی دتېلفون څخه زموږ
 خبری اوریدلی وی چه زماکوتی ته راغی...
 هو... هغه په هرڅه پوهیدوله ماڅخه لاس
 وپوښتل پرېښتی!... ماته دی ولی نه ویل...
 ولی دی نه ویل چه ته عاشقه شوی ئی...
 په وار خطابی سره می وویل...
 پلاره... نه... زه...
 لیکن پلارمی په مینه خپل لاس زما په
 وینستانو راپنکه اووی ویل...
 پوهیم پرېښتی چه عاشقه شوی ئی ستا
 آواز دغشق آوازو... دهغه سړی آواز هم
 لیکن پلارمی په مینه خپل لاس زما په
 هغه بیایوبل ډول خبری کوی دهغه آواز کمپی
 گزلی... پرېښتی چه ژپاه تصمیم و نیسه او
 لیدلو ته ئی لاره شه...
 په حیرانتیا سره می لریاد وکړو...
 پلاره... زه ئی لیدوته لاره شه... زه
 خوږده یم زه څو ځای نه وینم...
 هغه ته بلنه ورکړه چه دلته راشی...
 دلته... ؟
 هو... پرېښتی... هغه دی دلته راشی دهغه
 سره خبری وکړه... پرېږده چه حقیقت
 ووینی... عشق دی کره کره... که سو چه

ډاډینی... امید پیدا کیدلو او تیاری څه
 فایده نلرله... زه پوهیدم څلور ورځی په کپ
 کښی کیناستم دوو ورځی غو ښکلی آوازونه
 می چه په یوه ساه ئی شیطانی کوله اوریدل
 نیمی وکړو چه هغه هیر کړم او فقط دهقی
 ځمکی په یاد دساتلو چه وئو ئی سندرې -
 ویلی خوشاله ووم خوتوان می وئو دسید او
 بیامی لاس تېلفون ته اورده شو... ناواری
 هغه وو څو کله چه ئی زما آوازو پیزاند په
 فارسی وویل :
 لیونی ماته دی ولی تېلفون ونکړو... ولی
 دی حیران کړم... څلور ورځی گیری چه
 ژوندون می مینه ناک شوی دی څلور ورځی
 گیری چه په واپونو پسې گزیم... تاوولی وږل
 ولی ماته ووايه پرېښتی... او مایا ژپاشروع
 کړه محمود حیران او نارامه راته وویل...
 پرېښتی که غواړی چه مونږه سره اړتیا ط
 ولرو نو باید چه دلته راشی زه غواړم چه
 وډی وینم پوی شوی جلکی اوکه نه وی نو بیا
 بالکل تېلفون ونکړی تالیونی گری یم... ته
 مږږه په ځنځیرونو را گاری... سبا در ته
 منظریمه سبا دورځی لس بجی که دفر نک
 دښار په سینما باندی که رانقلی نو پوهیم
 غوښتل می چه حقیقت ورته ووايم هغه
 غوری په ځمکه کښوده... بیامی تېلفون
 وکړو خو هغه غوری پورته نکړه هغه زما سره
 نوری خبری نه کولی هغه غوښتل چه زه دی
 دهغه لیدوته ورشه نیوهیدم چه څو کړم...

غوری ډدی اوډتل لپاره به می له یاده وپاسی
 زما پرستار زما دژبا آواز واورید او کو چی
 ته می راغی او ویل...
 پرېښتی... ولی زاپی... نه خو نن خوشحاله
 وی... پوهیم... پوهیم څه خبره
 شته دی... همداسی ده کته... ته عاشقه
 شوی ئی کته...
 دسلکیو په حال کی می ځان دهغه غیری
 ته ورو غوږه ژاوه اوومی ویل...
 هو... زه عاشقه شوی یم... خو پوهیدی چه
 هغه ته رېښتی حال نه شم ښکاره کولی... هغه
 راته وپوښتل چه زما سترگی څه رنگ دی
 هغه راته وغوښتل چه زه دی دهغه لیدو ته
 ورشم خوما حقیقت ښکاره نکړی شو او غوری
 می کښوده... پرستار راته نصیحت وکړو
 خوڅه فایده... دالس کاله هغه ماته نصیحت
 کولو اولس کاله کیدل چه په مائی مهربانی
 کوله پرستار می راته یوه پیاله قهوه جوړه
 کړله... گوره... پرېښتی جانی! که ستا
 سترگی ډندی شوی نو دنیا خولاخر ته نشه
 درسیدلی اول خوجه څوک وگوری نو په دی
 ئی باورته راځی چه ته غولدی ډنډه ئی ځکه
 چه سترگی دی ډیری ښکلی دی او هیڅ عیب
 نلری نه زویلی دی نه بد رنگی او پخپله هم
 ډیره ښکلی ئی... بله راجه ډیر خلک دی
 منلی ته اهمیت نه ورکوی ښایي که هغه
 په دی یوه شی چه ته څه نه وینی درباندی
 لازیات مین شی...



نجوم و احکام نجوم

دانشی آمیخته به خرافات

ولی لازمه فهم ادبیات

شاعران ستاره شناس

اجتماع: بودن ماه و آفتاب در يك برج .
استقبال: بودن ماه در برجی که
بابر جی که آفتاب در آن است مقابل
باشد .
مدو جزر :

در بسیاری از دریاها و اقیانوسها
پدیده ای بنام (جزر و مد) دیده میشود
که آنرا دانشمندان امروز از آثار
قوه جاذبه ما میدانند همانطور که
در زمان ناصر خسرو نیز مروج
به قمر میدانستند .

بحساب متوسط بین دو جزر و مد
۱۲ ساعت و ۲۵ دقیقه فاصله زمانی
وجود دارد یعنی سطح دریا در هر
۲۴ ساعت و ۵۰ دقیقه دوبار با لا
می آید و فرو می نشیند .

از زمانهای خیلی قدیم برای فهم
علت این بالا آمدن و پایین رفتن ،
کوششهایی بعمل آمده است و چنانکه
در گفتار ناصر خسرو دیدیم ، در
عصر او ، مدو جزر را متعلق به قمر
میدانستند و اوقات زیادتی و کمی آب
را نیز از روی حرکات ماه تعیین
میکردند و هم از مناسبات ماه با آفتاب
که در حال اجتماع است یا مقابله یا
تربیع ، انداز بالا آمدن یا پایین

نشستن آب را تخمین میکردند (متن
عبارت منقول از سفر نامه را دوباره
بخوانید) اما علت واقعی جزر و مد را
در آن وقت کسی نمی دانست تا اینکه
نیوتون دانشمند معروف انگلیسی
برای اولین بار توانست علت واقعی
آنرا کشف کند و اعلام نماید که جزر -

مد بر اثر نیروی جاذبه ماه و آفتاب
است نیوتون برای اثبات صحت
کشف خود این دلایل را ذکر کرده
است :

یعنی افق مشرق و مغرب باشد غایت
جزر باشد ، دیگر آنکه چون قمر در
اجتماع و استقبال شمس باشد آب
در زیادت باشد یعنی مد درین اوقات
بیشتر باشد و ارتفاع پیش گیرد
و چون در تربیعات باشد آب در نقصان
باشد یعنی بوقت مد ، علوش چندان
نباشد و ارتفاع نگیرد که بوقت
اجتماع و استقبال بود و جزرش از آن
فروتر نشیند که بوقت اجتماع و
استقبال می نشست ، پس بدین
دلایل میگویند که تعلق این مدو جزر
از قمر ست والله تعالی اعلم)

اینک توضیح بعضی از اصطلاحات
که در عبارات فوق آمده است :
افلاك: جمع فلك، زمین و آسمان
و کهکشانیها و سیارات و ثوابت .

انجم: جمع نجم بمعنی ستاره
ستاره ها اعم از سیارات و ثوابت .
فلك الافلاك: فلکی که بعقیده
منجمان قدیم ، محیط بر همه فلکیها و
بالا تر از همه و دورتر از زمین که
مرکز عالم شمرده میشد ، بود .

عاشر: خانه دهم از آنچه طالع
که نمایند سمت لراس یا اوج است
رابع: خانه چهارم از آنچه طالع
که نمایند سمت القدم یا زیر زمین
است .

و ازین شیوه سخنی چند میرفت
و گفت که بسیار تحیر در این خورده ام
گفتم: که نخورده است؟

و در جای دیگر گفته است :
(دریای عمان را عذتست که در
شبانروزی دو بار مدبر آورد چنانکه
مقدار ده گز آب ارتفاع گیرد و چون
تمام ارتفاع گیرد بتدریج جزر کند و
فرو نشستن گیرد تا ده ذوازه گز
و آن ده گز که ذکر میروود بیصره بر
عمودی یادید آید که آنرا قائم کرده
باشند پای دوازی والا اگر زمین
هائون بود و نه بلندی بود ، عظیم دور
بر و ذ و چنان تست که ذجله
وفرات که نرم میروند چنانکه بعضی
مواضع محسوس نیست که بکدام
طرف میروند ، چون دریامد کند قریب
چهل فرسنگ آب ایشان مد کند و
چنان شوند که پندارند باز گشته
است و بیابا بر میروند . اما بموضع
دیگر از کناره های دریای بنسبت بلندی
و هائونی زمین باشد ، هر کجا هائون
باشد آب بسیار بگیرد و هر جا بلند
باشد کمتر بگیرد ، و این مدو جزر
گویند تعلق بقمر دارد که بهر وقت
قمر بر سمت راس و رجل باشد و
آن عاشر و رابع است ، آب در غایت
مد باشد و چون قمر بر دو افق

و نیز در دیگر آثار خود مطالبی
آورده است که از مطالب آنها
بصیرت و خبرت وی در نجوم آشکار
میشود ، از آنجمله در سفر نامه که
متضمن یادداشت های مسافرت او در
خلال سالهای ۴۳۷ تا ۴۴۴ هجری از
خراسان تا حجاز و مصر و دیگر کشور
های عربی آن زمان است در يك جا
گفته است :

(به قاین مردی دیدم که او را
ابو منصور محمد بن دوست میگفتند
از هر علمی پا خبر بود از طب و
نجوم و منطق چیزی ، از من پرسید
که چه گوئی بیرون این افلاك و انجم
چیست ؟

گفتم: نام چیز بر آن افتد که
داخل این افلاكست و بر دیگر نه ،
گفت: چگوئی بیرون ازین گنبد ها
معنی هست یا نه گفتم چاره نیست که عالم
محدود است و حد او فلك الافلاك ، و
حد آنرا گویند که از جز او جدا باشد
و چون این حال دانسته شد واجب
کند که بیرون افلاك نه چون اندرون
باشد ، گفتم: پس آن معنی را که
عقل اثبات میکند نهایت هست از
آن جانب اگر نه ؟ اگر نه یقین
هست تا کجاست و اگر مبنا یش
نیست تا متناهی چگونه فنا پذیرد ؟

در همان وقت که در نقطه (ج) مد صورت میگیرد، در نقطه (د) هم مد پیدا میشود برای اینکه در این وقت مرکز زمین نسبت به نقطه (د) با سرعت بیشتری بطرف ماه کشیده میشود، با همین جهت فاصله بین مرکز زمین و نقطه (د) زیادتر و همین زیاد تر شدن فاصله سبب میشود که از نقطه (الف) و نقطه ب به نقطه (د) هم آب سرازیر شود و در آنجا مد بوجود آید.

البته قضیه مد و جزر به ایسن سادگی نیست زیرا طوریکه در فوق فرض شده که تمام سطح زمین از آب پوشیده شده است، در حقیقت چنین نیست، در عین حال شکل و ساختمان سواحل دریاها و همچنین عمق دریاها و اقیانوسهای زمین یکسان نیست و به همین جهت است که اوج مد، با اوج و حضیض ماه همزمان نیست و چند ساعت با آن فرق دارد که در یانور دان این فرق را ساعت تطبیقی یا زمان تاخیر می نامند.

رشید و طواط :

دیگر از شعرای دیار ماکه از علم نجوم بخوبی آگاه بوده است، رشید الدین سعد المملک محمد بن محمد بن عبدلجلیل عمری بلخی معروف به رشید و طواط است که در بلخ متولد شده و تحصیلات خود را در مدرسه نظامیه بلخ نزد امام ابوسعید هروی بپایان برده و آنگاه بخوارزم رفته و جاه و مقامی بزرگ یافته است و از او علاوه بر دیوان شعر آثار دیگری به دري و عربی باقی مانده است که از همه مشهور تر حدائق السحر فی دقائق الشعر در علم بدیع و مجموعه های رسائل عربی و منشآت دری اوست. و تاریخ وفات او بقول یاقوت در معجم الاذبا سال ۵۷۳ و به قول دولتشاه در تذکره سال ۵۷۸ است رشید در قصیده ای که با این مطلع شروع میشود :

چون از حدیقه مینای چرخ سقلاطون

نهفته گشت علامات سرخ آینه گون

ابیات زیر را آورده است :

ز نقشهای غریب و ز شکلهای بدیع
صحیفه های فلک شد چو صحف انگلیون
جناح نسر و سلاح سماک هر دوشدند
ز دست چرخ مرصع به لو لؤمکتون

بحسن روی، قمر همچو طلعت لیلی
بضعف شکل، سها همچو قامت مجنون
شهاب همچو حسام برهنه کرده بحرب
سپیل همچو ستان خضاب کرده بخون
شعاع شعری اندر سواد ظلمت شب
چنانکه در دل جبال علم افلاطون ..

وصف نسر و سماک و قمر و شعری در شماره های گذشته یاد شده است و تشریح (سها) و (شهاب) و (سپیل) را لطفاً در شماره آینده مطالعه فرمایید.

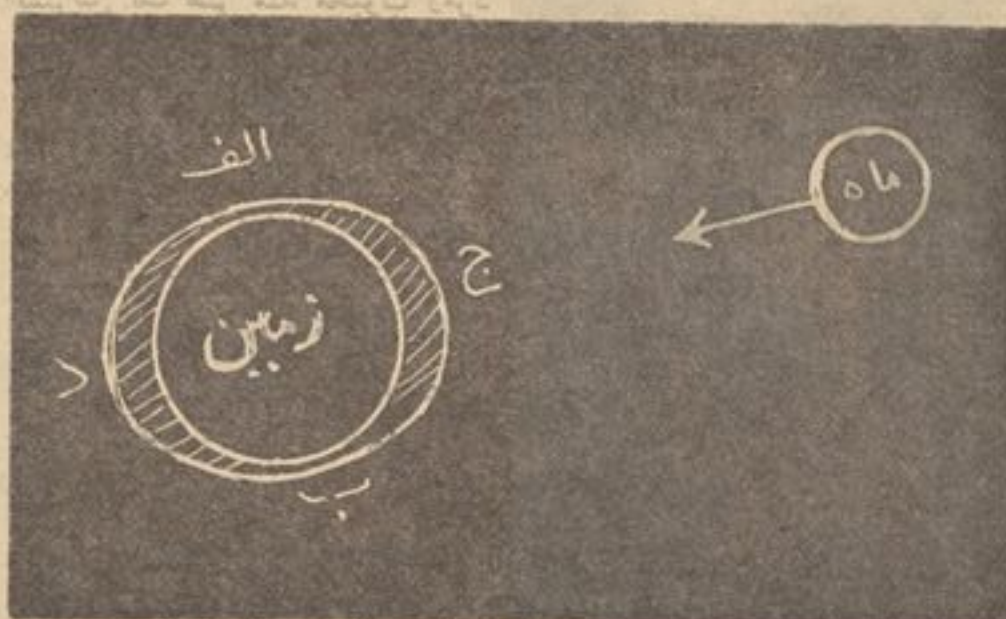
۱- هنگامی که ماه در اوج خود قرار دارد، مد زیاد میشود و هنگام طلوع یا غروب آن فقط جزر بوجود می آید.

۲- جزر و مد هنگام نزدیکی ماه به زمین بسیار شدید و هنگام دوری آن از زمین بسیار خفیف است.

۳- جزر و مد در اول و آخر ماه و هنگام بدنیرومند از سایر اوقات است و در هفتم ماه (تربیع اول) و ۲۱ یا ۲۲ ماه (تربیع دوم) ضعیفتر از وقتهای دیگر است.

نیوتون با ذکر این سه دلیل میگوید: باید علت بوجود آمدن جزر و مد را در ماه و آفتاب جستجو کنیم و سپس چنین استدلال میکند.

فرض کنیم که کره زمین عبارت از دو قسمت است: خشک و بحر یا خشکیها و آبها.



نمایشی از تاثیر قوه جاذبه

و فرض میکنیم که تمام سطح کره زمین را آب احاطه کرده است و خشکیها در زیر آب قرار دارد چنانکه در کلیشه دیده میشود.

در شکل کلیشه شده حر و ف (الف، ب، ج، د) قشر آب است و محلی که با حرف جیم نشان داده شده نزدیکترین نقطه سطح زمین به ماه و جایی که با حرف دال نشان داده شده، دور ترین نقطه از ماه است.

برای سادگی قضیه فرض میکنیم که ماه و (د) در روی خط استوا قرار دارد و ماه تمام نقاط کره زمین را جذب میکند ولی تمام نقاط زمین با نیروی متساوی جذب نمیشود بلکه نقطه (ج) چون نزدیکترین نقطه به ماه است بیشتر از نقاط دیگر جذب میشود و نقطه (د) چون دور تر است با نیروی کمتری جذب میشود، اما مرکز زمین با قوه ای کمتر از (ج)

و بیشتر از (د) جذب میشود و در نتیجه جذب زمین بوسیله ماه تمام نقاط زمین بسوی ماه حرکت خواهد کرد، ولی سرعت این حرکات در تمام نقاط یکسان نیست بلکه نقطه (ج) نسبت به مرکز زمین و مرکز زمین نسبت به نقطه (د) با سرعت بیشتری بسوی ماه کشیده میشود

در نتیجه نقطه (ج) از مرکز زمین اندکی دورتر خواهد شد یعنی دریا در نقطه (ج) بالا خواهد آمد که این بالا آمدن عبارت از مد است، آبی که به این نقطه اضافه میشود تا بالا می آید، از نقاط «الف» و «ب» می آید ازین سبب هنگامی که در نقطه (ج) مد صورت میگیرد در نقطه (الف) و نقطه (ب) جزر پدید می آید.



تلاش بر تون بخاطر پسرش



میگویند ریچارد برتون از جمله کسانی است که زیاد تلاش کرد، تا پسرش یک هنرمند محبوب و مورد شماره یک سینما گردد. او طفلش را از کودکی به بازارهای هنری و سینما آشنا کرد و لی همینکه طفلش بزرگ شد و زن گرفت، بعد از مدتی با خانم و طفل نوزا دش، به انگلستان رفت و مدت ها را با هیپی های آنجا در زیر یک خیمه عریان و لخت بسر برد و هرگز حاضر نشد در فلمی با زی کند.

برتون گفته است که این موضوع مرارنج میدهد و اگر پسرش وارد سینما میشد بهتر بود. در عکس ملاحظه میکنید که برتون پسرش را در کودکی تعلیم سینمایی میدهد.

کشف جدید

اکثر سیستم های پایپ لاینی، بعضی دستگاه های ماشینینی برای کنترل کردن مایع جاری پایپ لاین در یک قسمت بکار دایند و البته آلانی که تابحال بکار میرفت آنقدر مورد اطمینان نبود. روی این منظور، بقیه در صفحه ۵۶



ژوندون

الماس گران قیمت

خوب است بدانید که، الیزابت تیلور الماسی دارد بوزن ۶۹ قیراط که ریچارد برتون آنرا به یک میلیون دالر خریداری کرده که در حال حاضر این سنگ گران قیمت بیش از دو میلیون دالر امریکائی می‌ارزد. گفته شده که این الماس بهترین و پراورش ترین تحفه ای است که از جانب برتون برای همسرش داده شده. این الماس بعدی زیبا و باارزش است که هزاران تن از خانم ها و دختران در سر تاسر جهان آرزو دارند تا این سنگ مال ایشان باشد.

پیشنهاد جالب

میگویند چندی پیش یک فرانسوی خوش سلیقه و با ذوق، نامه ای برای وزیر اقتصاد فرانسه نوشت و پیشنهاد کرد که: دولت اقدام بچاپ پولهای ده هزار فرانکی با عکس کاملاً برهنه بریزیت بار دو بنماید.

این آقا در نامه اش برای تأیید پیشنهادش می نویسد: وقتی این پولها بچاپ رسید، هر مرد فرانسوی یکی ازین پولها را در بکس جیبی اش نگه می دارد و هیچگاه خرج نمی کند و این کار باعث می شود که مملکت دچار تورم بولی نشود.

برای هنر پیشه شدن

در یکی از روز ها وقتی «جک پالانس» هنر پیشه «نه چندان خوش قیافه» هالیوود از استود یوی فلم بر داری خارج شد بایک پسر کنجکا و روبرو شد.

پسرک مدتی بقیافه جک پالانس خیره شد و سپس زیر لب گفت: - آدم وقتی خوب متوجه میشود می بیند که برای هنر پیشه شدن احتیاجی بداشتن قیافه آدم مهانیست.

په هجران کښې هغه سې شان وصال شته
لکه څوکه له خپله یاره لاس ترغاړه
ددین لکه په بڼې سترگی کیږي
دادین لهوا ژو سترگو نه مه غواړه
ایلی پلارگره په سل پردی کښې ناسته
مخامخه و مجنون و ته و لاره
پس له مرګه هم جدا نه وی ریشتی
په یوه لحد کښې ورشې سره دواړه
دریشتنی مینی دار د زوال نشته
چه ریشتی پتلی سلام په واره
دیار پتلی د خوشحال له دله نه خي
د فانی دنیا خوښی که ولاړه ولاړه
«خوشحال خټک»



مر اووی نظر زده کړه دبیدردی پیغور

کوم زده سړه چه ستا غمونه مل شی
مینه گل زده چه وخت سړه فناشی
رانزدی شهجه خوانی درته لوګی کړم
خوبه وروسته لکه گرد درپسې تاخم
تصوړدی راته کانی بوټی گل کړل
لیلا! پرېرده شونګ او برتګ چه نوی موددی
ستاله مر اووی حیاناګ نظر نه چارشم

باور مه کړه چهغه زده به بیا بل شی
آشنا! څه که موسمو نه دی بدل شی
جری نه چه له نظره دی ور بل شی
خدای دی وګړی په لیمو دی زما بل شی
درفیب په مخ می ستا دمخ تسل شی
داډولی اندازدی خیردی که شړل دی
چه دوست د زده په خونه راشی غل شی
«دوست»

تاجه په سترگو کښې خدا زده کړه
مادی د سترگو نه ژپا زده کړه
غم دالفت دانتها څه کوی

غم دغم پرېرده ابتدا زده کړه
ما ته خدا ستایه ژپا راځی
مینه وځانده ژپا زده کړه
ستا شرایې سترگی می یادې وی تل
څکه زبان زما خطا زده کړه
داتماشې خو ستا نظر چوپړوی

ته لږکتل د تماشا زده کړه
مکړه پروا په لوړ زور دمزل
په چپو تګلکه زړیا زده کړه
په آینه کښې خپل جمال وینه
بیا د حیرت سبب زما زده کړه
زده می په تاخ کښې دسیان مه زده
ور سره لوبې مشغولا زده کړه
درته حمزه کړی دهنر خبری
ووايه زده کړه ما چه نازده کړه
«حمزه»

راکوی دبیدر دی پیغور په څه
سبزی سوی دوباره په اور په څه
دلندو خټو داوړو لږی اوبه دی
ازمی راباندی هومره زور په څه
په توره دی دسرو شونډو نه پوهیږم
یادوی راته دوینو تور په څه
څه بوښتنه کړی زماله زېره رتګه
ستا له غمه دی دلبره نوربه څه
که توپیری ستادغمزو په زړه یونه سم
په لهدی دیوی رڼا کړم کور په څه
کړمی تانده دمرګ سلا ورکړی
زنځدان دی راته بیښی کور په څه
په دافلم می دی کور دارام وړان کړ
درفیب په لږ کښې پروت پی خوربه څه
دخپل بغت په اډولو نه پوهیږم
چه غمخور شو دحمید خونخور په څه
«حمید»

دمین عتاب

بیادی د زلفو پیچو تاب وینه
بیا دمین په سر عتاب وینه
زلفی خبری کړه که ورپخی نشته
ستا ننګو کښې سره سراب وینه
ته په دالږ عمر په څه نازیږی ؟
عمر د خضر هم حباب وینه
په تش موکل سندی څه به وایم
زه که ساقی وینم دیاب وینه
دینی ډکی سترگی گونجی تندی
یو کښې پیغام بل کښې جواب وینه
ورځه بهر که ستا جواب نه وی
په آینه کښې ستا جواب وینه
ستا التفات می تده لاکړه سوا
دا حقیقت دی که سراب وینه
دسیند په مخ کښې سخاوت څه به کار
کاسه نسکوره د حباب وینه
له پوره سترگی یو دی سړی «مشهوره»!
نن د قیامت غونډی حساب وینه
محمد اکرم «مشهوره»

رتګین لیک

آشنا به غم دی په مانه درنیری
د اباسین په زړه بیری جلیږی
نری به ولی راته باغ باغ نه وی
چه می نظر په ښکلی مخ لګیږی
نوری به ولی خاطری شی هیری
خو هغه مړه کتل می نه هیرېږی
ستا په سرو شونډو کښې موسکا، ماویل
د دشفق سره پرینا خلېږی
نن پیا ریدلی تلوسی دی بیامی
هغه دناز او نیاژ کیسی یادېږی
جولی به ولی خزانه می نه وی
یکښی می او ښکی مرواری توښی
لیک می وحیده چه رتګین غونډی شو
قلم نه وینی می د زړه بیری
«عبد الاحد وحید»



— تو خجالت میکشی ! تو ...
 خنده مجالش نداد که جمله اش
 را تمام کند. باز هم مدتی خندید و
 گفت :

— ای خجالتی ! ای خجالتی !
 خنده را بس کرد. لختی به فکر
 فرو رفت. سپس مثل اینکه چیزی
 به یادش آمده باشد، سوی من دید و
 گفت.

— میدانی به چه فکر میکردم؟ خوب
 بهت میگویم. فکر میکردم که چیزی
 کم داریم ... سرانجام فهمیدم فهمیدم که
 يك گیلانی دیگر لازم است. چطور؟
 برخاست. گیلان خودش را بر
 کرد و نو شنید. گیلان دیگری را هم
 نوشید. بعد به سوی من آمد و در
 حالی که لبخند رندانه بی بر لب داشت
 گفت :

— میدانم که تو هم میخواهی. ولی
 خجالت میکشی ...

باز هم ناگهان قهقهه را سر داد:

— ای خجالتی ! ای خجالتی !
 پیاله ام را آورد و پیش رو بزم
 گذاشت. دیدم که برآستی هم
 میخواهم باز بنوشم چندین جرعه
 پشت سر هم نوشیدم. آرا! مش عجیبی
 احساس میکردم. میخواستم مستی
 کنم. چنگ بکشم و هیاهو بی بر پا
 کنم.

يك بار بی اختیار بالهیم را بهم
 زدم و آوازی بر آوردم پسر جوان با

شادمانی کفزد و فریاد کشید :
 — آفرین ... خجالت را دور انداختی!
 بگذار ببو سمت !

به طرفم دوید. نیروی عجیبی در
 خودم احساس میکردم خواستم
 آزارش بدهم. از پیشش گر یختم.
 پسر جوان گفت :

— میگری؟ بگریز ... بگریز ...
 واز دنبالم دوید. من روی چوکی
 پریدم و به سوی حمله کرد. من به
 چوکی دیگری خیز زدم خوشحالی
 دردم میجوشید. سخت خوشحال
 بودم مست بودم میخواستم بر واز
 کنم.

پسر جوان باز هم به سوی حمله
 کرد و من باز هم، درحالی که از
 خوشحالی فریاد میکشیدم، به چوکی
 دیگری پریدم. پسر جوان به شدت
 به چوکی خورد لختی همانجا ماند.
 فکر کردم که صدمه دیده است. مو
 های درازش چشمهایش را پوشانیده



یادداشت های يك موقع

— چطور، خوش آمد ؟
 بعد، برخاست و بسوی من آمد :
 — ولی تو نور قصیدی !

احساس خستگی میکردم میخواستم
 بخوابم. ازینرو آهسته عقب رفتم.
 ناگهان پسر جوان به قهقهه درآمد.
 به شدت واز ته دل میخندید از فرط
 خنده نتوانست بایستد و روی يك
 چوکی افتاد. بعد نیم خیز شد و در
 حالی که همانطور میخندید، سوی من
 دید و گفت :

آنوقت خودش در میانه اتاق به
 رقص شروع کرد. پیچ و تاب میخورد
 و به شدت پیچ و تاب میخورد. مثل
 آنکه ضربه های ساز براندا مه های او
 فرود میامد و این ندا مه را به جنبش
 و امیداشت.

ساز تمام شد و تر میشد و او هم
 حرکت های خودش را تند و تند تر
 میساخت. مو های درازش روی
 چشمهایش میافتاد و پسر جوان با
 حرکت سریع سر مو ها یش را پس
 تنگ شده بود. گفت :

بود. بیحرکت نفس نفس میزد. من کم کم پویشان میشدم. ولی ناگهان باحرکت تندسر، موهایش را پس زد. سوی من دید و گفت:

«تو بسیار چالاک هستی!»

برخاست. آهسته آهسته به من نزدیک شد. درین حال میگفت:

«بسیار چالاک هستی! بسیار...»

میفهمیدم که به من حمله خواهد کرد. ازینرو خودم را آماده خیز زدن ساختم و ناگهان همانطور که حدس

زده بودم، به سویم حمله آورد. من خیز زدم و خودم را نزدیک از سی

رسانیدم. پسر جوان به شدت به چوکی خورد. نتوانست تعادلش را

حفظ کند و همراه چوکی روی زمین افتاد. لحظه‌یی همانطور افتاده روی

زمین ماند. بعد آهسته آهسته به حرکت درآمد. پهلوی چوکی نشست

و بکنار آن تکیه کرد. خوشحالی از چهره اش ناپدید

شده بود. آفسرده و غمگین به نظر میآمد. دیدم پیشانی‌اش خونین شده

است و خون ازکنار چشم را سستی پایین میاید با انگشتها پیشانی‌اش

را لمس کرد. بعد، انگشتهای خونینش را در برابر چشمهایش

گرفت. سوی من دید. انگار من پیشانی خویش را ندیده باشم.

انگشتهای خون آلودش را نشان داد و گفت:

«می بینی؟... می بینی؟»

سرش را بلند کرد. به چت اتاق خیره شد. مدتی اینطور ماند. نمیدانم

به چه فکر میکرد. تنها میدیدم که لبهای بار یکش میلرزد سپس دوباره

سوی من دید و گفت:

«توهم... توهم از من بدت میاید! چشمهایش پر از اشک بود. گنج

شده بودم نمیدانستم چه کار کرده ام که او اینطور فکر میکند. سرم را با

نارضایی پایین انداختم. ناگهان بغضی پسر جوان ترکید و به گریه درآمد. بلند بلند میگریست.

دلم به حالش سوخت. آرام آرام نزدیکش رفتم. اگر چه نمیفهمیدم

تقصیرم چیست، ولی باز هم خودم را تا اندازه‌یی گناکار احساس

میکردم. دلم میشد، تسلیش بدهم. دلم میخواست بهش بگویم:

«معذرت میخواهم! از هر چه کرده ام، معذرت میخواهم! ولی در یافتن که بغضی گلویم را اتاق ز ندانی میکنم و کسی از من خبری

گرفته است. احساس کردم اشک در چشمهایم حلقه زده.

پسر جوان... به سویم نگریست. شاید چشمهای پر اشک را دید شاید

سیمایم بسیار اندو غناک بود، زیرا آواز او ملایم تر شد. از من چشم

برداشت و به گلپای قالین چشم دوخت در پینحال آرام آرام گفت:

«چه سخت است که همه از آدم بدشان بیاید!»

با انگشتهای اشکال نامعلومی روی قالین رسم کرد و گفت:

«میدانی، همه از من بدشان میایند. پدرم از من نفرت دارد مادر

هم نفرت دارد. خواهرم هم از من بدش میاید. وقتی پدرم سوی من میبیند.

مثل این است که بگوید «کاش که تو وجود نمیداشتی!» مادرم ده سیر

گوشت پراز خشم وحسد است ذره بی از عاطفه در او وجود ندارد. من

خیلی چیزها در باره مهر مادری خوانده ام ولی دیگر به این چیزها

عقیده ندارم. سوی من نگریست و پرسید:

«تو چطور، عقیده داری؟ خاموش ماندم. نمیدانستم چه

بگویم. پسر جوان بانو میدی گفت:

«خوب، عقیده من این است که مادرم هیچ مرا دوست ندارد. حتی

از من بدش میاید. لحظه‌یی خاموش ماند. سپس در

حالی که همچنان به نقشهای قالین چشم دوخته بود، گفت:

«نمیدانم که چرا اینطور هست. نمیدانم به آنان چه بدی کرده ام بامن طوری

رفتار میکنند، مثل اینکه درین خانه زیاده‌ای هستم و من...

و من مجبورم یکروز این خانه را ترک بگویم... حتما این کار را میکنم

فقط منتظر هستم که زمستان بیاید. آنوقت خانه را رها میکنم. خودم را

آواره میسازم و میروم در خنکها... در برف و باران... شاید هم بمیرم.

خوب، بگذار بمیرم... بمیرم تا کسانیکه از من بدشان میاید، خو شحال

شوند... شاید کنند، بخندند... گریه امانش نداد. حق به

گریستن شروع کرد و در میان گریه گفت:

«میدانی، روزها خودم را درین وادی میگردانم و کسی از من خبری

نمیگیرد مطمئن هستم که اگر یکروز بمیرم، همینجا خواهم پوسید و کسی

به پر سامن نخواهد آمد. میدانی، تحمل این وضع دشوار است... بسیار

دشوار است... یادستمال اشکهایش را پاک کرد.

اشکهایش باخون پیشانی‌اش گد شده بود و همه چهره اش را سر خرنسک

ساخته بود. دسمالشی هم خون آلود شد. گفت:

«ولی، من کاملاً تنها نیستم... برای خوم دوستان خوبی دارم.

سوی کتابهایش دید: «پیشتر برایت گفتم که این

کتابها بهترین دوستان من هستند این گپ درست است... و لی دوستان

دیگری هم دارم. آدمهای خوب می هستند. دوستم دارند. غالباً بدید نم

می آیند. تو یکروز آنان را خواهی دید. ما باهم درد دل میکنیم. دوستانم

به سخنهای من گوش میدهند. حتی میگریند...

این طرف و آنطرف دید: «حالا یک گیلان دیگر!

برخواست گیلانش را بر کرد و نو شید. دوباره آمد و نزدیکم

نشست آرام آرام به صحبت پرداخت: «از تو معذرت میخواهم. تو مرغ

با احساسی هستی. میدانم که مرادك میکنی. وقتی آدم بفهمد که کسی

درکش میکند، غصه اش کم میشود. اصلاً غصه را فراموش میکند. تو مرا

درك میکنی... دوستانم نیز مرا درك میکنند... به! فایده غصه

خوردن چیست؟ اصلاً غصه خوردن فایده‌یی ندارد. میفهمی؟ یکر و ز

میمیرم و میرویم زیر خاک. پس چرا غمگین باشیم؟ تو «خیام» را می

شناسی؟ این نام را هرگز نشنیده بودم.

سرم را پائین انداختم و پسر جوان گفت:

««خیام» مرد بزرگ و عاقلی بود. میگوید «پیش از من و تو لیل

و نهاری بوده است». میگوید «گردنده فلک برای کاری بوده است»

میگوید «زنهار قدم به خاک آهسته نهی!» میگوید «کان مردمك چشم

نگاری بوده است». به سویم دید و پرسید:

«چطور، قشنگ نیست؟»

اصلاً ازین شعر خو شم آمده بود. از «خیام» هم خو شم آمده بود.

سوی پسر جوان نگر یستم. آرزو داشتم که باز هم شعر بخواند و از

«خیام» گپ بزند. ولی او بی توجه به نگاههای من گفت:

«زنهار قدم به خاک آهسته نهی!»

برخواست. در اتاق اینسو و آنسو رفت. بعد ایستاد. چند بار پایا

آهسته به زمین کو بید و تکرار کرد:

«زنهار قدم به خاک آهسته نهی!» «زنهار قدم به خاک آهسته نهی!»

باز هم گیلانش را نو شید. گیلانش دیگری هم نو شید. گیلانش را بسوی پرتاب کرد و فریاد

زد: «کان مردمك چشم نگاری بوده است.»

چرخ زد. تلوتلو خورد. موهایش به روی چشمهایش افتاد. بایک

حرکت سریع سر موهایش را پس زد. مشتش را گره کرد و فریاد

کشید: «ساز!

ورقت که ریکارد بماند. باز هم آواز ساز در اتاق پیچید.

پسر جوان بار دیگر به نشاط آمده بود. سگری روشن کرد و درمیانه

اتاق ایستاد. تلوتلو میخورد. با اشتیاق دود را در سینه فرو میبرد و

بعد به سوی چراغ پف میکرد. درین هنگام دروازه اتاق باز شد.

خد متکار آهسته به درون آمد. اتاق را از نظر گذرانید. چو کی را

که افتاده بود، به جایش گذاشت. پسر جوان گفت:

«چه میخواهی؟»

مرد خد متکار جواب داد:

«پدرت میپرسد که نان میخوری؟»

ناگهان شادمانی از چهره پسر جوان نا پدید شد. جای آن را قهر

و خشونت گرفت. به سوی من آمد و گفت:

«می بینی؟ که چقدر از من بدشان میاید میگوید: «نان میخوری؟» و تو قح

دارد که من جواب بدهم «نی» و او بقیه در صفحه ۶۰

بهار آید و درخت غنچه بر آورد و بلبدان مستند

از : ورد زورت

به فاخته

ای رهگذر خوشحال ! نغمه ترا شنیدم هنوز هم میشنوم و دلی ازین آهنگ غرق نشاء دارم . ای فاخته ! آیا تو راستی پرندۀ نوآوری هستی یا فقط آوایی هستی که در آسمان بیکران سرگردان است ؟
روی علفها دراز کشیده ام . صدای ترامی شنوم که بلند میشود و بعد طنین آن به گوش من میرسد ، گویی در آن حال که از تبه ای به تبه ای میرود ، هم دور و هم نزدیک است .
بالینکه تودد پر حرفی دلپذیر خود جز وصف نور خورشید و عطر گل نمی کنی ، نمیدانم چرا نغمه تو برای من داستانی حکایت میکند که سراسر آن بارویسهای دور و دراز آمیخته است .
ای زیبای بهار ! خوش آمدی . تو برای من پرندۀ ساده نیستی ، وجود نامه یی هستی . صدایی دلپذیر هستی . رازی پنهان هستی . صدایی هستی که من در دوران مکتب خود بدن گوش فرا میدادم و به شنیدن آن در میان درختان ، در روی بته های گل ، در آسمان پستاور مشتاقانه جستجوی ترا میکردم .
بارها برای یافتن تو در جنگلها و چمنزارها سرگردان شدم ، اما هرگز ترا که امید و عشق و عایه هوش من بودی ، نیافتم .
اکنون دو باره گوش به نغمه تو فراداده ام . دوباره روی چمنها دراز کشیده ام و آنقدر بترانه های تو گوش میدهم که بتوا نم دو باره خود را در روزگار دلپذیر کودکانی احساس کنم .

عشق سرمدی

ای عشق سرمه مدی
ای اصل آرزو
ای سوز زندگی
در آسمان زندگی من فروغ بخش
تأثاله های سرکش من تاب پرورد

* * *

درپای ازغوان
دردا من بهار
میرود بوده ایم
سر مست ساکنین پر از شود فروردین
زان باده ای که بود صفا بخش زندگی

* * *

مبتابی خیال
چون سیل نقره فام
پر تو فگنده است
در لای این همه زیبایی وصفا
باشد خیال تو همه پیرایه بهار
از : (دکتر سبیل)

تنهایی

باز امشب
لشکر غم :
(گرمین صف بسته یکسر)
هر یکی :
باتیغ و تیرونشتر ، با گرزو خنجر

آن یکی چون گرزو ماری :
می گزیدای خیالم ،
این دگر چون شوره شیری :
در پی نخجیر لاغر
یا چو شاهینی که گیرد مرغ ببالو پر .

* * *

تیر جور غصه را :
امشب سیر گردیده جانم
شعله خیز افتاده دل
غرق شرد گردیده جانم
برق هستی سوز غم
سر داده از بس فتنه سویم
همچو کاخ سر نگون :
زیر و زبر گردیده جانم

ماهتاب
اندر درای کوهسای آرمیده
بلیلی درپای گل !
در مرغزاری آرمیده !

مردمی
مست وصال و بیخود بوس و کناری
بادلی
فارغ زسوز انتظاری آرمیده !
من جراد آتشم همچون سپندروی مجهر ؟
از : (منتظر)

پرده پندار

نشسته قطره می بر لب هوس جویت
جوزاله که سحر گاه بر کلاب افتد
تن سبید تو در سرخ جامه میماند
بعکسی ماه که در لاله گون شراب افتد
خزنگاه تو اندر دل شکسته من
چو آذ رخس که بر معبد خراب افتد
ز پشت پرده پندار ، زندگی زیباست
مباد کز رخ این اهرمن نقاب افتد
نهفت اختر امید من بظلمت غم
چنانکه شب بدل دره ای شهاب افتد
شبی بیایه دوبازوی تو بگرد من
چو مار های سیلی به پیچ و تاب افتد
من آندم از تن سیمین تو بگیرم کام
که چشم مست تو از کیف می خراب افتد
از : (محمود فارانی)

گره

مشکل که من رهشوم از چشمت
آسان گریز کرده یی از چشم
در خنده های تلخ مریبانم
باران گریه می فتد از چشم

* * *

اندر دلم فسون تو غلتیده
در چشم من خیال تو آویزان
اندوه تو بسینه من بیدار
یاد تو بر زبان من پژمان

* * *

در شانه های گنج صفا خیزت
ماران گیسوان تو خوابیده
عشق سبک بشانه من هموار
بندار من به مهر تو پیچیده

* * *

چشم دود که نقش ترا گیرد
گوشم هدف که حرف ترا جوید

دلم گرم می تپد بهوای تو
گیسوی عطرساز ترا بوید

دستم بسوی تست سراسیمه
یاهای من بگوی توره سازد
در سایه امید تو آسایم
هر لحظه دل بدرد تو پردازد

خامه زلای پنجه من گرید
ریزد بصفحه نقش خیالت را
در لای دفرم توشوی پنهان
از نوک خامه ام توشوی پیدا

مشکل که من رهشوم از چشمت
آسان گریز کرده ای از چشم

از : (رضا مایل)

صورت دوست

کس نمی داند و در خاطر من
نقش رخسار کسی می گذرد
این نه سود است ، نه سحر و نه جنون
نه فسونی که زر احم ببرد
نیست وهم ، وهم و خیال
صورتی بینم و نتوانم گفت
صفتش نمی بقلم نی به زبان
اینقدر هست که چون وی دگری
نیست اندر ، همه روی جهان
با چنان غنچ و دل دل !
همچو عشقت و وصال عزیز
همچو شعر است و سرور است بدیع
همچو صبح است و بهار است فرح
همچو شور است و نشاط است منبع
همه حسنیست و جمال !!
گاه چون دوست بمن دل سوزد
که چون دشمن بسرم بستیزد
گاه چون دوج کند زنده مرا
گاه چون مهر ز من بگیرد
سر کند خشم و جدال
وی نمی گوید و من میدانم
که مرا عاشق خود وی کرده است
من نمیکویم و وی میداند
که چنین ، از چه سبب ، کی کرده است ؟
از : (الهام)

دهار مندان خار ساد

لیودمیلا ساوی لیووا

جهان زنان مشهور میشنا شد. زنانیکه در تغییر و دگرگون ساختن تاریخ نقش های ارز شمند داشته اند. بسا علمای مشهور، دکتورا ن خبره و هنر مندان معروف و شهیر زنان بوده اند.

هنر پیشه های زن در ساختن فلم ها و نما یشتامه ها رول بسیار قاطعی دارند هیچ فلمی و الایی هنری وجود ندارد که در آن هنر پیشه زن هنرنمایی نه کرده باشد لیود میلا از آن جمله زنان مشهور در عالم سینما است که همچون ستاره ای در آسمان سینمای شوروی میدرخشد. لیود میلا در فلمهای مشهور جنگ و صلح، گرین، پرنده، شوالیه سریتز، بحیث هنر پیشه اول نقش داشته است.



همکاری مجدد افسانه

افسانه خواننده محبوب را دیو افغانستان که بنابر عللی مدتی از کار های هنری کناره گرفته بود. همکاری ایشان با آمریت موسیقی و رادیو افغانستان از سر گرفته است.

اولین آهنگ افسانه که پنجم (دست بدست بسوی صحرا رویم) در ارشیف رادیو ثبت شده و عنقریب از برای امواج رادیو پخش میشود.

فالبین

اداره موسیقی رادیو افغانستان به سلسله فعالیت های هنری خویش درامه ای منظوم می کمپوز نموده که برای مدت نیم ساعت بوسیله شش تن از خوانندگان زن و مرد از برای امواج رادیو پخش خواهد شد. اوپرت فالبین که بوسیله هلال، نسیم، ناهید، رخسانه و ژیلای خواننده میشود دسومین درامه منظومی است که از طرف آمریت موسیقی رادیو افغانستان تقدیم میشود.

دو درامه منظوم که قبلا ثبت و پخش شده است در قای بی خان و عروسی اجباری نا مداشت.

عقیده منجمین در مورد لیز و برتن

منجمین غرب را در باره الیزابت تیلور و ریچارد برتن ستا گمان مشهور هالیوود عقیده بر اینست چون لیز در ماه حوت و برتن در ماه عقرب تولد شده اند. از نظر ستاره شناسان، ستاره این دو هنر مند آشتی پذیر نیستند.

لیز تیلور چندی قبل در سرا تاسر هالیوود پنجم زن شوم مشهور شده بود زیرا هر مردیکه در زندگی او راه پیدا میکرد و بعد از چند با هم ازدواج میکردند پس از گذشت چند صبحی از هم جدا شدند و هم دیگر را طلاق میدادند و ریچارد برتن که پنجمین مرد در زندگی لیز است یگانه مرد یست که توانسته است مدتی را با لیز زندگی کنند ولی ستاره شناسان در مورد شان فالی بدی دیده اند. عاقبت بخیر.



شاهپانزی که با اشاره تکلم میکند



خود را با تبسم و خوشی به اصطلاح (چنبلک) نموده و بخود قیافه میگیرد و بعد هر دو دستها و بازوان خود را در اطراف بغل سینه خود گذاشته در حالیکه سر خود را شور میدهد و بازوان خود را یک با دیگر میمالد و نوازش میدهد در حقیقت میخواهد کسی را در آغوش بگیرد و یا بر عکس کسی دیگری او را آغوش بکشد.



هر گاه شادی پشت کله اش را بخارد خواهش مستی و سر گرمی دارد. ازین قبیل مثال هاز یاد داریم مثلا طوریکه بالا اشاره شد هر گاه شادی های متذکره دست را با لای سر ببرد مقصدش از کلاه و اگر دست را به بینی ببرد مقصدش از گل و چیز های بو ئیدنی است و یا کفهای هر دو دستها را قسم هموار بجلو با همدیگر نزدیک کنند درین حالت منظورش از کتاب و یا مطالعه است.



برای مطالعه مزید در مورد تکلم اشاروی بوزینه ها تحقیقات بالای دو بوزینه که هر کدام پنج پنج سال عمر دارد و در یک قفس مشترک زیست میدارند صورت گرفت و دیده شد که این دو بوزینه در فرصت های معینی احتیاجات یک دیگر را درک و تقاضای یک دیگر را بمیل و رغبت پذیرفته اند. در بسا اوقات چنین به نظر میرسد که اشارات

حاصل می کنند اما بعد از این انگیزه گسترش نموده و در بین خود شادی ها نیز مروج گردیده طوریکه بین خود نیز ازین قبیل اشارات استفاده مینمایند.

(واشو) در یکی از مراکز دایمی (آموزش اشارات) بمعرض نمایش گذاشته شد و برای یک ساعت بسا اشخاص تشکیل جلسه میداد. هکذا به تعداد هفت بوزینه دیگر نیز درین پروژه تحت تربیه و آموزش قرار گرفت که بعد از هر کدام شان تقریباً در حدود (۶۰) لغات اشاروی را آموختند. اشاراتی که بوزینه ها در بین خود مورد استعمال قرار میدهند اکثر مربوطه اشیاء و چیز هائیکه شادی ها به آن سرو و کار دارند.

ولی کنجکاوی و آموزش علمای روانی بوزینه ها را قادر ساخت تا بعضی اشارات دیگر را نیز بیاموزند و به موقعش آنها را استعمال کنند مثلاً قرار یک در عکسها مینمایند می فرمائید واشو شادی زرنک و چیز فهم در بین دیگر انسانان خود توانست اشارات کلاه - گل و کتاب را نیز تمثیل نموده و احتیاج خود را نسبت به آن اشیاء به دیگران بفهماند. و یا اگر

بوزینه تی میل به غذا داشته باشد انگشتان خود را طوری بهم نزدیک میکنند که گویا انسانی لقمه نان را بگیرد و یا گرفته باشد و بعد در حالی که دست خود را بطرف دهن خود نزدیک ساخته می رود در همین اثنا توسط دهن اشاره دیگری مثل حرف (۵) ترسیم و یا تمثیل میکنند بیننده صریحاً درک میکند که شادی متذکره گرسنه است و میل به خوراک دارد این نوع اشارات را بیشتر برای خوراک میوه و غیره بکار میبرند. همچنان چیز جالب تر اینست که هر گاه شادی در کدام موقع گونه های

در یکی از پر منا قشه تر یسن تحقیقات علمی در مورد شادی ها روانشنا سان در پوهنتون (نویدا) به این فکر افتیدند که یک شادی را تحت تربیه قرار دهند و طوری آموزش نمایند که توسط لسان اشاروی به اصطلاح تکلم کنند. بدین ملحوظ (واشو) که یک شادی قوی هیکل و خوش مشرب به نظر میرسید تحت تجارب روانشنا سان پوهنتون (نویدا) قرار گرفت و در طی چند سال محدود (واشو) توانست در حدود (۱۴۰) لغت اشاروی را اداء و یا تمثیل نماید و در نتیجه لیاقت آنها پیدا نمود که توسط اکنتنگ (غم غم) خود مصاحبه را به همرا ی چند نفر برای یک ساعت اجرا نماید.

حالا این تحقیقات در مورد شادی ها توسعه و انکشاف نموده و در یکی از تازه ترین جلسات مردم شناسی در شیکاگو یک روانشنا س از پوهنتون (اوکلا هوما) که (راجرفوت) نام دارد دریافت است که درو حله اول بوزینه ها با کمک و رهتانی آموزشده به استعمال اشارات مبادرت ورزیده و اعتیاد به استعمال اشارات



حلقه مینمود و بگردن نزد یک می ساخت البته این اشاره در ردیف اشارات بوزینه ها درج گردیده و در نتیجه دانسته شد که شادی متذکره میخواهد از قفس برآید و زنجیر بگردنش شود و بگردنش برود.

شان آهسته آهسته بپازی و سرگرمی مبدل گشته است. بقول (فو - نتر) روانشنا س شادیها بعد از یک دوره تریننگ از خود نیس اشارات اختراع نموده اند. مثلاً ضمن تحقیقات یکی نوع شادی که هفت سال عمر داشت انگشت خود را

کوتاه دلجیب خواندنی

میکروب‌های جوینده طلا

چیزی پیش کار مندان انستیتوی میکروبیولوژی اکادمی علوم اتحاد شوروی، روش جدید را برای استخراج طلا پیشنهاد کردند که



ابتدا زمین را بوسیله انفجار نرم ساخته، سپس آب مملو از باکتری های مخصوصی را که طلا جذب می کنند با فشار وارد زمین میسازند. بعدا مبادرت به استخراج آب می نمایند، آبی که خارج میشود، یک آب معمولی نیست بلکه آبست مملو از طلا. درین آب در هر لیتر آن ۱۰ ملی گرام طلا وجود دارد.



روش تازه ای برای ترک سگرت برای کسانی که میخواهند سگرت را ترک کنند، اخیرا متخصصان کارخانه آزمایشی علمی تحقیقی شیمی دوا سازی شهر خارکف واقع در اتحاد شوروی شروع به تهیه ترکیب جدیدی بنام (لوپیل) نموده اند تا بلیت های (لوپیل) را مدت ۷ سالی ۱۰ روز بمقدار روزی ۴ تا ۵ تا بلیت مصرف می کنند. طبق معمول یک معتاد به سگرت پس از اولین دوره مصرف این دارو دست از کشیدن سگرت بر میدارد اگر در اولین دوره سگرت ترک نکردید، معالجه را می توان از دو تا چهار هفته ادامه داد، و تدریجا مقدار تا بلیت ها کاست.

مرد پر کار

میکو یند آقای جان دین اهل امریکا که لقب مرد پرکار وادر بین دوستان و رفقایش بدست آورده کمتر وقت دارد تا به خودش برسد. آقای جان که تکنیکر ماهر و زبردستی است، در شبانه روز سه الی چهار ساعت برای استراحت و تفریح وقت دارد و باقی مدت را در فابریکات مختلف کار می کند و از زمین درک سرمایه زیادی بدست آورده است شما در عکس مشا هده میکنید که آقای جان با استفاده از فرصتی که بدست آورده دوفر را استخدا م کرده تا یکی سرش را اصلاح کند و دیگری بوت هایش را رنگ نماید.



عکس جالب



داستان دردک

سوزده از : ابوالمعانی پیدل

سناریو از : شرف رشیدوف

و . ویتکو ویچ

ترجمه از : ع.ح. اونگوت

تا اینجا داستان

مودن جوان زیبای هنر مند بسادیدن تصویر کامدی رقاصه زیبای سرای ، عاشق بی قرارش می گردد و در جستجوی او راه سرزمین دور دست ناشناخته را در پیش میگیرد و پس از عبور از مرز یخ - سرزمین ارباب انواع به پایتخت فرمانروای هند میرسد و پیاری پهنودجسی باغبان و محمد محسن فانی نخشبی شاعر موفق می شود در سرای بار یابد و در حضور فرمانروا مهمانانی که از هفت اقلیم دعوت شده اند با تنبور سحرآمیز بسراید .

مودن گلوپند گرانبهای را که فرمانروا بوی می بخشد در پای کامدی می افکند و بجرم این گستاخی از مرکز مملکت بیر ون رانده می شود .

تنبور سحرآمیز بدستور فرمانروا شکست خورده شده در محل نامعلومی دفن می گردد و همزمان با آن نشاط و طرب از جهان رخت بر می بندد و هیچگونه آهنگی از آلات موسیقی بر نمیخیزد ...

آتوب چتر نقاش و بسا با نی سر حلقه نقاشان با نوازند گمان آواره ، مودن را در زیر درخت افسانوی اسرار آمیز پیدا می کنند و تصمیم می گیرند او را بمعشوقش برسانند و پیغامی عنوانی فرمانروای هند ارسال می دارند . فرمانروا شاعری سرای را بجرم اینکه مودن را اولین بار بسرای دعوت کرده این ماجرا را بر انگیزخته است محکوم می نماید و دستور میدهد تا به گلویش نقره مذاب ریخته شود .

و باز هم خاموش میماند .

فرمانروا سوی او بدقت خیره شده میگوید :

«تو برای آن آفریده شده ای که بارقص و پایکوبی خویش دلهای ما را شاد گردانی ، نه آنکه دیگران را دوست بداری .. برقص !»

باز هم نقره هابصدا در می آیند ، اما کامدی نمیر قصد و همچنان چشم بر زمین میدوزد .

فرمانروا باز هر چند میگوید :

«مثل اینکه به باز گشت مودن امیدواری ؟» و میخندد - و یا اینکه میخواهی بگویی . بصداي نقره

تالار کوچک سرای . کاندی رابه حضور فرمانروا می آورند نوازندگان نقره هارا باصول رقص مینوازند .

اما کامدی همچنان سر بریز افکنده و خاموش نشسته است . فرمانروا نوازندگان را متوقف میسازد :

«او ، چرا نمی رقصد ؟»

امیر یکچشم پاسخ میدهد :

«عالم پناه ! کامدی این جرات را بخود داده است که عشق مودن را در دل نگهدارد .»

فرمانروا بسوی کامدی متوجه میگردد :

«آیا این سخن حقیقت دارد ؟» کامدی با حرکت سر تایید میکند

زندان .

امیر یک چشم با شبا عرسرای رو بروی هم نشسته اند . محمد محسن فانی نخشبی حال خرابی دارد . او خطاب به امیر یکچشم میگوید :

«برایت می گویم : تمام مروارید های را که در بساط دارم برادر ! مگر این کافی نیست ؟ علاوه بر این نقره خالص نیز مال تو خواهد بود !» - نقره مذابی که باید بحلقه ریخته شود ، بی آنکه تو یادآوری کنی پس از سرد شدن از آن من خواهد بود .

امانو در آنوقت با این جهان وداع گفته خواهی بود در دنیای دیگر قدم خواهی زد . اگر حاضر شوی مروارید های گرانبهای خود را با طلایی که در زمینش دفن کرده ای در اختیارم قرار دهی ، دنیای دیگر بی وجود تو خالی نخواهد ماند . آن وقت ترا آزاد خواهم گذاشت ، بهر سویی که میل داری خواهی رفت .

محمد محسن فانی نخشبی که امید بر گشت از آستانه مرگ برایش پیدا شده است ، تبسم کنان میگوید :

«خوبست ، هم مروارید ، هم نقره و هم طلایی را که انداخته ام کاملاً در دسترسیت قرار خواهد داد .»

• • •

صفحه جدیدی از کتاب خطی کهن باز میگردد و سطر های زیرین بنظر میرسد :

«حکم فرمانرواست بر همگان»
«کیست تاسر گشت ازین فرمان ؟»

نمیشود رقصید؟ لیکن ...
او از اینکه ناگهان کلمه «نقره» را بزبان رانده است ، لب میگذرد و متوجه اهل سرای شده آرام میپرسد :

«که «نقره» گفت ؟»

همه خاموش میمانند . فرمانروا بدقت هریک از اهل سرای را از نظر گذارنده : نگاه خود را بروی امیر یکچشم میدوزد :

«این تونبودی که «نقره» گفتی ؟»

امیر ترسان و لرزان گامی چند عقب میرود :

«نخیر عالم پناه ، من هیچ چیزی نگفتم ...»

فرمانروا بار دیگر متوجه کامدی میشود :

«برقص !»

باشاره او بار دیگر نقره ها بصدا در می آیند ، کامدی همانطور در برابر فرمانروا خاموشی استاده میماند . فرمانروا روی تخت استاده شده تهدید کنان میگوید :

«اگر نرقصی ماترا در میان شعله های آتش خواهیم رقصاند !»

کامدی حرکتی نمیکند . ناگهان صدای طوطی از قفس شنیده میشود :

«فرمانروا ! آیا گاهی که در وازه قلبت بروی شادی و مسرت بسته بوده ، توانسته ای برقصی ؟»

فرمانروا قیافه ای جدی بخود گرفته میگوید :

«طوطی ! حق ! مگر آیا فرمانروا یان هم می رقصد ؟ و به امیر یکچشم دستور میدهد - باید خرمن آتش

برافروخته شود ! فردا صبح او در میان شعله های آتش خواهد رقصید !»

• • •

ناپدید میگردد .

• • •

نخستین انوار خورشید، برقرار گاه نقاشان در دامن کوه نیز در حال تابیدن است. مودن چشمان محزون خویش را به فواصل دوردست دوخته است. در کنار وی سازنده های کوتاه قد و لاغر اندام فرمانروا با آتوپ چتر نقاش نشسته اند و چنین مرده میدهند:

هر گونه غم و اندوهی را از کله ات بیرون بکش. امروز همزمان با غروب خورشید بسوی پا یتخت فرمانروا حرکت خواهیم کرد. پس از ده روز و یا کمتر بدیدن کامدی موفق خواهی شد. .. مودن آهی میکشد.

هان... اما نمیدانم او از نده است و یا... پس از اندکی مکث این شعر حافظ را میسراید:

بر نیامد از تمنای لببت گام هنوز
بر امید جام لعلت درد آشام هنوز
سازنده کو تا قد آهی میکشد.

آه، اگر آهنگ نابود نمیشد! .. چنان باتو هماهنگ میشدم که باتماس دست سازنده نا گهان صدایی صاف و دلنشینش از تارهای ساز بیرون می جهید.

سوای! ... سازنده تکان میخورد.

خدایا! ... چشمان سازنده لاغر اندام می درخشد و بسرعت نی خود را از بغل بیرون میکشد و بمجرد مدیدن بر آن صدایی زیبا و دلنشین طنین می افکند.

آنها حیرت زده یکجا فریاد میکنند. خدایا! آهنگ و سرود دو باره برانگیخته شد. ...

آنها بیخود از خویشی آهنگی شادی آور می نوازند. مودن به آتوپ چتر نگاه میکند.

باید گفت که تنبور سحر آمیز پیداشده است!

• • •

در صحن سرای تختی چو بین بر پا کرده اند و در اطراف آن خرمنی از چوب خشک گرد آورده، پیرامونش خس و خاشاک ریخته اند.

فرمانروا در موضع بلندی نشسته و اهل سرای با پا سبانه در محولش حلقه زده اند.

بقیه در صفحه ۶۰

هارا می نوازند و تارهایش را امتحان میکنند. برنی میدهد، از هر کدام آوازی صاف و رسا بیرون میشود. پسرک بی اختیار گریه سر میدهد صدای مخصوص طوطی بگوشش میرسد:

پسرک، چرا گریه میکنی؟ دهان استاد از تعجب باز میماند و چشمانش بر طوطی زنگار گون که بر تیغه روی دیوار نشسته است میخکوب میگردد. اما پسرک بدون اعتنا بوی، با چشمان اشک آلود پاسخ میدهد:

امروز کامدی را میکشند. باز هم شدید تر میگریه و آه میکشد. طوطی میگوید:

گریه مکن، با شنیدن سخنان دلم پر خون شد، حتی مطلب مهمی را که میخواستم بپرسم از یاد بردم. راستی قصه های من برای تو خوشایند است؟

پسرک آمیخته با گریه جواب میدهد: خیلی زیاد خوشایند است. اگر چنین است بگذار باتو کمک نمایم.

پسرک با آه و افسوس می پرسد: چگونه میتوانی با من کمک کنی؟ حالا در سرای خرمن آتشی افروخته اند و او را ...

من شانه موی کامدی را برای تو می آورم.

پسرک در حالیکه اشک از چشم پاک میکند تعجب کنان میگوید:

شانه کامدی را؟ من شانه کامدی را چه میکنم.

طوطی با جدیت جواب میدهد: اینرا باید بدانی، هرگاه شانه کامدی را در زیر تارهای تنبور سحر آمیز گذاشته بنوازی همه برقصیدن آغاز خواهند کرد. جلادان نیز خواهند رقصید و فرمانروا نیز برقص و پا یکو بی خواهد پر داخت. و آنوقت ...

پسرک در حالیکه خود را از دست داده است، حرف او را قطع میکند.

... کامدی میگریزد!

طوطی زنگار گون بال و پر زنان پرواز میکند و آنطرف بناهای بازار که در زیر نخستین انوار با صدای

دستان لرزان خویش هر یک از ساز چشمه ها بسوی خود میکشاند،

میخواهند... و بسوی دروازه روان میشوند.

طوطی ادامه میدهد: افسوس... هرگاه میخواندی میتوانستی بجایی که آن لعل را نهفته اندپی بری.

امیر جابجا استاده میماند. لعل؟ کدام لعل؟

همان لعل! آن لعل را در همینجا پنهان ساخته اند.

دفعه صدای خفه امیر بلند میشود.

لعل سلطان هارون را میگوید؟ همان لعلی که در همینجا بسرقت رفت؟ بلی، دروازه قفس را باز کن تا من جای آنرا برایت نشان بدهم.

امیر یکچشم باشک و تردید اطراف خود را مینگرد و بادست لرزان خود دروازه قفس را میکشاید:

کجاست، نشان بده!

طوطی پرواز کنان از قفس خارج میگردد و بر تخت نشسته میگوید:

حالا بچشم سر مشاهده میکنی که نخواندن قصه های من برای تو چقدر ناگوار و ناسودمند بود! است در صفحه یکصد و پنجم آن توضاحت نوشته شده که لعل گرا نبهای بسرقت رسیده در معده من قرار دارد، تو میتوانستی مراد بچ کنی و لعل را از آنجا بیرون بیاوری ولی تو بدون کمترین تأمل و تفکر مرا از قفسرها ساختی!

طوطی خنده ای بلند سر میدهد و بال و پر زان از قفس بیرون میپرد.

• • •

کارگاه آلات موسیقی با اینکه سپیده در حال مدیدن است، چراغ کم نور سوسو میزند استاد، آستین ها را برزده به ترمیم تنبور اشتغال دارد از درخشش تارها معلوم میشود که کار ترمیم موفقانه انجام یافته و استاد جاهای لازم را لاک میزند.

پسرک انگشتان خود را بتار تماس میدهد.

صدای صاف و دل انگیزی از آن بر میخیزد. تمام آلات موسیقی که

بدیوار های کارگاه آویخته شده اند هموا با این صدا، طنین انداز میگردند سازها جان میگیرند.

استاد، چابک از جا بری خیزد و با دستان لرزان خویش هر یک از ساز

چشمه ها بسوی خود میکشاند،

شبانگاه است. گلهای با غچه سرای بر نگهای سرخ - آتشین شگفته اند. نوا سه به نوا دجی پیراسته تنبور ساز را بدخل باغ رهنما پی میکند - تنبور، اینک درینجا، در زیر این بته گل است.

استاد بکندن زیر گل شروع میکند پسرک باتاسف و تاسر حرف میزند: حالا نجات کامدی امری بس دشوار است... فردا صبح او را در آتش خواهند افکند مودن هم اینچنان هست...

چه خوب میشد اگر در غیاب مودن لا اقل صدای تنبور او را میشنید آنرا ترمیم کنید. اگر کامدی بیچاره برای آخرین بار آنرا بشنود... خیلی خرسند خواهد شد...

استاد تنبور ساز بتمام قوت بته گل را تکان میدهد، و باریشه هایش از زمین بر میکند.

پسرک پارچه های تنبور شکسته را از میان گل ولای گودال جمع میکند دسته تنبور رنگ خود را باخته و تارهایش گسسته و زنگ بسته اند.

پسرک اندر هگین میگوید:

حالا تنبور سحر آمیز وجود ندارد پدرم گفته بود که هیچکس نمیتواند آهنگ و سرود را دفن کند...

استاد در حالیکه پارچه های تنبور را بدقت از نظر میگذراند پاسخ میدهد: درست است... هیچکس نمیتواند آهنگ و سرود را در خاک دفن کند و نابود سازد.

من اینرا ترمیم میکنم.

او بعد از آنکه پارچه های تنبور را در دستمالی می پیچد، بسرعت از باغ خارج میگردد.

• • •

در تا رلای که تخت گذاشته شده شمعدان بزرگ بر تو افکنده است. سایه ای که در پرتو چراغ پدید آمده اینطرف و آنطرف تالار بزرگ حرکت میکند. طوطی زنگار گون به امیر یکچشم که از آنجا میگذرد میگوید: های، امیر!

چه میگوید؟

اینطرف بیا!

امیر دل و نادل نزدیک می آید.

آیا قصه های من برایت خوشایند است؟

امیر یکچشم باخشم میگوید:

من از آن احمقها نیستم که قصه



احمد غوث زلمی

لاله کوی بی طالع

در یکی از پیاده رویهای شهر روان بودم متوجه شدم که لاله کواز جانب مقابل در حالیکه با خود گپ میزند روان است ایستادم اما او مرا ندید از عقبش براه افتادم دوسه قدم که رفتم دستم را بالای شانه اش گذاشتم، وارخطا بطرفم سر خود را دور داد و قتیکه مرا دید خنده بی کرد و گفت بیادر زاده مریه تر ساندی مه گفتم چه گپ شد. گفتم لاله کوی جان شما در روز روشن هم می ترسید گفت: چون سر راه است و مزاحم پیاده رویها میشویم بهتر است برویم در یک رستو را ن حرفش را قبول نموده بطرف یکی از رستو رانها بر اه افتادیم لحظه ای که نزدیک یک رستوران رسیدیم لاله کوی گفت: همین درست است گفتم خیلی عالی هم است و دا خل شدیم پشت یک میز قرار گرفتیم و نفر موظف آمده در حالیکه یکی از بشقابها را صافی می کرد و همراه یک نفر دیگر هم گپ می زد با آواز بلند گفت: چه بیارم آغا؟ لاله کوی گفت: بجیم مه خو چای سبز میخورم. منم گفتم یک چای سیاه بیاور نفر موظف رفت و ما به قصه خود دوام دادیم اما حرفهای یکدیگر را بخوبی نمی توانستیم بشنویم زیرا صدای گرا ما فین رستو ران آنقدر بلند بود که چه بگویم لاله کوی گفت در چه قسم کافی آمدم گفتم لاله کوی وقتی که داخل میشدیم اینقدر صدایش بلند نبود. نفر موظف را صدا نموده گفتم: رفیق جان لطفا صدای گرامافون را کمی پائین کن.

گفت آغا مه چطور کنم فرمایشها است که میرسه گناه مه چیس؟ گفتم خیر من نگفتم که گناه از شما است اما ... حرفم را بریده گفت: فرمایش

هاس که پس و پس میرسه قربان! لاله کوی گفت برو آنقدر بلند کو که تمام شهر خبر شود. این را گفته و از رستو ران خارج شد پس یعنی که جای را نخوردیم. لاله کوی گفت میخواستم که سر گذشت امروز خود را برایت قصه کنم گفتم حاضرم بگوید چه شده؟

آهی کشیده و گفت: صبح ننی گلو مریه گفتم که بیایم بازار و کمی سود و سودا بخرم به شهر آمدم و از سرویس پیاده شده می خواستم به آنطرف جاده بروم که امی مانفری گکها نزدیک لاله کورا شهید سودای ننی گلو کرده بود گفتم مانفری گکها؟ نفهمیدم. گفت با با. این سه پایا (اشاره بیک رکشا) ره میگم. - خو ... خو ادامه بتین. - خو فضل خدا شد و خطر از سرم بچ گردید و قتیکه او طرف جاده رفتم چون بیرو بار بود ناغلتی شانیم به شانی یک دختر خورد آن دختر هم قار کده و چند دو و دشنام هم داد و بر علاوه بو تهای ترا کتور مانند خنده کشید و کم بود که در فرقم کوبیده و شهید بوت های خود کنه که باز فضل خدا شد و یک زن بیر که همراهش روان بود برش گفت که خیر اس دخترم ای آدم خوب آدم معلوم میشه ژیکلو نیس و قصدی هم نداشته گیهای زن پیورا منم تائید کرده اضافه کردم: بی بی جان راست میگه به سر ننی گلو جان قسم اس که کدام قصدی نداشته مه درازه خود روان بودم و پس اما گناه از بیرو باز اس عفو می خواهم. دختر هم در حالیکه به طرفم بدید سیل میکرد بو تهای خود پسو شید و در راه روان شد و قتیکه ازم چند قدم دور شد دلم

شد که به زمین افتیده توبه کنم که دکه بازار نیایم و هم شکر خدا را بجا بیاورم که اگر کدام ضرر به آن بوت د سرم میخورد خلاص همانجا چیه شده و امروز سر جنا زیم میامدی بجیم!

لاله کویان سر شما فضل خدا شده امروز دو خطر کلان از سرتان گذشته.

آهان بجیم یک دفعه توبه کردم که از خانه نمی برایم اما باز هم توبه خود شکستاندم خیر دکه نخات آمدم.

نی لاله کوی بیایند اما احتیاط کنید نام خدا مردم هم بسیار اس و بسیاری شان هیچ فکر خوده دراه رفتن نمی گیرند. بطرف ساعت خود دید و گفت کجا میری بجیم؟ گفتم: می خواهم بروم خانه.

گفت: خی یکجا میریم و بطرف سرویس های شهری روان شدیم. در ایستگاه هر چند منتظر شدیم موتوری نیافتیم که جای خالی داشته باشد. بالاخره یک مو تر آمد و به یک زحمت بالا شدیم.

در مو تر بیرو بار عجیبی بود با آنهم در همین بیرو بار نگران بایکی از راکبین که بول به نگران نداده بود مشقت و یخن شد یک طرف بیرو باز مو تر و یکطرف گر می و هم از طرف دیگر کش و گیر نگران و راکب صحنه عجیبی به سرویس اضافه کرده بود می خواستم که لاله کورا چیزی بگویم که در همین اثنا مشتی آمده و به پوز لاله کوی اصابت کرد که در اثر اصابت بکس نگران سرویس بیینی لاله کوی خون شد و لاله کوی در سرویس ضعف کرد حیران ماندم گفتم خدایا چه گپ شد نی که بی لاله کوی شدم هر چند صدا نمودم لاله کوی ... لاله کوی ... اما لاله کوی

گویی شهید شده باشد هیچ حرف نمی زد. بدل گفتم البته امروز عمر لاله کوی پایان رسیده. دو خطر بزرگ از سرش تیر شد اما در خطر سوم بند ماند.

وارخطا شده لاله کوی را از مو تر پائین آوردم و در پهلوی سرک انداخته و یک گیلای آب برایش تهیه نمودم آب را که خورد کمی بحال آمده و گفت بجیم مه زنده هستم یا مردم.

ازینکه دیدم لاله کوی شکر زنده است و نمرده است خندیدم و گفتم لاله کوی اگر خدا ناکرده می مردید گپ زده نمیتوانستید؟

گفت: چه گپ بود؟ چه شد؟ - خیر خیریت بود بلا بود و برکتش نی.

دستمال را که زیر بینی لاله کوی گرفته بودم از خون رنگین شده بود بعد از آنکه لاله کوی خوب بحال آمد و خون بینی

ایستاد تکسی بی گرفتیم و او را بخانه ایشان بردم. بخانه که رسید گفت: بشی جای بخور که جای هم نخوردی گفتم باشد حالا نمیتوانم کار دارم و روز دگر خواهم آمد شکو که شما بخیر به خانه رسیدید. گفت آن بجیم مه چندان طالع ندارم و خوب شد همراه بودی اگر نی در سرویس حتما مرده بودم.

همراه لاله کوی خدا حافظی کرده میخواستم رخصت شوم که گفت روز دگر حتما بیائی که قصه سینما رفتن خوده بوت کنم در حالیکه با خود میگفتم حتما در سینما به حواد نی روبرو شده که قابل شنیدن است همراهش تا روز آینده خدا حافظی کردم.



نمایشگاه آثار ترمیم شده در (ار میتاز)

است که عبارتند از تصاویر، گرافیک، کتب و دیگر اشیا که در میان آنها آثار منحصر بفردی از قرون ۱۲ و ۱۱ میباشند. کاغذ و کاغذ پوستی خیلی زود، حتی تحت تأثیر نور معمولی خراب می شود. ترمیم گران در این موارد از بی رنگ کننده های کلریک و آهار مائیس و کاغذ های بسیار مرغوب برای جسیه دادن و دوبلاژ استفاده میکنند. شیوه های کار معمولاً بسیار ساده و وسایل کار معمولی هستند مثل قلم مو، قیچی، اطو و پرس های مختلف ولی آنها با همین وسایل و شیوه های ساده و معمولی گاه کارهای عجیب و خارق العاده انجام میدهند.

مگر قرائت کتابی که سالیان دراز سوخته و از بین رفته، خارقه نیست؟ تا این کار رد بانوالکساندر آنو سوا روی یک کتاب دستنویس بسکوف متعلق به آغاز سده هفدهم انجام داده است.

کار ترمیمی یک بانوی ترمیم گر دیگر زینا تید اپا نومار یوا روی تابلوی پابلو پیکاسو (آتو تشکیل عریان) که قبلاً مشهور نبود نیز بدون شک کاری بسیار ارزنده است. خود نقاش تصویر را روی مقوا جسیه داده بود. ولی اینکار را خوب انجام داده بود. بقسمی که (آتود) آمده بود که نمیشد آنرا بمعرض تاب بر داشته، پف کرده و در بعضی جاها عدم توقفهائی در اثر بوجود نمایش گذاشت. به همین جهت هم جزء اشیاء نمایشی موزه نبود ولی حالا بعد از اینکه تابلو بدست بانوی ترمیم گر پانو ماریول (درمان) شد، این اثر پیکاسو در معرض نمایشگاه امکان قرار گرفت.

مفید آن آزمایش و اثبات شده است تیرگی لاک را با استفاده از بخار الکلی که در تمام جهان معمول است (درمان) میکنند. با استفاده از این وسیله میتوان (شفا فیت) اولیه را به تابلو باز گرداند. ترمیم گران (ار میتاز) استفاده از این وسیله را باین طریق تکمیل کردند که پیش از بکار بردن بخار الکلی تابلو را کمی نمناک می کنند. با این عمل ساده بطوریکه مشاهده شده است، میتوان حتی اختلالات کهنه و عمیق لاک هارا بدون اینکه لطمه ای به آن وارد آید، از بین برد. این شیوه در ترمیم (پر نره مرد) رامیر انت و (انو فزی مقدس) ریبر بکار رفته و نتایج خوب داده است.

کلکسیون (ار میتاز) شامل بیش از ۶۰۰ هزار اثر روی کاغذ و پوست



در کار گاه ترمیم

چگونه (یودیف) احیاشد؟

در موزه مشهور (ار میتاز) لیننگراد نمایشگاه کار های ترمیمی سالهای اخیر گشایش یافت.

ولاد یمیر ساکا لو فسکی مدیر شعبه ترمیم (ار میتاز) می گوید:

ترمیم کننده گان ما سه دستور العمل اساسی را همواره در کار ترمیم در نظر می گیرند: هیچ چیز اضافه نکردن، بهیچ چیز لطمه نزدن و هیچ چیز را نپوشاندن.

شاهکار گرانبهای (یودیف) اثر جور جینه سر نوشت دشواری را از سر گذرانده است. تقریباً سیصد سال صاحب آن تغییر می یافت و هر کس به سلیقه خود تغییر می داد. یکی از آنها ابعاد تابلو را بزرگتر کرد و یک درخت دیگر با منظره کوهی از دور به تابلو اضافه نمود، دیگری آجر های دیوار آنرا برنگ طلایی رنگ کرد، نفر سوم تصمیم گرفت در زلف (یودیف) دستی پبرد. پدر سده گذاشته تابلو را که روی چوب بود روی پارچه برانند و آنرا چندین بار با لاک پوشانند.

وقتی مساله ترمیم این اثر مجدداً بمیان آمد مباحثه شدیدی در گرفت. بیم آن می رفت که تابلو تاب کار های پاک کنی و تمیز کنی را نیاورد. چهار سال تمام، کار ترمیم زیر نظر ترمیم گر با تجربه الکساندر امالوا ادامه یافت. تابلو از تصاویر اضافی و لاک زنی هائی که در ازمنه مختلف روی آن بعمل آمده بود، آزاد شد و این کار بسیار ظریف روی قطعات میلیمتری تابلو با کمک استا نو میکرو-سکپ انجام گرفت. بالاخره وقتی که کار ترمیم و تمیز کردن پایان یافت رنگهای تابلو مثل جواهر می درخشید.

کار ترمیم گران کاری ظریف، دقیق و بسیار دشوار است. در موزه (ار میتاز) ۸۰ نفر باین کار اشتغال دارند که شامل نقاشان، متخصصان گرافیک، مجسمه سازان و دیگر تران شان، رفو گران و متخصصان پارچه

ابوریحان بیرونی

افتخار شرق

بخش دوم

تحقیق از: شرعی

متود تحقیق بیرونی:

یکی از خدمات در خشان بیرونی در ساحه علم و فلسفه وضع متود علمی خاص او در زمینه بررسی طبیعت و شناخت قوانین آن می باشد. مهمترین جوانب این متود را در نقاط ذیل میتوان خلاصه کرد:

۱- برای بررسی هر پدیده ای باید نخست مغز را از تعصب و از انکار غیر قابل اثبات و اغراض شخصی تصفیه نمود و از اندیشه تفوق نژادی و غیره دوری جست.

۲- در جستجوی علل پدیده های طبیعی بقوانین موجود در خود طبیعت و همچنان به اموری که از بوته آزمایش گذشته اند باید اتکا کرد.

۳- پژوهش هر شی را باید از بررسی اجزای مرکبه آن آغاز نمود.

۴- با اتکاء به معلوماتی که از راه ادراکات حتی بدست آمده است باید از طریق دید و کسب و استخراجه احکام جزئی از احکام کلی بکار پرداخت.

۵- باید اخبار و افکار را با هم مقایسه و مقابله نمود و آنگاه فقط آنهایی را بحیث حقیقت پذیرفت که خارج از دایره امکان نباشند، یعنی با قوانین و نظم موجود در طبیعت مقایره واقع نگردند.

۶- باید در تحقیقات علمی از معلومات مجهول و از قریب به هیئت

رفت.

۷- باید بمنافع اصلی مواد و مطالبی که مورد استناد و اشتباه قرار میگیرند مرا جعه نمود.

متود علمی بیرونی با وجود بساطت که در بعضی جوانب آن وجود دارد برای دانشمندی که در قرنها ۱۰ و ۱۱ میزیست، موافقت علمی بزرگی محسوب میشود.

بیرونی خود نیز به اهمیت متود علمی خویش متوجه بوده، چنانچه درین باره میگوید: (واین نزدیکترین راه رسیدن بمقصد است و این

روش یگانه چاره دفع شبهات و توهناتی میباشد که (حقیقت) اشیا را از نظرماستور میدارند و بر چشمان ما پرده میکشند. هر قدر هم تلاش بخرج دهیم، جز این راه از طریق دیگر نمیتوانیم بمقصد برسیم) (۵)

ابوریحان بیرونی متود تجربی به مشاهده را به نحو بی سابقه ای ترقی داد و تحقیقات خویش را در چوکات متود علمی خود بر تجربه و مشاهده متکی ساخت ماحق داریم او را یکی از پیشاهنگان علوم تجربی در قرون وسطی بشمار آوریم، بگفته دکتور خلیلی و دکتور نجفی: ابوریحان

(۵) واحد زاهدوف، متفکر... مجله دانش و زندگی، تا شکند، شماره ۸ سال ۱۳۷۳ ص ۱۶.

بیرونی پایه گذار تجربه در علم است. او استدلال عقلانی مجرد را در مسایل علمی رد کرده و در علوم تنها متکی به تجربه و بررسی های عینی است. ابوریحان باین نکته واقف بود که عقل مجرد در رجوع به مبانی چهار تعارض میگرد و رهنمون نتیجه درست نمیتواند باشد. شریفوف در کتاب بنام (متفکر بزرگ ابوریحان

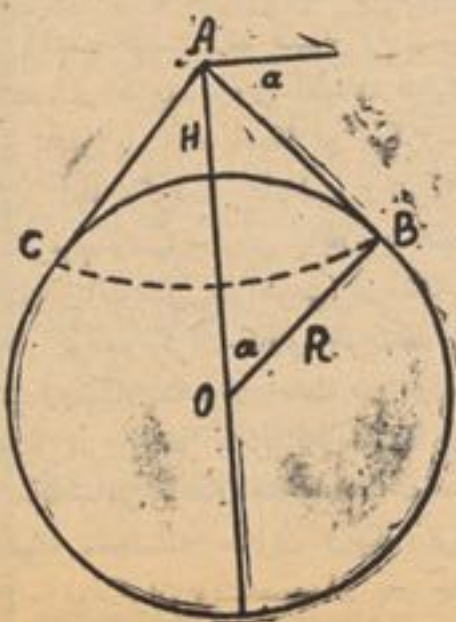
بیرونی میگوید: (اعمال روشهای عربی در علوم نه خدمت را جریگون است به علم و نه دکارت - بلکه دانشمندان اسلام این روش را قبلا پایه گذاری کرده بودند)

ابوریحان در کلیه سیستم های فلسفی و علمی پیش از خود با دیدش و تردید میکرد، بسیاری از مسایل را مجدداً خود به بررسی کامل و جامع آن میپرد و درین پرداخت مجرد از کلیه دلایل و روشها استفاده میکنند و باین ترتیب ابوریحان را در مناظرات خود با این سینا می بینیم که در جواب مسئله نهم اعتراض آورده میگوید: (فی الحقیقه احراق را منسوب به انعکاس شعاع ذاتی، صورتی از آن رسم باید کرد: چه این گفته بی ترسیم به عقل شدنی نیست...) (۶)

(۶) دکتور نجفی و دکتور خلیلی اندیشمند و انسان - ابوریحان بیرونی

از نظر بیرونی وظیفه مقدس هر محقق آنست تا ماهیت پدیده های طبیعی را روشن سازد و علل آنها را در یابد. در عین زمان هر دانشمند وظیفه دارد تا آنانی را که حقایق را تحریف و ماهیت آنها را قلب می نمایند و تخم اندیشه ها و پندار های نمایند و تخم اندیشه ها و پندار های نادرست در مغز دیگران میباشند افشا کند عوامل پیدایش و شیوع روایات و اخبار بی اساس را نشان دهد.

بعقیده بیرونی عوامل عینی و ذهنی زیرین مانع درک علمی میگردد. ۱- سفسط یکی از عواملی است که انسان را در مناظرات علمی به خاطر میبرد، معتزلیان در قطار سوسو - فسطان ثیان پیگیر قرار میگیرند.





تصورات ذهنی که بهیچ صورت شایسته دانشمندان نمیباشد، اظهار تنفر مینماید، مثلاً در عین حالیکه اندیشه های علمی بر او حاکم و بر همیشه دانشمندان هند را تقدیر و تأیید میکند. تسلیم طلبی آنها نسبت در برابر مروجین خرافات پشیمت مورد اعتراض قرار میدهد.

بیرونی از تمام پژوهندگان خواستار آن است تا در فعالیت های علمی خود پیگیر، جدی و واقع بین باشند و هیچگاه نباید در پرا سر خرافات و بدعت زانو بزنند.

۴- انعکاس پدیده های جهان خارج در مغز انسان به حالات معین روحی انسان نیز ارتباط میگیرد، مثلاً حالت خستگی و ماندگی انسان می تواند در قطار عوامل پیدایش اندیشه ها و تصورات نا درست قرار گیرد و زمینه را برای دوا م بیشتر اینگونه افکار مساعد سازد.

دانشمند محقق نباید در نتیجه گیری شتاب بخرد و باید تمام اخبار و اطلاعات مربوط به موضوع مورد بحث را بدقت از نظر بگذراند. ۵- بیداشی اگر اساس تحریف حقیقت نباشد، لااقل یکی از عوامل مهم آن بشمار می رود. بیداشی موقع نمیدهد تا عقیده انسان اساساً علمی متکی گردد و بناگزی روی تقلید و دنباله روی میکشاند و آدمی را از وسوسه کاوش و جستجوی پیگیر محروم میسازد (۷)

۶- تعصب ورزی و عدول از بیطرفی در پژوهش های علمی تنفر مینماید، مثلاً در عین حالیکه اندیشه های علمی بر او حاکم و بر همیشه دانشمندان هند را تقدیر و تأیید میکند. تسلیم طلبی آنها نسبت در برابر مروجین خرافات پشیمت مورد اعتراض قرار میدهد.

بیرونی از تمام پژوهندگان خواستار آن است تا در فعالیت های علمی خود پیگیر، جدی و واقع بین باشند و هیچگاه نباید در پرا سر خرافات و بدعت زانو بزنند.

۴- انعکاس پدیده های جهان خارج در مغز انسان به حالات معین روحی انسان نیز ارتباط میگیرد، مثلاً حالت خستگی و ماندگی انسان می تواند در قطار عوامل پیدایش اندیشه ها و تصورات نا درست قرار گیرد و زمینه را برای دوا م بیشتر اینگونه افکار مساعد سازد.

دانشمند محقق نباید در نتیجه گیری شتاب بخرد و باید تمام اخبار و اطلاعات مربوط به موضوع مورد بحث را بدقت از نظر بگذراند. ۵- بیداشی اگر اساس تحریف حقیقت نباشد، لااقل یکی از عوامل مهم آن بشمار می رود. بیداشی موقع نمیدهد تا عقیده انسان اساساً علمی متکی گردد و بناگزی روی تقلید و دنباله روی میکشاند و آدمی را از وسوسه کاوش و جستجوی پیگیر محروم میسازد (۷)

۶- تعصب ورزی و عدول از بیطرفی در پژوهش های علمی تنفر مینماید، مثلاً در عین حالیکه اندیشه های علمی بر او حاکم و بر همیشه دانشمندان هند را تقدیر و تأیید میکند. تسلیم طلبی آنها نسبت در برابر مروجین خرافات پشیمت مورد اعتراض قرار میدهد.

بیرونی از تمام پژوهندگان خواستار آن است تا در فعالیت های علمی خود پیگیر، جدی و واقع بین باشند و هیچگاه نباید در پرا سر خرافات و بدعت زانو بزنند.

۴- انعکاس پدیده های جهان خارج در مغز انسان به حالات معین روحی انسان نیز ارتباط میگیرد، مثلاً حالت خستگی و ماندگی انسان می تواند در قطار عوامل پیدایش اندیشه ها و تصورات نا درست قرار گیرد و زمینه را برای دوا م بیشتر اینگونه افکار مساعد سازد.

دانشمند محقق نباید در نتیجه گیری شتاب بخرد و باید تمام اخبار و اطلاعات مربوط به موضوع مورد بحث را بدقت از نظر بگذراند. ۵- بیداشی اگر اساس تحریف حقیقت نباشد، لااقل یکی از عوامل مهم آن بشمار می رود. بیداشی موقع نمیدهد تا عقیده انسان اساساً علمی متکی گردد و بناگزی روی تقلید و دنباله روی میکشاند و آدمی را از وسوسه کاوش و جستجوی پیگیر محروم میسازد (۷)

۶- تعصب ورزی و عدول از بیطرفی در پژوهش های علمی تنفر مینماید، مثلاً در عین حالیکه اندیشه های علمی بر او حاکم و بر همیشه دانشمندان هند را تقدیر و تأیید میکند. تسلیم طلبی آنها نسبت در برابر مروجین خرافات پشیمت مورد اعتراض قرار میدهد.

بیرونی از تمام پژوهندگان خواستار آن است تا در فعالیت های علمی خود پیگیر، جدی و واقع بین باشند و هیچگاه نباید در پرا سر خرافات و بدعت زانو بزنند.

۴- انعکاس پدیده های جهان خارج در مغز انسان به حالات معین روحی انسان نیز ارتباط میگیرد، مثلاً حالت خستگی و ماندگی انسان می تواند در قطار عوامل پیدایش اندیشه ها و تصورات نا درست قرار گیرد و زمینه را برای دوا م بیشتر اینگونه افکار مساعد سازد.

دانشمند محقق نباید در نتیجه گیری شتاب بخرد و باید تمام اخبار و اطلاعات مربوط به موضوع مورد بحث را بدقت از نظر بگذراند. ۵- بیداشی اگر اساس تحریف حقیقت نباشد، لااقل یکی از عوامل مهم آن بشمار می رود. بیداشی موقع نمیدهد تا عقیده انسان اساساً علمی متکی گردد و بناگزی روی تقلید و دنباله روی میکشاند و آدمی را از وسوسه کاوش و جستجوی پیگیر محروم میسازد (۷)

۶- تعصب ورزی و عدول از بیطرفی در پژوهش های علمی تنفر مینماید، مثلاً در عین حالیکه اندیشه های علمی بر او حاکم و بر همیشه دانشمندان هند را تقدیر و تأیید میکند. تسلیم طلبی آنها نسبت در برابر مروجین خرافات پشیمت مورد اعتراض قرار میدهد.

بیرونی از تمام پژوهندگان خواستار آن است تا در فعالیت های علمی خود پیگیر، جدی و واقع بین باشند و هیچگاه نباید در پرا سر خرافات و بدعت زانو بزنند.

۴- انعکاس پدیده های جهان خارج در مغز انسان به حالات معین روحی انسان نیز ارتباط میگیرد، مثلاً حالت خستگی و ماندگی انسان می تواند در قطار عوامل پیدایش اندیشه ها و تصورات نا درست قرار گیرد و زمینه را برای دوا م بیشتر اینگونه افکار مساعد سازد.

دانشمند محقق نباید در نتیجه گیری شتاب بخرد و باید تمام اخبار و اطلاعات مربوط به موضوع مورد بحث را بدقت از نظر بگذراند. ۵- بیداشی اگر اساس تحریف حقیقت نباشد، لااقل یکی از عوامل مهم آن بشمار می رود. بیداشی موقع نمیدهد تا عقیده انسان اساساً علمی متکی گردد و بناگزی روی تقلید و دنباله روی میکشاند و آدمی را از وسوسه کاوش و جستجوی پیگیر محروم میسازد (۷)

۶- تعصب ورزی و عدول از بیطرفی در پژوهش های علمی تنفر مینماید، مثلاً در عین حالیکه اندیشه های علمی بر او حاکم و بر همیشه دانشمندان هند را تقدیر و تأیید میکند. تسلیم طلبی آنها نسبت در برابر مروجین خرافات پشیمت مورد اعتراض قرار میدهد.

آنها از طریق اثبات علمی به بیراهه رفته اند و تمام چیز ها را بدیده خیر مینگرند.

همچنان آنها نمیتوانند حقایق متکی بر اساسات علمی را دریابند و فقط با اظهار اعتراض خشک و سطی اکتفا میورزند تفکیک حق از باطل و درست در راه انکشاف دانش اصلاً مورد علاقه سو فسطا نیان نیست. انگیزه آنان به بحث و مذاکره، شور و شوق برای درک اسرار پدیده های طبیعت نیست، بلکه علاقه به گفتگوی خشک و سفسط آمیزی آنها را برمی انگیزد. تدقیقات چنین دانشمندانی در تفکیک معلومات علمی از غیر علمی، خوب از بد و دوست از دشمن، هیچگونه کمکی نمیتواند انجام دهد، بر عکس حل معضلات را دشوار تر میسازد. بحث روز مسائل علمی به معتزلی ها جز ضیاع وقت هیچگونه سودی در بر ندارد. بنابراین باید دانشمندان حقیقی در برابر تمام مظاهر سفسط پیرحمانه مبارزه کنند و پدیده ها را بر اساس منطقی و در حال ارتباط با هم مورد مطالعه قرار دهد.

۲- عدم برخورد خلاق محققان و آنانیکه به تجربه میپر دازند با دست آورد های علمی طبیعت شناسانی که قبل از آنها کوشته اند و نیز عدم تماس مستقیم باشی مورد تدقیق آنها مسا عد میسازد تا معلومات غیر واقعی به وجودیت خود دوام دهند و در ساحه وسیع تر ریشه بدوانند. از آنجا که هر تجزیه ای محدود بزمان مکان معین میباشند،

۳- هرگاه پژوهنده ای نخواهد در راه تحقیق علمی خود پیگیری نشان دهد و یا اینکه بخواهد اما نتواند، از حریم حقیقت بدور خود خواهد افتاد و این خصلت موجب آن خواهد گردید تا مسائل علمی را با تصورات ذهنی بیا میزد.

۳- هرگاه پژوهنده ای نخواهد در راه تحقیق علمی خود پیگیری نشان دهد و یا اینکه بخواهد اما نتواند، از حریم حقیقت بدور خود خواهد افتاد و این خصلت موجب آن خواهد گردید تا مسائل علمی را با تصورات ذهنی بیا میزد.

بیرونی در برابر مروجین عقاید و تاشکند، ۱۹۷۳ ص ۸۱، ۸۳.

۷- ابن ناصروف، آموزش (۷) بیرونی در باره حقیقت، مجموعه مقالات بمناسبت هزارمین سالگرد تولد ابوریحان بیرونی نشر «فن» بیرونی در برابر مروجین عقاید و تاشکند، ۱۹۷۳ ص ۸۱، ۸۳.

۸- ابوریحان بیرونی، تحقیق، ماللهند من مقوله مقبولة فی العقل او مرذولة، طبع دائرة المعارف عثمانی، حیدر آباد دکن ۱۹۷۵ ص ۲

۹- ت. ج. دی بور، تاریخ الفلاسفة فی الاسلام، ترجمه و تعلیق محمد عبدا لهادی ابوریحان، قاهره ۱۹۵۴ ص ۲۳۱.

۱۰- ابوریحان بیرونی، تحقیق، ماللهند من مقوله مقبولة فی العقل او مرذولة، طبع دائرة المعارف عثمانی، حیدر آباد دکن ۱۹۷۵ ص ۲

۱۱- ابوریحان بیرونی، تحقیق، ماللهند من مقوله مقبولة فی العقل او مرذولة، طبع دائرة المعارف عثمانی، حیدر آباد دکن ۱۹۷۵ ص ۲

۱۲- ابوریحان بیرونی، تحقیق، ماللهند من مقوله مقبولة فی العقل او مرذولة، طبع دائرة المعارف عثمانی، حیدر آباد دکن ۱۹۷۵ ص ۲

۱۳- ابوریحان بیرونی، تحقیق، ماللهند من مقوله مقبولة فی العقل او مرذولة، طبع دائرة المعارف عثمانی، حیدر آباد دکن ۱۹۷۵ ص ۲

۱۴- ابوریحان بیرونی، تحقیق، ماللهند من مقوله مقبولة فی العقل او مرذولة، طبع دائرة المعارف عثمانی، حیدر آباد دکن ۱۹۷۵ ص ۲

۱۵- ابوریحان بیرونی، تحقیق، ماللهند من مقوله مقبولة فی العقل او مرذولة، طبع دائرة المعارف عثمانی، حیدر آباد دکن ۱۹۷۵ ص ۲

۱۶- ابوریحان بیرونی، تحقیق، ماللهند من مقوله مقبولة فی العقل او مرذولة، طبع دائرة المعارف عثمانی، حیدر آباد دکن ۱۹۷۵ ص ۲

۱۷- ابوریحان بیرونی، تحقیق، ماللهند من مقوله مقبولة فی العقل او مرذولة، طبع دائرة المعارف عثمانی، حیدر آباد دکن ۱۹۷۵ ص ۲

۱۸- ابوریحان بیرونی، تحقیق، ماللهند من مقوله مقبولة فی العقل او مرذولة، طبع دائرة المعارف عثمانی، حیدر آباد دکن ۱۹۷۵ ص ۲

۱۹- ابوریحان بیرونی، تحقیق، ماللهند من مقوله مقبولة فی العقل او مرذولة، طبع دائرة المعارف عثمانی، حیدر آباد دکن ۱۹۷۵ ص ۲

۲۰- ابوریحان بیرونی، تحقیق، ماللهند من مقوله مقبولة فی العقل او مرذولة، طبع دائرة المعارف عثمانی، حیدر آباد دکن ۱۹۷۵ ص ۲

۲۱- ابوریحان بیرونی، تحقیق، ماللهند من مقوله مقبولة فی العقل او مرذولة، طبع دائرة المعارف عثمانی، حیدر آباد دکن ۱۹۷۵ ص ۲

۲۲- ابوریحان بیرونی، تحقیق، ماللهند من مقوله مقبولة فی العقل او مرذولة، طبع دائرة المعارف عثمانی، حیدر آباد دکن ۱۹۷۵ ص ۲

۲۳- ابوریحان بیرونی، تحقیق، ماللهند من مقوله مقبولة فی العقل او مرذولة، طبع دائرة المعارف عثمانی، حیدر آباد دکن ۱۹۷۵ ص ۲





در سینما

- نمی‌رم اگر مه از زور بازو تکت
نگرفتم سینما سرم حرام .
- بیا لج نکن ممکن است تکت
خلاص شود .

وقتی من و دوستم داخل د هلیز
سینما شدیم خیلی بیرو بار بود
مردم برای گرفتن تکت چنان
هجوم می‌بردند که برای لحظاتی
دوستم که میخواست تکت بگیرد
نقش توپ فو تبال را بازی کرد و
چند دقیقه‌ای در بین حمله و ران
بالای تکت مقفودشد. او که ازین سمت
غرفه برای گرفتن تکت با دیگران
به غرفه هجوم برده بود از آن طرف
در حالیکه فاصله ده متری را بدون
خواست خودش و در فضا طی کرده
بود . با یخن کنده و موهای در هم
وبرهم نمایان شد . بدون آنکه
تکت گرفته باشد .

بزودی خودم را بوی رسا ندیدم
برای اینکه متوجه شدم که نمی -
تواند سربای خود بایستد از بازویش
گرفتم و گفتم :

- حالت خوب است .
او در حالیکه کوتاه کوتاه و به
تندی نفس میکشید گفت :
- ای خو ناجوانیست . مره از
دان غرفه چند نفره غیله کردن. زور
یک نفر و صد نفر برابر !
- راست میگوی بی برویم من در
مدیریت سینما کسی را می شناسم
که ...

- نی .

بالاخره او را قانع سا ختم و رفتم
به مدیریت سینما .
یک نفر بالای میز نشسته بود و
همینکه ما داخل اتاق شدیم تیلفون
زنگ زد .

گوشی را بر داشت و گفت :
- بلی سینما ...

- فلم چیست ؟
- فلم رنگه تازه وارد بنام ...
داراسنگ کار کرده .

- تکت یافت میشود ؟
- بلی ... نه ...
به تندی گوشی را سر جا یش
میگذارد .

شرنگ ... باز هم زنگ تلفن .
- تکت دارین ؟
- نی ... بلی ...

گوشی را سر جایش میگذارد .
نزدیک میز او میروم از او می -
خواهم تا دوتکت برایم بد هد .
به تندی میخندد وبعد با قیافه
جدی و پیشانی ترشی میگوید :
- کی داریم قربان جان .

بزودی رویش را می گر داند و
بسوال یکی دیگر جواب میگوید .
تکت نیست .
تیلفون ز ننگ میزند .
- فلم چیست ، خو بش است ،
تکت پیدا میشود ؟
بلی - نه خیر .

راستش را بپر سیدمن ندانستم
این بلی و نه خیر چه معنی را میروساند
شاید رمز بخصوص است ؟ خلاصه
من و دوستم مایوس بر گشتیم و از
سینما بر آمدیم . ولی در راه دیدیم
چند نفر می‌روند و میگویند : بلی -
نه خیر معنی دارد تکت موجود است
ولی قیمتش بالاتر از قیمتی است که
در غرفه فروخته میشود .



گوشه‌های را با این گیتار کر
کردی

حیوانات

گاومیشی برای گاو میشی دیگر
درد دل میکرد :

- خیلی ناراحت هستم خواهر
جان !
- چرا ؟

- چون بچه های امروزه واقعا
بد سلیقه شده اند ...

چراگاه ما نزدیک سرك است و
هر روز هم تراژ کنارش تیر میشود
اما پسر من بجای اینکه آنها را نگاه
کند به پشت روی سرك می‌خوابد .

- برای چه ؟
- برای اینکه طیاره هارا تما شا
کنند .



کو هنورد

خوراك

دو دوست در رستورانی با هم مشغول صحبت بودند یکی از آنها پرسید:

- راستی تو خوراك گوشت گاو را دوست داری؟

- بلی خیلی ... اما هرگز نمی‌خورم.

- چرا ...

برای اینکه خیلی خطرناک است. چطور خطرناک است چون من کاکای داشتم که یکروز صبح گوشت گاو خورد و مرد، مسموم شد. نه از ست دل دردی خودش را از طبقه سوم آپارتمان بیرون انداخت.



بدون شرح

ماهیگر

در ساحل دریا ماهیگیری نشسته و در دستش يك كتاب و يك چکش دیده می شود. رهگذری از او می پرسد:

- شما چه میکنید؟

با متود خود ماهی میگیرم.

- چطور با متود خود.

من كتاب را بالای آب می گیرم، ماهی خیلی ها کنجاو است و سعی می کند بیاید و عنوان كتاب را ببیند همینکه كله كشك کردند با چکش بر سر شان میزنیم.

- و شما با این متود تان ماهی های زیادی گرفته اید؟

شما - عهدهم استید.



مثل اینکه شب پیش از انداختن غذا خوردی؟



بدون شرح

بوسه

دريك مهمانی، یکی از مدعوین، از داکتری که جزء مهمانان بود پرسید:

- راستی آقای داکتر، آیا بوسه مضر است و خطری هم دارد؟ داکتر جواب داد:

- این فرق میکند ... گااهی بسیار مضر و خطرناک است!

یکی دیگر از مدعوین پرسید:

- آقای داکتر در چه صورتی بوسه خطرناک است؟

و همه منتظر بودند بحث طبی

جالبی بشنوند که داکتر جواب داد:

- وقتی طرف زن داشته باشد و زنش ببیند که دیگری را بوسه

میکند!!



تأراحت نباشید داروی راکه خود می‌خورم به شما نیز تجویز کردم

بر طرف هستید

- آقای مدیر! من حساب کردم که

معاشم تا آن اندازه بلند پرود که ...

- برای ماکسانیکه در محاسبه

تردد نشان میدهند به دردمانیخورد

و شما از همین حالا برطرفید.

راننده

زن باعصبانیت وارد اتاق شد و سر شوهرش داد کشید:

- باید این راننده را بیرون کنی!

شوهر پرسید:

- چرا عزیزم ... برای چه؟

- برای اینکه دو دفعه است که

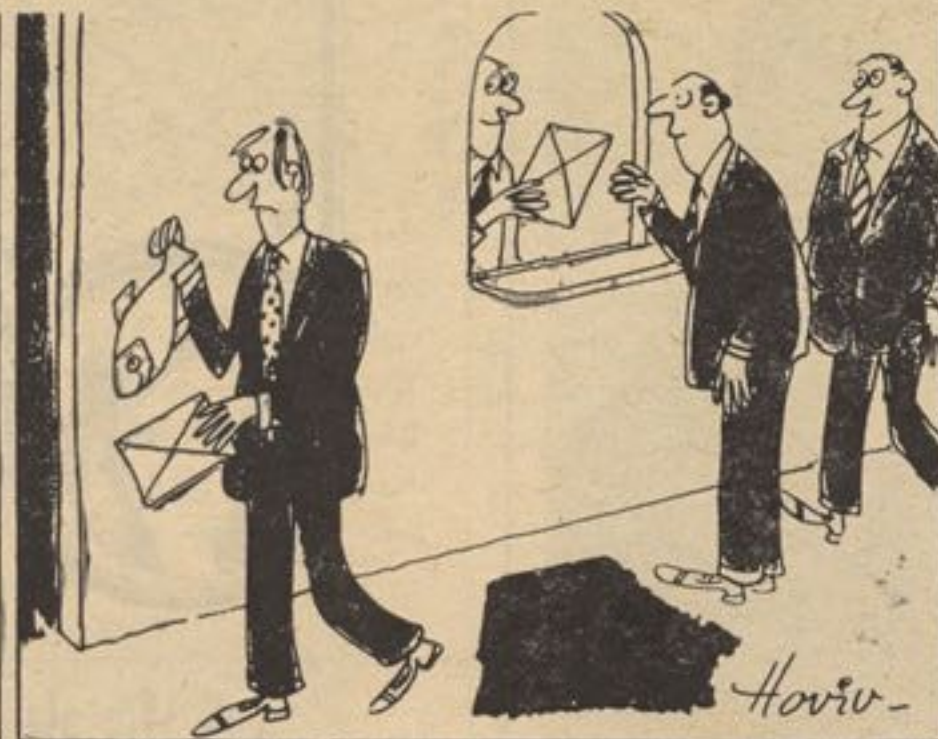
نزدیک بود مرا بکشد.

شوهر با خونسردی گفت:

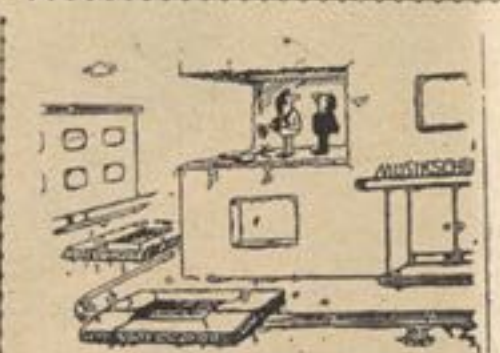
- عزیزم ... اینهمه سختگیر

نباش ... اگر این دفعه اینکار را

کرد فوری اخراجش میکنم!!



تحفه که هرگز انتظارش نداشتم



شما بسیار بلند مینوا زید بطوریکه کانکریت تاب مقاومت صدای آنرا ندارد

مسافرت

مردی در ایستگاه راه آهن با دوستش بر خورد کرد و او را بشدت نمکین دید ...

ازین سبب از او پرسید:

خیلی نمکین هستی ... چه شده؟

- هیچ ... آمدم زنم را برای سه ماه تفریح روان کنم.

- از رفتن او خیلی نا را حتی هستی؟

- بی رفیق ... ولی اگر ببینند که نمکین نیستم، نمی رود!!

نکته‌های سودمند و آنچه باید

بدانید

استعمال صابون برای وجود

در این جا آنچه لایق گفتگو و مورد بحث است استعمال صابون‌ها برای شستشو است. صابون و سیله خوبی است برای پاک کردن چرك و چربی و کثافات و عرق جلد و نرم نگه داشتن پوست بدن، اما باید شرایطی داشته باشد تا سودمند بوده بر عکس زیان نیاورد. مهمترین آن این است که صابون نه اسیدی باشد نه قلیائی بلکه تحريك و خشونت پوست بدن و صورت می شود. برای شفاف و براق ساختن دست و روی و سر صابون‌های سفید و زرد رنگ بکار ببرید تا صورت تان بدناما نکردد صابونهای که برای شستن صورت استعمال میشود باید در انتخاب آن دقت زیاد در خرج داده شود چون استعمال هر نوع صابون جلد را



زیر نظر: مریم محبوب افسری

خنثی بوده و محرك جلد نباشد و آنرا خشن و درشت نکند. بهترین صابون‌ها برای شستن روی و بدن آنست که ماده چربی بسیار داشته باشد صابون‌های نشا یسته و گوگرد دار برای پوست‌های لطیف و نازک بسیار مناسب اند. صابون‌های رنگین برای جلد زیان آور بوده زیرا رنگ آن سبب زخمی بوده و مملو از لکه‌های سیاه میکند. اگر صابون مورد نظر و مطابق جلد تان پیدا شود شست و شو هفته یکبار حتمی است. بودن به حمام از نیم ساعت کمتر پوست بدن پاک نمی شود حد اقل باید نیم ساعت به حمام در هوای معتدل بود تا توسط صابون مذکور جلد پاک و نظیف گردد.

زنان و دختران



غذا در دوران بارداری

مادران حامله باید بدانند که در دوران حاملگی از چه نوع غذا استفاده کنند که هم برای خودشان کافی بوده و هم مواد مورد احتیاج جسم کودکشان را پوره کند. مادران باردار می توانند عموماً از غذای استفاده کنند که دارای ویتامین، پروتئین و مقدار کافی مواد قندی باشد چون قند یگانه راه برای تهیه کالوری مادر و طفل است، مواد یکه دارای آهن و مواد معدنی باشد برای وجود مادر از مقدار استفاده بدور نخواهد بود. مقدار خوراک مادر حامله در دوران حاملگی نه باید زیاد باشد و نه کم. چون در ماه‌های اول و دوم بارداری مادر بی‌اشتها شده از مقدار غذای معمولی خود میکاهد در این دوران باید سعی شود که از رژیم مخصوص بارداری استفاده گردیده و موادی که بتواند کمبود مواد ضرورت جسم را پوره کند گرفته شود. البته در این مورد تدابیر زیادی در کار است که بقیه در صفحه ۵۷

مادران حامله باید بدانند که در دوران حاملگی از چه نوع غذا استفاده کنند که هم برای خودشان کافی بوده و هم مواد مورد احتیاج جسم کودکشان را پوره کند. مادران باردار می توانند عموماً از غذای استفاده کنند که دارای ویتامین، پروتئین و مقدار کافی مواد قندی باشد چون قند یگانه راه برای تهیه کالوری مادر و طفل است، مواد یکه دارای آهن و مواد معدنی باشد برای وجود مادر از

تا آشیانه‌ای تان مملو

از خوبی‌ها گردد



خانمی را می‌شناسیم که در فامیلی زندگی میکند که تعداد افراد فامیل بسیار کم و مصارف کمتر از آن و تکلیف ناچیز، اما این خانم در عین حال کم حوصله، غالمغالی و خشن بارآمده و بر خورد ستیزه جو یا نه و قهرآمیز با همه افراد فامیل و دوستان دارد که این نوع زنان همیشه دچار ناراحتی اعصاب بوده هم آهنگی فکری و ذهنی با هیچ یک از افراد فامیل بر قرار کرده نمی‌تواند و علاوه بر آن حرکات آن تأثیر ناگواری بر لای صورت و زیبایی آن نهاده زود تر از وقت موعود پیر میشود چینی و چمکنی‌ها جای زیبایی‌اش را می‌گیرد و بالاتر از آن روابطی که بیشتر منجر به بدبختی خودش و دیگران می‌گردد به پیش گرفته دوستان و آشنا یان از آن فرار کرده اطفال از نزدشان گریزان و شوهر با بد سلوکی‌خانم مجبور است در بیرون از خانه غذا صرف کند. شناختن عوا مل و تضادها و انگیزه اصلی اختلافات قهر و غضب خود را هم

نمی‌داند و بالاخره خودش چون غریبی در دریای متلاطم زندگی چون نا آشنای به شنا در تنها ئی خود دست و پا میزند این نوع زنان و امثالشان همیشه به زندگی خود را تنها حس کرده و تنها می‌باشند. بر عکس اگر خانمی را با این مقایسه کنید که با برخورد خوش بینانه و شرایط خاص زمان با دوستان و اعضای فامیل رفتار میکند، چهره‌اش همیشه کشاده و لبخند محبت آمیز به لب‌اش نقش بسته باشد او را می‌توان قشری مملو از صفا و صمیمیت دانست که یک نو آوز و محیط مسالمت آمیز برای خود و خانواده خود می‌باشد. با وجود چنین مادر، اطفال شان بطرفش گام بر میدارند و این زنان که يك عمر همگام با اندیشه‌های سالم، و سطح فکری مثبت خویش می‌توانند کمیدی زندگی را به تراژیدی و تراژیدی زندگی را به کمیدی و سرشار از سعادت و خوشبختی بسازند.

بقیه در صفحه ۵۷

مادران بخوانند :

خواب کودک

يك سلسله ناراحتی‌های در زندگی اطفال در بعضی از فامیل‌ها دیده شده که این ناراحتی‌ها بسالی اعصاب طفل تأثیر ناگواری به جا می‌ماند. و مادر بدون در نظر گرفتن موقعیت طفل و سن و سال آن حدس می‌زنند که این ناراحتی طفل از نخوردن غذا و یا این که امکان دارد کدام حصه از وجود کودک درد کند، طفل را بدون نظریه‌داکترو تشخیصی صحتی آنرا دوا داده و فکر میکنند که در اثر این خوراك طفل حتما آرام میشود حالانکه در نتیجه تجارب زیاد دیده شده که علت اصلی ناراحتی و گریستن طفل کم خوابی و غیر صحیح بودن جای خواب و در عین زمان چرك و کثیف بودن و جود کودک است. خواب یگانه راه علاج برای آرام کردن و صحتمند شدن طفل میباشد. پاکي و نظافت جزء عواملیست که تأثیر بسزائی بر لای طفل دارد. مخصوصا به آن اطفالی که دارای سنین کمتر از دوسالگی باشند. علت ناراحتی دیگر طفل این است که عموما مادران عادت دارند طفل شانرا به قنداق سخت و سفست پیچیده و او را محکم توسط تکه دیگری بسته کنند.

این عادت باعث می‌گردد که کودک از شدت محکمی در نا حیه یاها و یا بعضی قسمت‌های دیگر وجود خویش درد احساس کند و طفل بیچاره جز گریستن و تر کردن تکه‌های خود چاره دیگری ندارد. چه بهتر خواهد بود که مادران فهمیده و روشنفکر در این ناحیه دقت زیادی را به خرج دهند و به حال کودکان فکری نمایند.

مد و فیشن



پدر و مادرها توجه نمایند! چرا بعضی از شاگردان نمره صفر میگیرند



وقتی پسر یازده دوازده ساله شما با قیافه گرفته از مکتب بر میگردد، ایسن احساس بشما دست میدهد که حتما او در مکتب روزی بدی را گذرانده است. پس از چند سوال شما متوجه میشوید که پسر نان در مضمون ریاضی نمره (صفر) گرفته است و باز هم بیاد می آورید که پسران در هفته قبل نیز در مضمون تاریخ نمره صفر برده است. اینجاست که شما حیرت می کنید، زیرا می دانید که پسران شاگرد باهوش و با استعداد بوده است.

و همچنان میدانید که او هیچگونه ناراحتی و کمبودی نداشته و دارای جرات و شجاعت کافی است. از خود می پرسید پس ایسن تبدیلی ناشی از چیست؟ چرا پسر نان که هیچگونه کم و کسری ندارد، در تحصیل چرا این همه بدی آورد؟

اگر بدانیم نباید باید گفت که اینها همه به اثر بی توجهی و سهل انگاری شما پیش آمده است. و البته شما ادعا خواهید کرد که شما در این قسمت قصوری ندارید بلکه ممکن است به عواملی که فقط یکدا کتر و متخصص بخوبی تشخیص میدهد، توجهی نکرده باشید. در صورتیکه خود همین کار خطای بزرگی است امکان دارد دید چشم پسران ضعیف و با قدرت شنوایی اش کم است این دو از عواملی است که معمولا مورد توجه پدران و مادران قرار نمیگردد برای زندگی تحصیل کودکان نیز خطرناک است. پس از تحقیقات زیاد درباره وضع سلامت شاگردان تنبل که اکثر شان یک صنف را در دو سال می خوانند یکنفر دکتر امریکایی مشاهده کرد که کم شدن سمی و گوشش این کودکان در راه تحصیل، همزمان با عدم تعادلی است که در کارخانه نیروی ایجاد میشود و بیشتر شاگردانی که وضع شان مورد مطالعه و بررسی این دکتر واقع شده آنها بی بوده اند که قبلا در سطوح بالا تر از شاگردان متوسط قرار داشتند.

دکتر (مولن) تاکید می کند که تعداد دختران نسبت به پسران بیشتر است و در نتیجه دختران بیش از پسران در معرض ابتلا به عدم تعادل کارخانه نیروی قرار دارند. راه علاج عدم توازن ترشح غده تیروئید، خوردن شیره بعضی نباتات و ویتا مین (د) است و باید در قیمت خوردن هر دو دوا باید دقت شود که کوچکترین اشتباه باعث میشود که برای فرزندان مریضی دیگر پیدا شود. برای اینکه از ناراحتی فرزند نان کادر

گذشته شاگرد لایق بود و حالا در مضامین خویش نمره صفر می برد مطلع گردید به این علایم که در وجود فرزند نان وجود دارد دقت کنید.

- در چنین مواقع دقت کنید و ببینید آیا فرزندتان خیلی زود رنج و بیقرار هستند؟
- آیا غالبا دچار سر درد میشوند و در بلك هایشان بخار میشود؟
- آیا بلك هایشان سرخ و متورم است و زود بزود و بدون اراده مژه برهم میزنند؟
- آیا اغلب اوقات خسته هستند و پس

از بیماریهای شدید، دوره استراحت به قدر کافی داشته اند یا خیر؟ اگر این علایم در وجود کودکان مشاهده کرده اید و به آنها اهمیتی نداده باشید، باید گفت این شما باید که باید در تربیه و درس فرزندانتان نمره صفر بگیری.

برای اینکه فرزندتان ازین وضع نجات یابند او را نزد دکتر ببرید تا او را ازین وضع نجات داده و درین زمان شما وظیفه دارید که با دقت و توجه بحركات فرزندتان متوجه باشید.

معلومات تازه برای جوانان



گردیده است به مجرد یک عوای تایر موترتان کم میگردد پس و ن اینکه آنرا تعویض نمائید میتوانید با فشاریکه بر دکمه بوتل مید هید عوای ضایع شده تایر در ظرف چند ثانیه جبران میگردد.

خوبی این وسیله در این است که دارای وزن و حجم کم بوده و برای چندین مرتبه بکار برده می شود و هم طریقه بکار بردن آن خیلی ساده است.

اگر روزی برای شما اتفاق بیفتد که تایر موترتان کم هوا گردد و وسیله هم نباشد که آنرا عوض نماید و یا آنرا هوا دهید واقعا برای شما مشکل خواهد بود که موتر خود را برانید و یا بر خلاف موتر را بگذارید. ولی در این اواخر در انگلستان وسیله ساده را ساخته اند که این مشکل را نیز رفع نموده است.

این وسیله بشکل بو تل تا فت بوده که از مواد کمیای ترکیب

در جستجوی دوست

نام محمد ا مین متعلم صنف یازده لیسه نادریه ا

میخواهم با کسانیکه در قسمت شعر و ادبیات علاقه داشته باشند با من مکاتبه نمایند.

آرزوی مکاتبه را باخواهران خویش که در باره موسیقی اطلاع داشته باشند دارم لطفاً به این آدرس مکاتبه نمایند.

آدرس: فرزانه متعلمه صنف نهم لیسه آریانا.

اینجا نب محمد علم از لیسه شیر خان کندز آرزوی مکاتبه را باخواهران و برادرانیکه در قسمت تاریخ ادبیات افغانستان معلومات داشته باشند مکاتبه نمایند.

آدرس: محمد علم متعلم صنف ۱۲ لیسه شیر خان کندز.

میخواهم با کسانیکه به جمع آوری کلکسیون تکت پستی علاقه داشته باشند دارم.

آدرس: محمد نبی از لیسه حبیبیه

میخواهم با کسانیکه در مورد آثار ویکتور هرگو نویسنده معروف فرانسوی معلومات داشته باشند با من مکاتبه نمایند.

محمد شاکر متعلم صنف نهم لیسه غازی.

یاد داشت پنجم
آداب معاشرت

صحبت در تیلیفون

از میان نامه هایکه درین هفته برایمان رسیده این نامه را انتخاب نمودیم امید است که طرف دلچسپی تان قرار گیرد. نویسنده مضمون خود را معرفی نکرده است ولی موضوع جالب را انتخاب نموده او مینو سید: به متصدی صفحه جوانان مجله ژوندون!

در صفحه جوانان چشم به عنوان آداب معاشرت خورداژ موضوعات

ولی موفق نشده اند میداند که چقدر این وضع آزار دهنده و خسته کننده است. باور کنید که این مرض در خانه ما نیز وجود دارد. ومرضیکه همسرم بدان مبتلا است واقعا عجیب است او ساعت ها با خواهر خوانده اش صحبت میکند بدون اینکه رعایت من و دیگران را داشته باشد. از داستان فلم که دیده است



آن خوشم آمد خواستم من هم از چشم دید خود وازینکه جراحده ای در پای تیلیفون آنقدر به صحبت خویش ادامه میدهند که واقعا برای طرف ویا برای کسیکه میخواهد از تیلیفون استفاده کند نه تنها خسته کننده بود بلکه، برای انسان اعصاب هم نمی ماند. ممکن برای کسانیکه مثل من ساعت ها انتظار تیلیفون را می کشند تانوبت به آنها برسد

قصه میکند، از کتاب که خواننده تعریف می نماید از قهرمان آن صحبت میکند ویا از فلان تکه که در سرای لیلای فروشی دیده تعریف میکند که چه جنسیت عالی دارد چه رنگی و بالاخره... بارها اتفاق افتاده که از دفتر کارم به خانه تیلیفون میکنم ولی تیلیفون هم بقیه در صفحه ۵۷

یک ناز چندان

رزم خوشبختی من

البته من خیال ظاهر ندارم. آنچه میگویم از اوصاف یا عادات اصلی وجود من باشد نه اینکه به آن زاده شده ام بلکه آنرا با یک مشت اندوخته ها و تجربه ها حاصل کرده ام. روی این اساس می توانم بگویم فرد خوشبختی هستم. بدون تردید خوشبختی را در شان و شوکت، منزلت و شهرت و بالاتر از آن شیک پوشی و پرازدگی به خصوص زیبایی چهره و اندام میدانید.

شاید تعجب کنید اگر بگویم فاقد این همه اوصاف هستم. انسانی هستم خیلی عادی دریک شرایط طبیعی زندگی و هم با داشتن شرایط متذکره فوق هرگز احساس خوشبختی واقعی نمیکم و هم هیچیک ازین اوصاف نمیتواند ثمر و ارزش ارزنده را در زندگی داشته باشد من به اوصاف ظاهری اهمیتی قایل نیستم و آنرا یک وسیله طبیعی و دسترس همه کس میدانم.

سبب اصلی خوشبختی ام در داشتن یک قلب پاک، صاف، بی آرایش و میراث از هرگونه کدورت ها، عداوت ها، کینه و رزوی ها، بدبینی ها و غیره عوامل دزدنده سعادت است قلب من که رهتلا و مری وجود می یابد زاده افکار، خیالات و پدیده های دیگری است که بدون شک برایم عالم مرفه و خیال انگیزی ساخته است که هر لحظه آن چون گوهر گرانبهایی برایم ارزش دارد. گویان در دنیای ساخته و پرداخته خود زندگی می کنم دنیاییکه می خواهد به حقیقت برسد، یک حقیقت اصلی و مطلق. ارتباط با دنیای طبیعی و انسانی یک امر ساده و عادیست. یک ارتباط حقوقی، فرضی و دینی است.

من زندگی سالتیما نتال یعنی خصوصی دوست دارم و هیچکس را درین حق مزاحم خود نمیدانم گرچه به خوبی آنچه را در پیرامونم قرار دارد و میگذرد احساس و درک میکنم اما میل ندارم خود را به آن ارتباط دهم زیرا آن به دیگران ارتباط داشته باشد حصه گرفتن در آن کاریست احمقانه!

شاید درین صورت مرا فرد خیالی و خود خواهی بدانید، من نمیتوانم شایعات شما را تکذیب کنم زیرا به عقیده من این شرط اساسی زندگی است که انسان از همه اولتر خود را بشناسد. بخود متکی باشد و به خود رجوع نماید تا خود را بحیث یک موجود اصلی درآورد. بگمانم اوصاف باطنی می تواند ارزش خود را بدین طرز ثابت سازد پس یک باطن صاف و بی آرایش زاده همه چیز است. ع. ک. حمید.

جوانان و روابط خانوادگی

خانم جوان برای ما می نویسد و از شوهر خویش که جوان تحصیل کرده و مرد فهمیده است گله و شکایتی نموده میگوید: امروز که شرایط زمان برای ما این اجازه را داده است که در پهلوی وظایف خانه در بیرون از منزل کار کنیم و ازین راه دوش به دوش شوهرم بدون اینکه اظهار خستگی نمایم بوظیفه معلمی خویش ادامه میدهم. موقعیکه از کار روزانه مکتب و درس دادن فارغ میگردم بکارهای خانه رسیدگی میکنم و تا جاییکه قدرت دارم و توانم برایم اجازه میدهد سرو وضع خانه و اطفالم میرسم لیکن همسرم که عصر بر میگردد با صدعا بهانه و کج خلقی ما و محیط و فضای خانه ما را به یک فضای غیر دوستانه تبدیل نموده که این وضع در روحیه



سرگرمی مسابقه

زنگ تفریح

عدد مخفی را حدس بزنید

به دوست خود بگویید: عددی را در ذهن خود انتخاب کند و بعد آنرا نصف کند اگر عددی که انتخاب کرده است طاق باشد، چون قابل نصف کردن نیست نیمه کوچکتر آنرا در نظر بگیرد سپس يك واحد بر آن بیفزاید و مجموع را در چهار ضرب کند، آنگاه عددی را که در ابتدا انتخاب کرده بود از این حاصل ضرب کم کند و بقیه را بشما بگوید. شما می توانید، با یکبار بستن قاعده ذیل فوراً عددی را که انتخاب کرده است حدس بزنید و برایش بگویید.

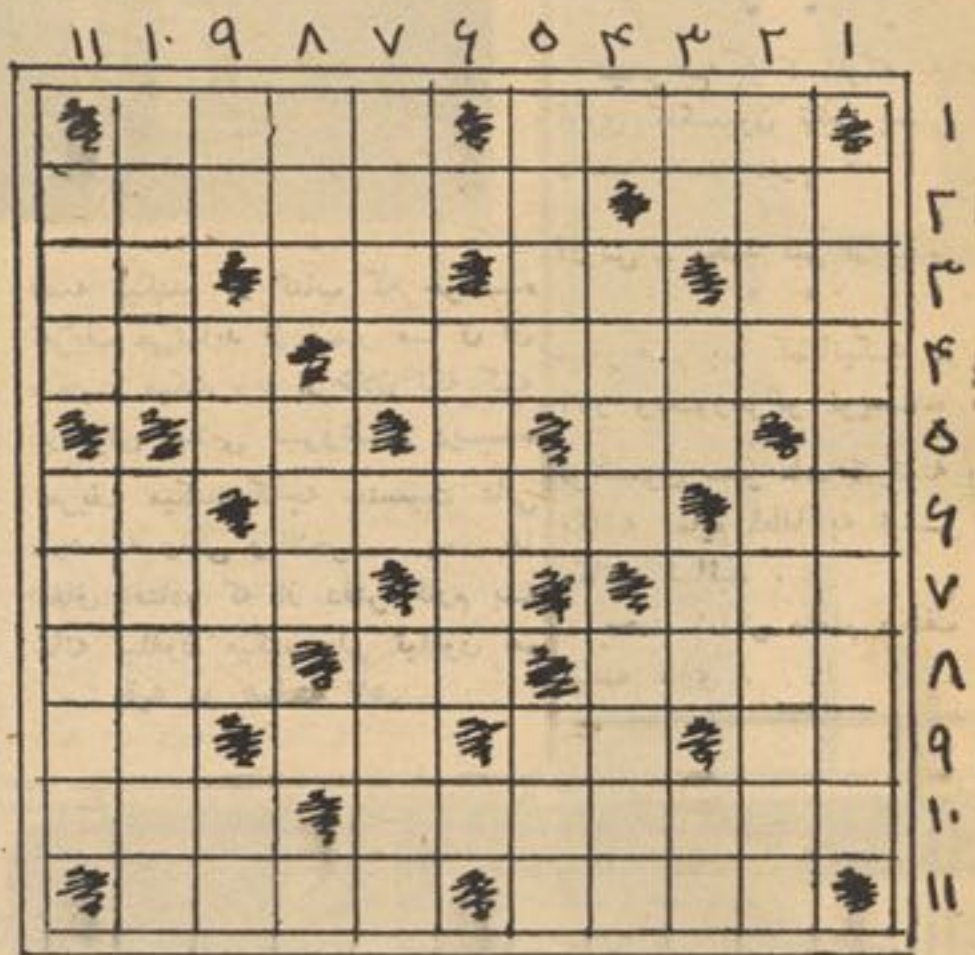
$22 \div 2 = 11$	$(23 - 1) \div 2 = 11$
$11 + 1 = 12$	$11 + 1 = 12$
$12 \times 4 = 48$	$12 \times 4 = 48$
$48 - 23 = 25$	$48 - 23 = 25$
$25 - 4 = 21$	$25 - 2 = 23$

قاعده چنین است: اگر باقیمانده ای که بشما گفته میشود، زوج باشد شما چهار عدد از آن کم کنید و اگر فرد باشد، دو عدد از آن کم کنید، هرچه باقی میماند همان عددیست که دوست شما انتخاب کرده است. مثال: عدد زوج ۲۲ و مثال عدد طاق ۲۳ را در نظر بگیرید و عملیات آنرا در کلیشه ملاحظه کنید.

جدول کلمات متقاطع

افقی:

۱- در هفته گذشته توسط رهبر ملی ما برافراشته شد. نشان روی بیرق ملی ما. ۲- خاطر است. صورت دیگر کلمه رهبا نان. ۳- عددی در انگلیسی. خودش است. پیوند تشبیه. اولاد و خانواده. ۴- یک نوع مجلس که برای بحث درباره موضوع معینی تشکیل می شود. رنگ وسطی بیرق جمهوری افغانستان. ۵- از همجواری آب پیدا میشود. میوه و حاصل. ۶- طلا است. یکی از کسبه کاران. موقع مهتاب. ۷- نام یک نوع چراغ. راه سربالایی. ۸- سر چپه اش مبتلا بمرض است. آه از دست صرافان گوهر شناس. از رنگهاست. ۹- ناله ای که از اثر درد کشیده می شود. (معکوس). پیوند جمع. قبو نیست. شراب است. ۱۰- ولسوالیست در ولایت فراه. دشمن تخته. ۱۱- معکوسش خریطه بزرگ است. در خانه روشن میکنند تا نور بیفشاند.



طرح از: مونسه بشیر

عمودی:

۱- منظومه ای از جا می. ۲- بنیان گذار. سرودی را که در شبهای ماه رمضان می خوانند. ۳- دست. خودم هستم. بدن پرندگان. ۴- پستان پوشیده شده است. اصطلاحی در شطرنج. ۵- مصئون از خطر. چهره اش زیباست. ۶- چندین قرن. ۷- با... را... سپاه است. ۸- همین مکان. ۹- گذشتن. رخسار چپه. ۱۰- گوشه از خربوزه و تر بوز. پروا. ۱۱- اشاره بدور. یکی از اسرار. آواز مگس. تکرار يك حرف. فصل گل. شتر است اما بار نمی برد. مرغ است ولی نمی پرد. ۱۲- مخلف الی اخیر. اداره و ارسای امور شهر.

انکشاف

ترانسپورت



آیا میدانید که از جمله این چهار وسیله نقلیه کدام يك آن ابتدایی تر است و به ترتیب کدام آن ها بعداً ساخته شده و مورد استفاده انسان قرار گرفته است؟

همچنین انکشاف یافته ترین آنرا هم مشخص نمایید!

جدول کلمات متقاطع

افقی :

۱- بدون حرف آخر معنی جشن و شادی و لیمه را می دهد
مشهور ترین سلسله جبال افغانستان ۲- از سوی دیگر ماه است - با ید
معکوسش ترك شود ۳- در ادبیات ما به آن مازفسای نام داده اند -
جست و چالاک در اصطلاح عوام ۴- در زمستان ... به از پلو است - ضد
و مقابل نیش ۵- از حروف عطف و تردید - نظام مترقی و مقبول عامه
۶- نزدیک نیست ۷- در عرف امروز به کشتی گیری اطلاق میشود
حرف نفی ۸- نوبت - گر دش و سیاحت ۹- حرام نیست - بندریست
در لیبیا ۱۰- از آن طرف سیم است - چون ... بدست آری مردم نتوان
کشت، انگور نه از بهترینید است بجز خشت ۱۱- بلند ترین نقطه
کوه - معنی لازم و بسا یستنی را میدهد .

۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱

عمودی :

۱- ثروت و منبع عایدی - نگارنده مسئول همین مجله ۲- از ادات
تنبيه - و سبيله تأمين ضرورتها تخریدار و فرو شنده ۳- ... آن
نیست که تند و گهیی خسته روز، بلکه آنست که آهسته و پیوسته
رود - مثنوی لطیفی است از يك شاعر خراسانی بنام ابن عماد که در قرن
هشتم زندگی میکرد ۴- معکوسش هم بمعنی زمان است و هم به مفهوم
مکان - مخفف لیکن ۵- در همین مجله هر هفته بحث دلچسپی زیر
این عنوان چاپ میشود - طرف ۶- وسیله مفت زندگی ۷- مخفف اینك
دستگاه برای ورزش معین ۸- جعبه که برای نگهداری اشیاء قیمتی
اختصاص داده میشود و گنجا نیدن مطلبی در نوشته - غیظ غلط ۹-
جای دو حرف آخر را تبدیل کنید تا پوهنخی جدید التا سپس پوهنتون
کابل شود - جام شاعرانه ۱۰- خارج خارجی هم ۱۱- طغیان - از سفاین
فضایی .

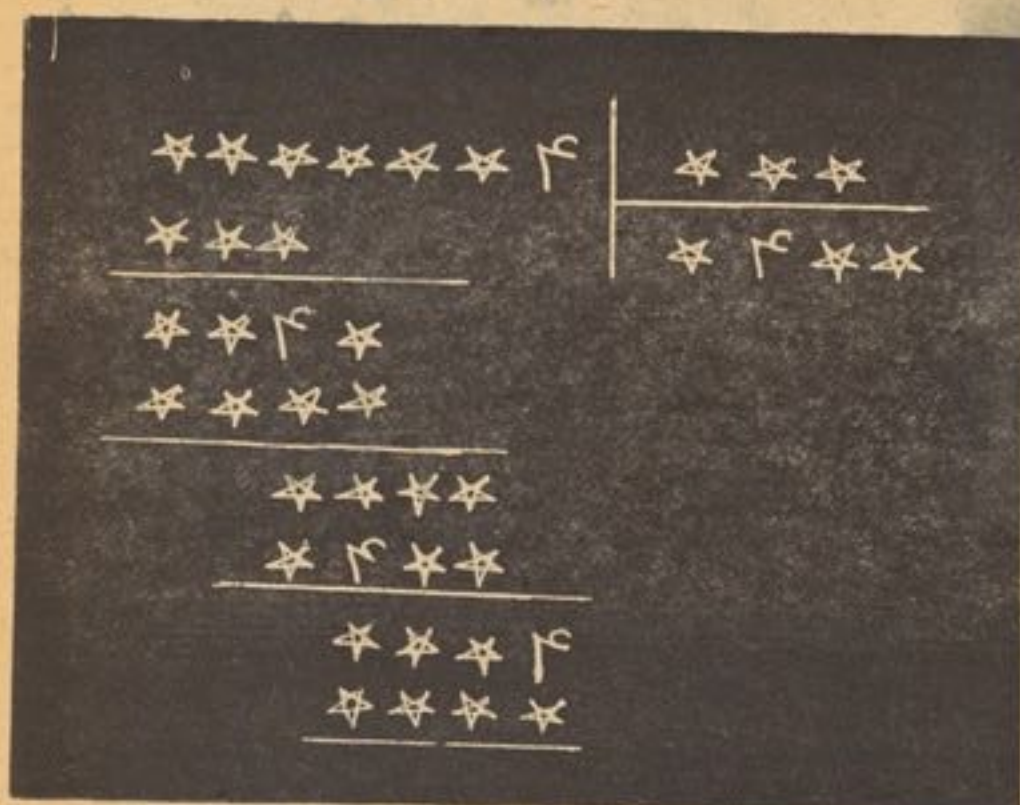
آیا میشناسید

در سال ۴۱۳ پیش از میلاد در
شهر قوله نیا متولد شده، او
حکیمی بود زاهد و نسبت به همه
دنیا بی اعتنا بود، همیشه از مردم
دوری میجست و مدتی از عمر خود
را در بین يك خمره چوبی سپری
کرد و سر انجام در سال ۳۲۳ قبل
از میلاد دنیا را وداع گفت، درباره
این فیلسوف نامی یونان داستانهای
زیاد روایت کرده اند و از آنجمله
میگویند در روز روشن چراغ روشن
کرده و در شهر میگشت و از آنجمله
علت اینکار را جویا شدند گفت :



« بدنبال انسان میگردم و او را
میجویم »
اگر او را شناختید برای ما هم
بنویسید !

تقسیم نامعین



در تقسیم زیر بجز پنج رقم که آنها عدد میباشد بقیه ارقام با
ستاره مشخص شده اند، آیا میتوانید ارقامی را پیدا کنید که اگر بجای
ستاره ها قرار گیرند این تقسیم صورت حقیقی بخود بگیرد ؟

قطعاتی از همین شماره

چو کی تو اگر نزدیک بخاری
دیواری قرار داشته باشی، اگر تو
می خواهی چو کی ات نزدیک بخاری
دیواری نباشد پس منم نمی خوام
باشد دختران مکتب معلوم شوم



که بادیایی از ایهام و پیچیدگی و پرو
گردد و دلش بخواد یکباره و یکدفعه
و در يك لحظه همه چیز را بفهمد
و از این ایهام و پیچیدگی و تعجبی



و طیفه دارد ناآمانی
را تحریف و ماهیت آنرا قلب
نمایند و تخم اندیشه ها را پندار های
نمایند و تخم اندیشه ها را پندار های
از غلبه شهوت و غضب، میا
که در خورشان پژو هنده دا
نیست و هر دو حالت را یکسان
محکوم می نماید، زیرا در هر دو

در کلیشه بریده هایی از صفحات مختلف همین شماره چاپ شده است
که اگر قدری حوصله بخرج دهید مضامین مربوطه آنرا پیدا خواهید
کرد، در آن صورت شماره صفحه چهار قطعه آن را برای ما بنویسید !



HORSE BRAND SOCKS.

با پوشیدن جورابهای زیبا و
شیک اسب نشان نه تنها به اقتصاد
خود کمک میکنید بلکه باعث
تقویت صنایع ملی خود هم میشوید
برای يك نفر از جمله کسانی که موفق به حل
جدول میشوند بهکم قرعه يك سیت جواب
اسب نشان ساخت وطن جایزه داده
میشود .

تورنمنت آزاد فوتبال

ورزش

از مسابقات میدان فوتبال بمیدان مسابقه هیچ شباهت نمی رسد بلکه همه کس فکر میکرد که جنگ و جدل میان دو دشمن است زیرا از هر تیم زخمی ها بیرون میشد و بجای شان اشخاص تازه دم داخل میدان میکردید که این عمل ورزش کاران تاسف همه تماشاچیان را بیار آورده که هر يك از آنها تبصره كنان میگفتند که این مسابقات بخاطر مقابله باتیم های خارجی صورت میگیرد .

نه برای از پاد آوردن بازیکنان خودمان

تن پلیر لایق هم موجود باشد که باین هم نتواند در تیم ملی اشتراك نماید نقص دیگری که مشا هده شد همانا تك بازی بعضی از پلیران بود که چون می خواستند هر يك به تیم ملی لدا بازی را خراب نموده و آنهايکه ببازی دسته جمعی عادت داشته و بازی نموده اند شانس شان را از دست داده و شاید پانیت های منفی گرفتار شده باشند که این خود نقص عمده در انتخاب باز یکنان خوب شده می- همیشه بطور دسته جمعی خوب تواند باینکه درین تورنمنت اشخاص انتخاب میشوند نه تیم باز هم در بعضی

شد . مثلا در وهله اول اکثرا بدون اینکه سویی تیم ها در نظر گرفته شده باشد هر تیم را چانس اشتراك داده و نتیجه اش هم چنین بوده که يك تیم ۱۳ گول و طرف مقابل هیچ گولی نخورد که درین جا وقتی يك تیم ضعیف تر از خود را پیدا کند و لو هیچ چیزی هم نباشد باز هم هر حرکتش چون بااطمینان خاطر صورت می گیرد از یز از تیم قوی همان روز اشخاص زیاده و از تیم ضعیف شاید هیچکس انتخاب نشوند در حالیکه ممکن است در تیم که گول زیاد خورده شاید يك يادو

تورنمنت آزاد فوتبال طبق پروگرام مرتبه که توسط کمیته ورزشی ترتیب شده بود روز ۱۵ نور از طرف ریاست المپیک دایر گردید درین تورنمنت مجموعا ۳۲۰ فوتبالیست در ۱۲ تیم اشتراك ورزیده اند که عبارت اند از تیم فوتبال کلب پامیر، اتفاق ، پاس ، یما ، میوند پوهنتون کابل ، اکا دمی پولیس ، منتخبه اردو ، پوهنخی پولیتخنیک ، آریا ، نوایی بامیکاو غیره میباشند . قرار معلوم این تورنمنت بمنظور انتخاب بهترین فوتبالر های کشور در تیم ملی است که در صورت دادن نتایج خوب به بازیهای آسیایی اشتراك خواهند کرد .

این تورنمنت همانطوریکه تذکر رفت بخاطر معلوم نمودن تیم قوی نبوده بلکه اشخاص پر قدرت و لایق انتخاب میگردند . ازینرو نه کدام کبی گذاشته شده و نه کدام چیز دیگر ، تنها يك هیئت با صلاحیت بمنظور انتخاب بهترین فوتبالیست در يك گوشه میدان نشست و هر حرکت خوب و خراب بازیکنان هر تیم را معلوم نموده می خواهند هم استعداد و هم نیروی ورزشکاران را بخود معلوم نموده و از مجموع آنها تیم پر قدرتی تشکیل و آنها را به تمرین بگمارند . تا باشد خوبترین تیم را به بازیهای آسیایی بفرستیم با طوریکه در چند روز اول مسابقات دیده شد يك سلسله نارسایی های قابل تذکر در بازی کنان هر تیم از نزدیک مشا هده می-



تیم منتخبه والیبال و باسکتبال دختران تشکیل شد

یاکوف لیز نیاک



استاد سیپورت و قهرمان مکرر اتحاد شوروی در انداختن دسک و قهرمان بازیهای المپایی بیستم در قهرمان جهانی سال ۱۹۶۶ و نیز بازیهای نیزه اندازی و دسک.

تیم منتخبه والیبال و باسکتبال دختران تشکیل شد

بعد از تو ر نعمت اخیر تیم والیبال و باسکتبال دختران انتخاب گردید. تیم منتخبه برای آمادگی بیشتر زیر نظر متخصصین تربیت بدنی معارف به تمرین خود ادامه میدهند درین سه تیم ۳۸ ورزشکاران اشتراك دارند که این عده نظر به لیاقتیکه در تو ر نعمت گذشته از خود ابراز داشتند انتخاب گردیدند تیمهای مذکور به تمرینات شان مطابق پرو گرام ریاست تربیت بدنی ادامه میدهند و قرار است برای انتخاب تیم ملی سیپورت دختران نیز در صورت که بازی شان تاحد معیاری برسد در بازیهای آسیایی اشتراك خواهند کرد، این سه تیم متشکل از دختران مكاتب و دخترانیکه فعلا به حیث معلمات سیپورت در مكاتب ایفای وظیفه میکنند و يك عده معلمین لیسه تربیت و سابقه دار سیپورت با آنها همکاری دارند. تورنمنت که قبلا دایر شده بود



شماره ۷

ورزشکارانیکه عضویت تیم منتخبه باسکتبال را حاصل کردند عبارتاند از پیغلو: سجیه، ملالی و فریده از لیسه زرغونه، نسرين، شیمه، مسعوده، سهیلا و ملالی از لیسه ملالی، فهیمه، شکر یه، نسرين از لیسه عا یشه د را نی، مکی، شهناز، سهیلا از لیسه رابعه بلخی، فریده و شهناز از لیسه جمهوریت، ملالی، نسیمه و نسرين از لیسه آریانا، ذکیه، لطیفه، مینا و سهیلا از لیسه آریانا.

اعضای تیم والیبال:

پیغلو ملیحه، مینا و زبیده از لیسه ملالی، نسیمه، فاضله و نازی از لیسه زرغونه، شریفه، سلطانیه و نسیمه از لیسه عایشه درانی، محبوبه و ماه گل از لیسه جمهوریت، ناهید فهیمه و عا ئده از لیسه آریانا، ذکیه، لطیفه و مینا از لیسه سوریا.

به منظور بر دو باخت نبود بلکه هدف ریاست تربیت بدنی تشکیل تیم های منتخبه بوده که آنان تايك مدت به تمرینات شان پرداخته اند و انتخاب تیم ملی بعد از امتحان و يك سلسله مسابقات می باشد، این تورنمنت که از طرف يك عده متخصصین تربیت بدنی معارف و معلمین سابقه دار سیپورت بر رسی میشد آنها در خلال مسابقات اسم بازیکنان خوب را طور خصوصي یاد داشت کرده که نظریات شان را در مورد ارائه وبه اساس آن خوبترین ورزشکار انتخاب گردیدند. این تورنمنت از چند نگاه قابل اهمیت بود: پر نمودن خلا های سیپورت در بین ورزشکاران نسوان تقویه و انکشاف سیپورت در مکاتب نسوان و بالاخره ارزیابی استعداد ورزشکاران.

روزنه بسوی تاریکیها

درد و بعد از دجاده عمومی میشود و
لابلای موترهای دیگر راه مرکز
بر رادپیش میگیرد .
از آنرا می و هیجان می سوزم ،
و که وجودم را به آتش کشیده اند
من خان مثل اینکه از حال و وضع
ت میبرد که حرفی نمیزند . فقط
بی جلو چراغ قرمز موتر از حرکت
ایستد ، میگوید :
- ممکن است يك سگرت برای
روشن کنی .
میگویم :
- البته !
آنوقت در میابم که خودم هم
نیاج بيك سگرت دارم ، سگرت
د آنرا می بلسم . و در کشیدن
روشن میکنم و با اشتیاق فراوانی
سگرت چنان شتابزدگی می بخرج
مدهم که در همان لحظات اول ، سگرت
نیمه میرسد و آرامشی غیرمنتظره
خودم را فرا میگیرد .
محسن خان که همچنان با سرعت
تر میراند ، نیمرخ بطرف من
میکرد و باقیقه میگوید :
- پس سگرت من چه شد ؟
ناگهانی بخود می آیم ، به سگرت
به محسن خان نگاه میکنم و بعد
بجالت زده میگویم :
- معذرت میخواهم ، این وضع
ندری کیچ و هیجان زده ام کرده است
به نمی فهمم چه میکنم .
بعد در حالیکه دستانم می لرزد
سگرت دیگری روشن میکنم و به
محسن خان میدهم و میگویم :
- ترا بخدا حرف بزن ! چرا
میخواهی بگویی که بالاخره چه شد ؟
و چه کار کردی ؟ چطور شد که ما از
نجا بیرون آمدیم ؟ ها !
- چرا این سوالها را میکنی ؟ چرا
باید ما از آنجا بیرون بیاییم ؟ مگر
اگر خلاصی کردیم ؟
میگویم :
- نمیدانم ، اما آن افسر پولیس ،
فقط به آن دفتر
رسم را میبرد :
- افسر پولیس ... دفتر پولیس ..
و خیال میکنی کسی با افسر پولیس
بخورد یا قندم بدفتر پولیس گذاشت
تسا باید جرمی مرتکب شده باشد ؟
تسا باید کار خلاصی کرده باشد ؟
- پس آن کاغذ ها چه میشود ؟

۱۳۵ مخ پاتی

به مصنوعی دز نو سر ه فضاته

شی چه دنوری وسیلی خخه له مرستی
اخیستلو نه له برته له خمکی خخه پورته
شی او والوزی .
د (یانیس) د مصنوعی وزرو نو
اصلی اسکلیت (دورالومین) له لولی
خخه چه منخ یی تش دی) جو و
شویدی ، ددغه اسکلیت شا وخوا د
۱۶ متره مربع به اندازه د (ترگال)
دبارچی به چتری پویشل شویدی او
الو تکی وزرونه پخپله دیوه وزرلرونکی
به شان دی چه لکی نه لری .
وزرونه کله چه خلاصیوری ، ۶۵
متره او بدوالی لری . دالوتنی به وخت
کنبی (یانیس) د مصنوعی وزرونه به
یوه برخه باندی کنبینی او یوه نو ذنقه
چه دوزرونو د ثقل به مرکز تزل
شویدی ، به دواړو لاسو اخلی . بیا
مخامخ یا شاوخوا ته دخپل بدن به
خوځو لوسره پورته کیږی یا ښکته
خی اوکله چه هم خپل بدن ښی او
کنبی خواته خوځوی ، کولای شی چه
به فضا کنبی خپله خوا واړوی .
مصنوعی وزرو نه دو مړه بشپړ جوړ
شویدی چه دالوتنی دپاره ډیر لږ
زحمت ته اړتیا لری او (یانیس)

کولای شی چه دهغو به وسیله یو
ساعت به فضا کنبی پاتی شی .
(یانیس) خو موده پخوا به یو نان
کنبی دالمپیک دورانو دپاسه والوت
اود المپیک د خراغ ساتونکو کله چه
دغه الوتونکی انسان د خپل سر
دپاسه ولید ، فکر یی کاو چه هغه له
کومی بلی کری خخه راغلی دی (یانیس)
غوازی چه دنړی دټولو لوړو ودانیو
دپاسه دخپلو وزرونو به مرسته
والوزی . مثلا به پاریس کنبی دایفل
برج به امریکا کنبی د (امپایر سٹیٹ)
اوپه لندن کنبی د (بیک بن) دساعت
دبرج له پاسه والوت اود پاریس د
ډول شروع کړه او البته
به لومړی سر کنبی که قانونی
مشکلا نو سره مخامخ شو
خکه چه له ۱۹۵۶ کال خخه را
هسی د مصنوعی وزرونو سره الوتنه
به فرانسه کنبی منع ده . خو (یانیس)
به دغه مشکل بری وموند او د ایفل
برج له پاسه به بر یالسی
واړو له پاسه دنیم ساعت الوتنی خخه
وروسته به یو پارک کنبی ښکته شو .
(پای)

حضرت ابولبابه رض

گردید که آب يك خرما را چند مجاهد بنویست
می چویدند و بجای آب شکمبه شتر را
فشرده عصا آنرا میخوردند در گرفت و این
تنها جلد به ایشان وفاداری بود که جماعت
محدودی چنین بی ساز و برگ بر تمام ملل
عالم پیروز گردید .

حضرت ابولبابه و چند تن از همراهان درین
جنگ از تن آسایی نتوانستند سهم بگیرند
ولی وقتی که مراجعت موسقانه پیغمبر اسلام
و یارانش را از تبوک شنیدند از فرط ندامت
خویشتن دایستون های مسجد بستند و
سویکند یاد کردند که تا پیغمبر اسلام خود نیاید
و آنها را نه بخشاید و بدست خویش از بند
رها نکند چنین در بند خواهند بود . حضرت
پیغمبر علیه السلام چون وضع را دید نزد
گفتند : تا زمانیکه خداوند حکم کشودن شما را
نهد من آنها را باز نمی کنم سرانجام آیات
چندی از قرآن فرود آمد و حضرت رسول
خدا (ص) آنها را رها کرد و به اجابت تو به
بشارت دادند .

گویند که ابولبابه و رفقایش بعد از رهایی
تمامی دارایی خود را جهت تکمیل توبه به حضور
مبارک آوردند و پیغمبر اسلام برای ابولبابه
فرمودند : ای اباباباه ثلث مال برای تکفایت
می کند زمانیکه مسژده عفو شدنش توسط
ام المومنین قسری فغروی برایش ابلاغ
شد و توسط پیغمبر اسلام رها گردید نزد
رسول علیه السلام آمد و گفت : در بدل آموزش
خطایم علاوه بر اینکه تمام دارایی خود را صدقه
میدهم از وطن و دیار خود که نزد من خیلی عزیز
است هجرت می کنم .

میز مدور ژوندون

در ...

اگر پهنای سخن را بدهات بکشیم و
بزندگی آنانی که هنوز هم زیر ضابط عای
گذشته فشرده میشوند باز هم با اختلاف
کمتری برمی خوریم دو چار چوبه مسایل
خانوادگی مانند زندگی نسل سالمند پدران
و مادران خود ... ولی بهتر است از این
بحث نتیجه گرفت و نظرات و انتقادات شخصی
هر کدام را در زمینه مورد گفتگو فشرده تا معلوم
گردد کدام يك از سن و رواجهای حاکم بر
زندگی نسل دیروز را باید بپذیرفت و کدام
يك را باید دور ریخت ، باز هم سخن ارشما
و یادداشت از ما :

استاد امید

باید مسایل خانوادگی چه مربوط با ازدواج
دختر و یا پسر فامیل باشد و یا رسیدگی بيك
اختلاف نظر و کشیدگی از طریق تصامیم
دست جمعی حل و فصل گردد و جوانان به
تجارب پدران و مادران ارزش بیشتری قایل
گردند ، انتخاب های فردی ، دور از نظر
خانواده و احساساتی نمیتواند سعادتمند دختر
و یا پسر را تضمین نمایند .

مریم محبوب

در این صورت نقش شخصی جوانان
در انتخاب همسر چیست و محدوده این
مداخلات کدام ؟

امید

جوانان با پیروی از ذوق و احساس خود
میتوانند همسر آینده شان را انتخاب نمایند
و بعد با فامیل خود مشوره کنند هر چه
باشد مطالعات جمعی کاملتر از تحقق شخصی
است ، مخصوصا اینکه جوان ممکن است
زیر تاثیر خواست های عاطفی خود هر زشت
را زیبا ببیند و هر غیر ممکن را ممکن تلقی
نماید .

سید بی بی نقی

باین دلیل که شرایط امروز مخصوصا
در محیط شهر روابط دختران و پسران
را گسترده تر ساخته است امروز خانواده ها
باید به فکرتور تربیت بیشتر متوجه باشند ،
برای اینکه جوانان خوب رهبری گردند و
عشق های زودش اغوایشان نکند باید
اعتماد آنرا جلب نمایند تا خواه فرزند
شان دختر باشد یا پسر درباره علائق و
رخداد های زندگی روزانه خود با آنان صحبت
نماید و آنها مجال تفکر و وقایع حوادث را
قبل از وقوع آن داشته باشند .

اگر نیم گناه بی بند واری جوانان
امروز بگردن خود شان باشد نیم دیگر آن
به عیبه پدران و مادران است که نتوانسته
اند اعتماد فرزندان خود را جلب نمایند .
گذشت وایشان معقول و دو جانبه بنیاد
سعادت زندگی زن و شوهر را استحکام می -
بخشد و تصمیم دست جمعی و دور از تعصب
جلو گیر خطا و اشتباه میگرد ، جوانان
میتوانند تجارب پدران و مادران را پشتوا نه
ای بدانند برای سعادت آینده خود .

نجیب الله رحیق

باتشکر از اینکه دعوت ژوندون را در
۱۳۵۴ هجری قمری ۱۳۵۴ هجری قمری ۱۳۵۴ هجری قمری
در همین جا خاتمه میدهم و امید داریم این
گفته ها و نظرات مورد توجه واقع شود
و نقشی در بهبود روابط خانوادگی و استحکام
آن داشته باشد .

آدمکشی بخاطر عشق مردود است



دیرتر حین خروج از زندان از طرف وکیل مدافعش طرف را است بودم، زیرا من در جریان محاکماتی قضا سعی مینمودم از او بیسرم و علایقم را نسبت به میونخ قطع کنم. حتی من در وقتیکه من اعتراضاتم را بیان می کردم دگر در موردی هیچگونه احساسی نداشتم.

اوزندگی خودشرا پیش میبرد و من از خودم را.

تحمل این زندگی برای مرد جوان طاقت فرسا بود، مخصوصا که حکم محکمه رادر مورد محکومیت خسود عادلانه میخواند.

آن زمان وضعی داشتم که حال مایل به تکرار آن نیستم. در آن وقت زیاد به فکر میونخ نبودم بلکه بیشتر به شوهرش فکر مینمودم شوهر که هیچگاه ضرری بمن ارسا نده بود ولی این می بودم که اندیشه قتل او را در سر می پرورانیدم.

آن یک به ادامه توضیحات خویش مطالبی رادر ذهن خود تنظیم کرده اینطور اظهار داشت:

«و پس از آنکه بسیار خوشحال شدم که دیدم او هنوز زنده است و نقشه من به ناکامی رو پرورنده. البته خوشحالی من نه بخاطر این بود که زنده، هاندن رقیب سبب تخفیف در مجازات و محکومیت من میشد. بلکه از این جهت مسرور بودم که تازی نشده تا تجدید و احیای آن ناممکن باشد.»

آنچه برای تغییر روحیه زندانی کمک موثر کرد، توجه و مراقبت وفا کیسانه والدینش بود. مادر آن یک اظهار کرده است که من شدم تا از مقابل تمام انسانها فرار کنم اما پس از آن متوجه شدم که سرزدن چنین عملی از طرف من یک اشتباه است. دیرتر باید احساسات نمایم که او را تنها نگذاشته ایم.

بدرش توضیح داد، (من درک نموده بودم که دیرتر باید جزای عمل خود ببینم. اما آنچه بر من و مانع گذشت و آنچه را مادر طول این مدت تحمل کردیم. صرف آنهایی میتوانند درک نمایند که از خود اولاد دارند.)

بقیه در صفحه ۵۹

دیرتر آن یک پس از رهایی از زندان در میان اعضای خانواده اش بسیار راضی و خوشحال به نظر میرسد

انجهت که اندیشه برگ یک انسان را در سر می پرورانیدم و این یک طرز تذکر و حشتناک و ظالمانه نبود بلکه بخاطر این روحا عذاب میکشیدم که چرا در پی تخریب بنیان یک خانواده بر آمده بودم.

پشیمانی و ندامت دیرتر بوی دست داد. قضات آن یک را برای شش سال، مارتین اورتیس ایتالوی را برای پنج سال و سر انجام کمپنیا و زن را که در جنوری سال ۱۹۷۲ بالای میونخ شوهر میونخ چندین مرتبه فیر کرده و او را شدیداً مجروح ساخته بود به حبس ابد محکوم گردانیده به زندان فرستاد.

«مینو چ زیبا» را قبلاً به اتهام شرکت در خرید اسلحه استعمال شده در سو قصد شوهرش به دو سال و ده ماه زندان محکوم کرده بود پس از وضع مدتی که مینو تا زمان صدور حکم محکمه در زندان گزرانده بود، فوراً آزاد کردند.

و قستی مینو چ از مجلس خارج شد و در بیرون دروازه زندان شوهرش با آغوش باز از او استقبال کرد و به این صورت مینو به یک زندگی مرفه و راحتی باز گشت.

در حالیکه عاشق سابق وی در محبس نشسته، کیفر گناهانش را پس میداد.

دیرتر آن یک اظهار داشت: «من از انجهت نسبت به او خشمگین

معشوقه ام در اجرای آن توافق میداشتیم، با نهم هرگز در زندگی روی آرامش رانمی دیدم.»

جوان موطلائی متفکرانه به دستهای خود نظر کرده به صحبتش ادامه داد: «من این خانم را بیشتر از جا نم درست میدارم. ولی همواره از آن می ترسیدم که یک روزی او را از کف دهم. علاوه بر آن کردن یک نفر دگر در راه رسیدن به امیال خود ادامه زندگی را برای من مشکل میساخت.

چارسال پیش دیرتر آن یک طور دگر می اندیشید: من کاملاً مطمئن بودم که مینو چ یک روزی تنها منعلق بمن خواهد شد» دیرتر در جریان محاکمه در محضر محکمه دوسلدورف، طالب بالا را بیان داشت.

برای بر داشتن آخرین مانع از سر راه خود به فیلکس کمپنیا وزن و انگل مارتین او ر نیس پیشنها د پرداخت مبلغ پنجاه هزار مارک معادن یک میلیون و دو صد و پنجاه هزار افغانی را در بدل کشتن رقیبش کرد. رقیب او شوهر معشوقه قتلش بود که در آن زمان سی و شش سال از عمرش میگذشت و وراثتش را از ناحیه فروش مشروبات فراهم کرده بود.

آن یک امروز توضیح میدهد که زمانی دادم چرا در آن زمان از تصمیم گرفتن چنین کار نا درستی دچار ناراحتی شدم.

او نسبت به رقیب خود حسادت می ورزید و در آرزوی مرگش بود. اما دیرتر آن یک عاشق سابق مینو چ زیبا اکنون احساس خوشبختی مینماید که قربانی او توانسته از خطر مرگ وارهد.

او نسبت به رقیب خود حسادت می ورزید و در آرزوی مرگش بود. اگر چه آن مرد را که بین او و سعادتش حایل شده بود، هیچ نمی شناخت، معیناً با خود تسردی کا مل نقشه ای برای برداشتن رقیب از سر راهش کشیده بود.

اما امروز همان مردی که برای قتل رقیبش کمر بسته بود، بسیار خوشحال است که قربانی نقشه مرگبارش از خطر نابودی چسته و سلامت مانده است: زیرا دیرتر آن یک سی و دو ساله طی محاکمه قضیه مینو چ در محکمه دوسلدورف محکوم به شش سال حبس گردید و در زندان تغییر مثبت روحیه داد.

خبر نگار مجله (نوی ریو) به نقل قول از اظهارات آن یک اینطور می نگارد:

(چندین شب در اطراف آن فکر کردم تا چگونه دست به چنین عملی زدم. و امروز میدانم که آدمکشی بخاطر عشق پیوده است. حتی اگر نقشه من در آن موقع به صورت صحیح تطبیق میشد و اگر من و



علاقه مندی
وضاحت کرد
محل بر
در جبهه
و تر را
زود بود
حال
توس
در کر
آورده
فانه
بکس
نوت
که نمیشد
از معادلات
در
شد
باوص
چکری
است
در
موت
اولین
درجه
ش دین
ک مقد
صلا
باری
بید
بود، را
تک
دونال
کمتر از
استان
ایستا
گرفت
نه فی
شرد
سی
ای دی
دور معل
الفتد
چه راد
ان خال
فیو
ندید
گرفت
خود
نلی یک
باشفت
و زخم
داشت
وقاض
ولی
م انگ
ناموش

نخستین پروگرام...

برای هر خانواده پنج پنج سیت جوراب اسب نشان طور تحفه اهدا گردید .

در خلال پرسش از اعضای دوم ، سوم و چهارم ایندو فامیل - استاد رفیق صادق ، یناغلی فضل ، عاقل شاه پیمانی و زیشت گلچین ، امین نظری و عنایت شفق ممثلین درام و دیالوگ رادیو برای حضار هنرناهی کردند ، پارچه های تمثیلی شان مورد دلچسپی و توجه شرکت کنندگان و حضار قرار گرفت و با کف زدن ها و ابراز احساسات فوق العاده گرم استقبال و بدرقه گردید . همچنان پیغله وزمه متعلمه صنف هشتم متوسطه زینب با همرا هانش آهنگ معروف (کلیاغ قره باغ دی جانانه) را سرودند که همه آنرا پسندید این پیغله هنر مند باتر تقاضای مکرر و استقبال تماشاچیان آهنگهای معروف بسم الله جان و (ملا محمد جان) دانیز با آواز گیرایش خواند .

بالتوبه یناغلی شمس الدین سرود سر - آینه معروف رادیو افغانستان آهنگ فولکلوریک (بی بی صنم جان) را با چند آهنگ دیگر با آواز موزونش سرود و مورد استقبال قرار گرفت .

بالخاصه یناغلی صمد رفیق متعلم صنف ۱۲ لیسه البیرونی ضمن سرودن آهنگی باچنان حرکات کمیدی و خنده آوری در محضر اشتراک کنندگان هنر نمای نمود که مورد تحسین عموم قرار گرفت .

این هنرمند محلی در هنر نمایش و حرکات کمیدی تسلط و پختگی از خود نشان داد که مورد اعجاب حاضرین واقع شده از طرف پروگرام مسابقه ذهنی بیاس قدر دانی از هنرناهی بی نظیر این کمیدین بیست چوره سیرانی و بوت پلاستیکی طور تحفه برایش اهدا گردید .

بدنبال آن یکی دکراز هنرمندان محلی کندهار که سید محمد نام داشت - آهنگی بنام (تازه موسم بهادی آغا) سرود و باتر تقاضای مکرر مردم پارچه دکری (دا نسوی جمهوریت دی) نام داشت خوانده شد .

در قسمت دکری پروگرام مسابقه ذهنی یعنی (من - چیست ؟) شخصی باسم محمد قاسم از بین عده کثیری اشتراک کنندگان باساس قرعه انتخاب شد ، طرز اجرای این پروگرام قسمی است که چشمان اشتراک کننده را می بندد و شخص مورد نظر را پیشروی اوقرار میدهد ، این اشتراک کننده در طی پرسش های شغل شخص مورد نظر را باید پیدا نماید ، اگر در طی پرسش هایش در جواب منفی یعنی (نه) بشنود در آن صورت موفق به پیدا کردن شخص مورد نظر نمیشود . این اشتراک کننده یعنی یناغلی محمد قاسم که برایش عکاس انتخاب شده بود ، طی پرسش هایش موفق به پیدا کردن آن نشد ، ولایت بدریافت جایزه هم نایل نگردید .

یناغلی ظاهر هویدا آواز خوان هنرمند محبوب رادیو افغانستان که مثل نگارنده این راپور برای نخستین بار ولایت کندهار را دیده بود و با استقبال کم نظیر مردم کندهار روبرو شده بود ، پیش از سرودن آهنگ جدید (آسمان آبی آبی) برای اشتراک کنندگان و علاقمندان باشور و شوق زاید الوصفی اظهار داشت که نظر بابت استقبال پرشوری و بی سابقه که مردم هنردوست و هنر پرور کندهار از گردانندگان و هنرمندان رادیو بعمل آورده اگر تمام آهنگهای سرودگی خویش را برایشان هنوز هم کم است و جوابگوی این همه استقبال شده نمیتواند . آهنگ جدید یناغلی هویدا که بحیث تحفه هنری بشهر یان کندهار اهدا گردید مورد توجه فوق العاده واقع و نظر به خواهش و تقاضای مکرر مردم چندین آهنگ زیبای دکراز با صدای گیرایش بیاس قدر دانی تماشاچیان سرود .

جوانان و روابط خانوادگی

نکرانم می سازد ، چه میشد اگر شوهرم که جوان تحصیل کرده و فهمیده است يك اندازه هم بكار های منزل نیز رسیدگی نموده و با من در این كار سهم میگرفت او همیشه خستگی را بهانه قرار داده بدون اینکه كو چكتر ين علاقه بكار های منزل نشان دهد همیشه خلسه تنگ در گوشه اطاق نشسته گاهی بالای یکی از بچه ها داد و فریاد نموده و زمانی بالای دیگری پرخاش میکند که این وضع آهسته آهسته برای مان خسته کننده شده ، و می ترسم ، از آن روزیکه خدا نا خوا مرتبه شیرازه زندگی ما که با یک دنیا امید آفریناء نهادیم یکدم از هم بیاشد . امید وارم که این نامه را نشر نموده تا پدر دوطلم بخواند و بداند که جوانان و روابط خانوادگی چه مفهوم داشته و چطور باید زن و شوهر در امور منزل ، تربیه طفل و صدها پروبلم خانوادگی مبارزه نموده ویران موفق گردند .

بقیه صفحه ۴۶

غذا در دوران بارداری

زن جوان لطفه وارد کرده و علا و ه بران چربی زیاد باعث زیاد شدن وزن مادر گردیده که احتمال دارد در مان وضع حمل مادر دچار زحمت زیاد شود .

در دوره های اخیر بار داری پیاده روی و گردش خالی از مفاد برای مادر حا مله نخواهد بود چون در این دوران است که کودک آماده برای پذیرش دنیای جدیدی میباشد مادر هم باید خود را آماده کند و هم طفلش را آماده این کار بسازد .

بقیه صفحه ۴۹

صحبت در تلیفون

چنان مصروف است و در اخیر ماه که محصول تلیفون را میخواهم هم ببر دازم رقم آن سرم را به دوران می اندازد . آخر چقدر معاش دارم که این همه پول تنها محصول تلیفون شود ! اگر تلیفون های همسرم هم چنین ادامه داشته باشد باید در اخیر سال آنچه را که دارم و ندارم باید بفروشم تا از قرض محصول تلیفون

نجات یابم این نامه را نوشتم ولی از اینک نام خود را نه نوشته ام معذرت میخواهم زیرا میدانید اگر همسرم بفهمد که این نامه را من نوشته ام وای پروزم

بهر حال موفقیت تان آرزوی من است . امید وارم که همسرم نفهمد که این نامه را من نوشته ام .

مسابقات ذهنی در ولایت کندهار یناغلی عالمیار مد یر پروگرامهای معلوماتی برای توزیع کارت اشتراک مسابقه بولایت کندهار رفته بود و توسط موثر ترافیک که دارای لود سپیکر بود مزده تنویر پروگرام را در ولایت کندهار بشهر یان آنجا اعلام نمود و با همکاری اداره اطلاعات و کلتور و معارف در طرف يك روز کارت ها توزیع نمود ، و تاریخ اول نور را برای اجرای پروگرام معین ساخت ، اما در اثر تقاضای شدید مردم ولایت کندهار و استقبال پر شور ایشان گروه همکاران این پروگرام توقف خود را یکروز بیشتر تمدید نمود و گروه هنری و آواز خوانان آن دو کنسرت برای مردم کندهار و کنسرت دکری برای معارف آنجا اجرا نمود که در فضای آزاد ده هاهزار نفر اشتراک ورزیده بود . قابل یاد آور است که در خلال جریان هریک از پروگرام

آزمایش هوش نوع دکری پروگرام مسابقات ذهنی را تشکیل میداد که قسمتی از پروگرام را احتوا مینمود ، درین قسمت هم باساس قرعه از بین جمعیت انبوهی اشتراک کنندگان دو نفر باساسی احمد الله و محب الله انتخاب شدند .

احمد الله نخستین اشتراک کننده در طی بیست سوال بمساعت سوالات منطقی مستقل و تصنیف درست اشیا عشی مورد نظر را که عبارت از چپل زینه کندهار بود ، پیدا کرد و جایزه شید .

ولی شرکت کننده دوم که سوالات خود را بدون کدام طبقه بندی اساسی بی ربط و پراکنده شروع کرده بود هر قدر سوال نمود چون اساسی نبود ، موفق بیافتن شی مورد نظر که عبارت از (انار) بود ، نگردید .

در جمله سایر هنرمندان و سرایندگان رادیو افغانستان یناغلی گلزمان نیز اشتراک ورزید بود و پارچه سرودگی اش با استقبال روبرو شد .

یناغلی محمد اکبر ایازی که در آغاز پروگرام قوت افاده باساس قرعه انتخاب شده بود ، پشت میکروفون حاضر گردید و مدت دودقیقه درباره آثار تاریخی کندهار صحبت نمود . چون ولایت کندهار از لحاظ آثار تاریخی غنی است ، لذا این شرکت کننده مدت دو دقیقه درباره آثار تاریخی این ولایت خوب حرف زد و جایزه معینه این بخش را بدست آورد .

یناغلی رحمانی که شغل معلمی داشت درین قسمت پروگرام آهنگ زیبایی را بنام (خم می ذخیره کردم که بکارخواهی آمد) سرود و خوب خواند مورد استقبال واقع گردید . بصورت عموم باید گفت که هنرمندان محلی و آماور ولایت کندهار از استعداد خو بی برخوردار بودند و در هر رشته ، هنری که تبارز میدادند لیاقت شان قابل یاد آوری است ، زیرا با جرات و شجاعت قابل وصفی در محضر کثیری تماشاچی به هنرناهی و آواز خوانی میپرداختند و همچنان سرایندگان شان نیز بدینموال بود .

قسمت اخیر پروگرام که برای اولین بار در این پروگرام فوق العاده در ولایت کندهار اجرا شد ، از همه دلچسپ تر بود این قسمت پروگرام قسمی است که اشتراک کننده در مدت یکدقیقه روی موضوع معینی صحبت میکند و یکی از حروف رادر خلال گفتارش استعمال نمی نمایند و مانند شرایط (قوت افاده) خارج موضوع صحبت نمیکند ، تکرار نمیتواند و توقف نمیکند ، شرکت کننده این قسمت باید در موضوع میوه های کندهار صحبت نماید مشروط بر اینکه حرف ربط (یه) را استعمال نکند ، که به ندرت از استعمال آن خود داری میشود . یکنفر اشتراک کننده که با اساس یک انتخاب شده بود مدت يك دقیقه در باره میوه های ولایت کندهار صحبت کرد ، ولی بالای ذهن خود هر چه فشار وارد کرد ، نتوانست از استعمال (یه) خود داری نماید . روی این ملحوظ چندبار (یه) را استعمال نمود و برنده جایزه شناخته نشد .

ثبت پروگرام مسابقه ذهنی که بیش از شش ساعت رادر بر گرفت ، ساعت ۱۱ بجای شب خاتمه پذیرفت شادکامی ، خرسندی و رضایت از چهره هامعلوم میگردد .

در فرجام آمورشات رادیو افغانستان جایزه مسابقه را ببرندگان ضمن آرزوی پیروزیهای آینده شان ، اهدا نمود ، شاروال کندهار به نمایندگی اهالی آنجا این اقدام نیک رادیو افغانستان را که پروگرام مسابقات ذهنی را از نزدیک و با اشتراک مردم دایر نموده است و خدمتی بزرگی برای تنویر اذهان عامه انجام میدهد ، ستوده و اظهار تشکر نمود . بیش از ثبت پروگرام و عزیمت همکاران

در حالیکه به من، من افتیده بسودم
گفتم :

— دو باره دراز میشود .

هنگامی که با بسیار عاجزی آرزو
میکردم ، ایکاش موهایم بطور ناگهانی
و غیر مترقبه دو باره دراز شود ، جیم
انگشتش را در بین حلقه مو های
کونا هم فرو برده و پرسید که آیا
فکر میکنم او متأثر گردیده است .
— تو متأثر شده ای او . . .

خود را در آغوش او رها کردم و به
او اجازه دادم بفهمد که تا چه اندازه
از فقدان موهایم متأثر گردیده است .
او مرا بخود فشرد و گفت :

— میتوانم هر چیز را در باره در
جای اصلی اش قرار دهم مثل شما
که او راه و روش دوست داشتنت را
نسبت به من تغییر نداده ای

اینکه چه واقع شده است ، آنقدر
هامم نیست ، عشق من که در او
خلاصه گردیده بود هرگز تغییر
نمیکرد .

و این واضح بود که جیم تغییر
نمیخورد . دو هفته بعد او از طبقه
بالا در حالیکه گلو درد شدید داشت
پائیز گردید .

حالا از شما میپرسم که او چگونه
گلو درد شد ، میدانم به تقلا فتسیده
اید . کوشش کنید به این سوال که
جواب آن در يك كلمه سه حرفی
خلاصه میشود جواب بگوئید .
(پایان)

بقیه صفحه ۴۷

رهنزدگی ..

چه خوب است که همه ز نان
بازیست مسالمت آمیز خویش آن
چه را عواقب ناگوار دارد و بریزند
و زاویه های تاریک زندگی را بسا
گردار ، رفتار و گفتار خوب و عقلانی
خویش روشن کنند . و چه خوب
است اگر زنی از رویداد های مثبت
زندگی بسند گیرد و نقطه های مثبت
دیگران را سر مشق برای خود و
کودکان خود قرار دهد از طغیان
و عصیان های زود گذر و آنی
احساسات خویش فرار نماید و
جدال همیشگی خانواده را بابر خورد
های خویش شبنانه ای خویش بشوئید .

صفحه ۵۹

بقیه صفحه ۲۵

عشق یعنی درد سر

— جدی نباش . پس است . بد
معلوم نمیشود . آنقدر ها زیاد هم
مستریج نیست شاید . . .

— اما تو به آن عادت خواهی کرد .
— کوشش میکنم .

بعد پوز خندی زده و اعتراف کرد
که در نگاه اول متوجه این تغییرات
نگردیده است و گفت :

— تا وقتی که من سایه ام را بالای
چوکی آبی ندیدم . همه چیز درست
است . . .

— من آنرا دو باره تغییر خواهم داد .
(تغییرات بزرگ مو فقیهت به
ارمغان میآورد) من فکر می کنم . بعد
بسوی او بانگهای خیره نظر
دوختم .

اما در این لحظه موهایم را بجانم
آوردم و به عجله پشتم را در داده
و بسوی بخاری دیواری متمایل
گردیدم . جیم بسوی من آمد و بیش
از اینکه بتوانم او را متوقف سازم
کلامم را از سرم بر داشت و خیره
خیره شروع به نگریندن نمود . من
میخواستم که در زیر میز خزیده و
خود را پنهان نمایم .

لباسم را پوشیدم ، اما کلاه جیم
دار را از سرم دور نکردم . هنگامی
که به طبقه پائین رفتم ، جیم روی
چوکی مورد پسندش نشسته بود .

این چوکی هنوز هم در نزدیک بخاری
دیواری قرار داشت . دو گانگی های
مادر اطرافش قرار داشتند و سندی
روی پاهایش بازی میکرد . آخرین
دفعه ، هنگامی که چوکی اش را
جابجا کرده بودم ، او دوباره آنرا
نزدیک پنجره آورده بود .

جیم برای صرف ناشتا دا خل
آشپز خانه گردیده و گفت :
— منزل شکل دیگری بخود گرفته
است .

من سرم را شور داده و تشریح
کردم ، هنگامی که او رفته بود من
مجبور بودم بعضی کارهای را انجام
دهم اما تمام آنها را حالا دو باره
به شکل اولی در خواهم آورد .
این گفته ام را ارزیابی کرده و
گفت :

— دیشب میخواستم که آنرا تغییر
بدهم ، و بعد ، تو قع نداشتی که تو
اینقدر وقت بخانه بر گردی و . . .
جیم خندیده و گفت :

من به او خواهم گفتم :
— موهایم دوباره دراز خواهد شد ،
دوباره به شکل اولی در خواهم آمد .
بعد از اینکه موهایم را شسته و
بسته کردم ، به اطراف و اکناف خانه
نظر انداختم ، در حالیکه از ترتیب و
تنظیم جدید بو جدا آمده و از خوشی
در پوست نمی گنجیدم ، به بستر
رفتم . تا سرحد مرگ خسته و زده
بودم ، اما در آن شب هرگز بخواب
نرفتم . هنگامی که اشعه طلایی
آفتاب روی زمین پهن گردید از
خواب بر خاسته و موهای کوتاه
راشانه زدم ، این تغییر ، در قسم
اخیر يك تغییر موقتی و قابل برگشت
بود . دو باره دراز خواهد شد . اما
نه در جریان يك شب

آهی کشیده و تصمیم گرفتم که
فرنیچر را دوباره به شکل اولی ،
قبل از اینکه جیم بخانه بیاید تغییر
بدهم .

این تصمیم بر حله اجرا گذارده
شد کلاهی را جهت محافظه حلقه
موهایم بر سر گذاشته و به آرامی در
بستر خزیدم و ناگهان بخواب عمیقی
فرو رفتم . خواب دیدم که نمیتوانم
از تغییر دادن و یا تغییر خسودن
جلو گیری نمایم . من چاق و لاغر ،
کوتاه و دراز میشدم . جیم هم در
آنجا بود . در هر لحظه که من تغییر
میخوردم پژمرده میشد و این پژمرده
شدن زیاد تر و زیاد تر میگردد .
فریاد زدم .

ناگهان جیم را در کنار خود حس
نمودم که مرا بکام میداد . چشما نم
را باز نمودم . او حقیقتا آنجا بود .
در اتاق و بستر خواب ما .

مانند دیوانه ها پر سیدم .
— تو دریمکا نبودی ؟

دختر ها به عجله داخل اتاق
گردیده و داد و فریاد میکردند .
جیم آنقدر با آنها و دوست داشتن
آنها مصروف بود که در آن لحظه
هیچ چیز کرده نمیتوانست بخراز
خندیدن و تبسم بروی آنها .

پرسیدم :
— تخم های نیم بند و شربست
تارنج ؟

او در حالیکه بسوی مو های
طلایی سندی بدقت نگاه میکرد در
التر تبسمی جیم خورده و بخوشی
سرش را شور داد .

شماره ۷

بهترین آواز خوان ما کیست

بیانید تا بهترین آواز خوان سال را انتخاب نمائیم .
بیانید تا بمنظور تشویق هنر و هنر مندان نظریطراف نه و بیغرضانه
خود را ابراز نمائیم شما میتوانید نیدطی نامه ای کاندید مورد نظر تا آنرا
انتخاب و نامه را ضمیمه يك تکت پستی پنجاه پولی افغانی باطل نشده
رانج به اداره جوايز مطبوعاتی و کلتوری وزارت اطلاعات و کلتور
ارسال دارید .

عوايد بصندوق هنر مندان انتقال میابد .
باین ترتیب شما میتوانید هم خواننده مورد نظر تا آنرا انتخاب کنید
و هم کمکی بصندوق هنر مند ان نمائید .
اداره جوايز مطبوعاتی و کلتوری نظر بدون تکت پستی باطل نشده
را نمی پذیرد .

برای معلومات مزید به تلیفو ۲۰۸۵۳
و نمره ارتباطی ۹۳ - ۲۰۴۵۱ مراجعه نمائید .

یادداشت های یک مرغ

آنوقت نفسش را حتی بکشد و با آسودگی شکمش را سیر کند. خد متگار تر سیده و بلا تکلیف ایستاده بود. پسر جوان اینسو و آنسو رفت. سر انجام به طرف خدمتگار دید و گفت:

— نی، نی نان نمیخورم! برایشان بگو که نان نمیخورم و بگو باخاطر آسوده شکمهای خود شان را سیر کنند... پروا!

خد متگار از اتاق برآمد. پسر جوان با حالت متشنج اینسو و آنسو رفت و چیزهایی زیر لب گفت که من نفهمیدم. بعد، دروازه اتاق را باز کرد و از پشت خدمتگار فریاد کشید:

— برایشان بگو که زیاد تشویش نداشته باشند!.. من آخر از اینجا میروم...

به گریه درآمد:

— آخر میروم... که خوشحال شوند...

بعد بلند تر فریاد زد:

— فقط منتظر زمستان هستم... در میان سرما و خنک خواهم رفت... از اتاق برآمد و فریاد کشید:

— ای بی عا طفه ها!

به اتاق برگشت. میلر زید و می گریست. به شدت میگریست. اشکهایی که با خون یکجا شده بود، از زرخش پایشین میچکید. پیراهن سپیدش خون آلود شده بود.

به سوی من آمد و در حالی که از عصبانیت میلر زید، گفت:

— می بینی؟ این عا طفه پدریست! بر چو کی افتاد و در میان خنده عصبی گفت:

— عا طفه پدری!... عا طفه پدری! درینوقت بازهم دروازه اتاق باز شد. پدر و مادرش به درون آمدند. هر دو پریشان و سرا سیمه بودند خدمتگار نیز همراه شان بود.

مادرش گفت:

— خدایا، باز ترا چه شده؟! ترا چه شده؟!...

به سوی خد متگار دید و فریاد زد:

— آب بیاور!

پسر جوان یک قدم به عقب میگفت...

داستان دودل

کامدی را از زندان بیرون می آوردند اودر اثر تعذیب و شکنجه زیاد ورنج و فشاری که متحمل شده، نشاط طراوت خویش از دست داده است رنگش چون گاه بزردی گراییده و چنان ضعیف و نحیف گردیده است که گویی حالا در هوای آه خود از جا خواهد پرید. اودر حالیکه گل سرخ مودن را بدست دارد بر تخت چوبین میبیرد و سر خود را بلند نموده باطراف نظرمی افکند. اهل سرای بالبا سپای گوناگون و آخر و عمامه های بزرگ و جلادان مشعل بدست رو بروی تخت چوبین قرار دارند.

گون می آید و بر سر کامدی می نشیند درین موقع ناگهان طوطی زنگار کامدی تکانی میخورد طوطی شانه موی او را گرفته در هوا پرواز میکند دسته موی سیاه و موج کامدی پریشان شده بر برو دوشش می افتد. کامدی از عقب طوطی چشم میدوزد و مثل اینکه گریه کند میگوید:

— گمان نمیکنم تو هم با من سر...

فرمانروا متوجه کامدی شده بصندایی بلند میگوید:

— کامدی! از عشقی که نسبت به مودن داری صرف نظر کن!

کامدی باتکان دادن سر نارضایی خود را ابراز داشته و باوازی باریک میگوید:

— (نا تمام)

قابل توجه مادران محترم

«دمیرمنو تولنه به اطلاع عموم مادران مرکز وولایات کشور که مخصوصا با شرایط بسیار محدود اقتصادی و محیطی فرزندان سالم و مفید و تحصیل یافته بجا معه تقدیم نموده اند میرساند تا هر چه زود تر در مرکز به مدیریت عموم هیئت تحریرات دمیرمنو تولنه در ولایات به مدیریت های معارف و نمایندگی های موسسه نسوان مراجعه نموده فورمه های کانیدما در ممتاز سال را که توسط میرمنو تولنه ترتیب شده است اخذ و بعد از خانه پری و تصا دیق لازمه و نصب فوتوی خود و فرزندان شان الی تاریخ ۱۰ جوزای ۱۳۵۳ به مدیریت عمومی تحریرات دمیرمنو تولنه جهت ارزیابی و انتخاب مادر ممتاز سال ارسال نمایند.»

(۱۶) ۱-۵

قابل توجه شعرا، نویسندگان و هنرمندان

«به افتخار روز مادر دمیرمنو تولنه از ادبا شعرا نویسندگان و هنرمندان محترم وطن آتمنا دارد برای تجلیل از مقام خجسته مانرو تبلیغ بیشتر در باره علو قدسیت مقام ما در بهترین و عالترین آثارشان که به مادر ارتباط داشته باشد الی تاریخ ۱۰ جوزای ۵۳ به مدیریت عمومی تحریرات دمیرمنو تولنه ارائه بدارند تا بعد از ارزیابی برای صاحبان عالترین آثار ادبی و هنری از طرف دمیرمنو تولنه جوایزی اهدا خواهد شد.»

(۱۷) ۱-۵

ابوریحان بیرونی

ابوریحان بیرونی پشما پشه دانشمندان بزرگ زمان خود در زمینه رشد تفکر فلسفی و ترقی رشته های گوناگون علم و فن خدمات بزرگی انجام داد. کمتر رشته ای از دانش میتوان یافت که او نقش اندیشه افریننده خویش را در آن بجا گذاشته باشد.

بیرونی در اکثر ساحات علوم دست یابکار زده و دست آورد های نوینی عرضه داشته است که نمودار وسعت معلومات، قدرت دید، عمق تفکر و دقت سنجش وی میباشد. او اکثر تحقیقات خویش را (با دقت و موشکافی یک دانشمند صا حیب نظر و نیز یک تیورسین متتبع متفکر انجام داده است).

ریاضیات یکی از زمینه های تجلی نبوغ فکری بیرونی بشمار میرود. او دست آوردهای دانشمندان هندی را در عرصه ریاضیات با مو فقیست های ریاضی دانان پیرو مکتب اقلیدس طور خلاق بهم آمیخت و در تلفیق سه رشته (حساب، هندسه و الجبر) استعداد شگرفی نشان داد و کوشید از هر رشته در دیگری استفاده کند. از خدمات او در حساب مخصوصا موارد ذیل قابل یاد آوری است:

۱- گرچه صفر از اختراع هندیان است، اما بیرونی آنرا در حساب وارد ساخته و عملا یکار برده و در توضیح و تعلیم شیوه استعمال ارقام خدمت ارزنده ای به علم حساب انجام داده است.

۲- مفهوم عدد کسری را در حساب یکار برده.

بقیه صفحه ۳

رئیس دولت و...

جواب: خوشبختانه روابط مابین همیشه دوستانه و صمیمانه بوده است. درین شکی نیست که روابط ما امروز آغاز تکریده. ما روابط بسیار طولانی و تاریخی داریم. امید و ادم این مناسبات بیشتر مستحکم گردد و یقین دارم که دوستی و صمیمیت بین ملت ها بهترین راه زند گسی برای مردمان ماست.

از موقع استفاده کرده خواهش میکنم تمینات نیک من، رفقای من و مردم افغانستان را به زعمای مردم دوست هند برسانید.

۳- محدودیت ستیستم شمارش هندیان را مورد انتقاد قرار میدهد و بی نهایت را توسعه می بخشد. میتوان کتاب (را شیکات الهند) او را نمونه برجسته این تعمیم و توسعه دانست.

۴- در حل معادلات سه مجهوله مساعی فراوان بخرج داده است.

۵- برای رقم نه تنها جنبه تعمیم میدهد، بلکه کمیت های هندسی را نیز در آن می گنجاند و از جبر برای حل مسائل هندسی کمک میگرد و مفاهیم هندسی را با عدد بیان میدارد.

۶- تصاعد هندسی خانه شطرنج را محاسبه کرده است (۱۰).

بیرونی در ساحه مثلثات نیز بموفقیت های بزرگی رسید. محققین معاصر او را اولین دانشمندی می دانند که مثلثات را بصفت یک علم شناخته و بر اساس دریا قست قانون مندی های عمومی عملیه های مثلثات کار کرده است. نه خواجه نصرالدین طوسی (۱۲۰۱ - ۱۲۷۴) آنطور یک (کروم) متعقد است شریفوف میگوید: این بیرونی است که علم مثلثات را پایه گذاری کرده و آنرا بصورت رشته ای مستقل از علم در آورده است. نه نصیر الدین طوسی آنطور که (برا میول) می پندارد (۱۱).

بیرونی در ساحه جغرافیای ریاضی نیز گامهای استواری برداشته و باشیوه های کاملاً نوینی، فواصل و وسعت جغرافیایی برخی اما کن را تعیین کرده است.

(۱۰) - دکتر نجفی ودکتور خلیلی، دانشمند و انسان ابوریحان بیرونی ص ۸۱، ۸۲. - از بیک سویت انسیکوپیدیه سی تاشکند، ۱۹۷۱، جلد اول ص ۶۷.

بقیه صفحه ۶۲

یادداشت های یک مرغ

به گریه درآمد:

- فقط بگذارد که ز مستان بیاید... در بر ف و با ران... بعد، به طرف کر تیش دوید:

- نی، همین امشب میروم... همین حالا...

همه را از سر را عش دور کرد و در حالی که تلو تلو میخورد، با سرعت از اتاق پرآمد. ما درش بیحال روی چوکی افتاد و گفت:

- نگذارید برود!

نا تمام

بقیه صفحه ۵۷

آدمکشی بخاطر

دیتر الن بك هم صاحب يك فرزند است: دخترش ناتالی در آن وقت ده ساله بود. ابتدا پدر کلان و مادر کلان شعی نمودند، حقیقت را از نواسه شان پنهان کرده نگذارند. ناتالی بی ماجرا ببرد ما يك روز نادالی اشك ریزان از مكتب به منزل برگشته گفت: شما بمن دروغ گفته اید! پدرم قطعاً به مسافرت نرفته، (بعد از آن تاریخ ناتالی سه مرتبه به دیدن من آمد. در وهله اول از دیدن دخترم سخت خجالت میکشیدم.

مگر پساًتر با خود عهدبستم تا هرچه زود تر پدر خوبی برای دخترم بشوم.

ندامت شدید و پشیمانی های که الن بك در زیر سقف زندان احساس نمود سر انجام مقامات عدلی و برسر رحم آورد.

پس از گذشتادن دو برسه مدت محکومیت خود، دیتر الن بك تحت تضمین از زندان آزاد شد.

الن بك به خبر نكارت گفت: (قشنگترین لحظه که انتظارش را داشتم فرارسید و حال من خواهم از نوبه زندگی شروع کنم. من اکنون يك چیز را میدانم و آن اینکه حسادت عقل را از آدمی میگیرد. و اما سعادت بیچوچه نمیتواند بر مبنای جنایت استوار بماند.

انلیسن

ژوندون

مسؤول مدیر:

نجیب الله رحیق

معاون روستا باختری

دفتر تېلفون: ۲۶۸۴۹

کور تېلفون ۳۲۷۹۸

پته: انصاری وات

مهتم علی محمد عثمان زاده

داسترال بیه

به باندنیو هیوادو کبسی ۲۴۵۲۴

دیوی کبسی بیه ۱۳ افغانی

به کابل کبسی ۱۰۰۰ افغانی

تېلفون: مدیریت توزیع و شکایات

۲۶۸۵۴

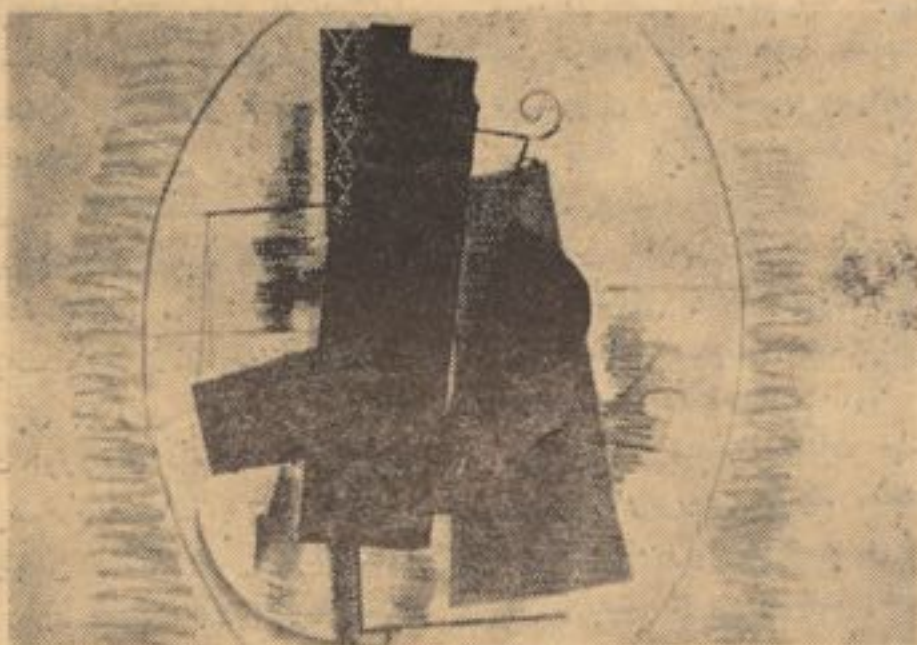
صفحه ۶۱

پدیده های هنری

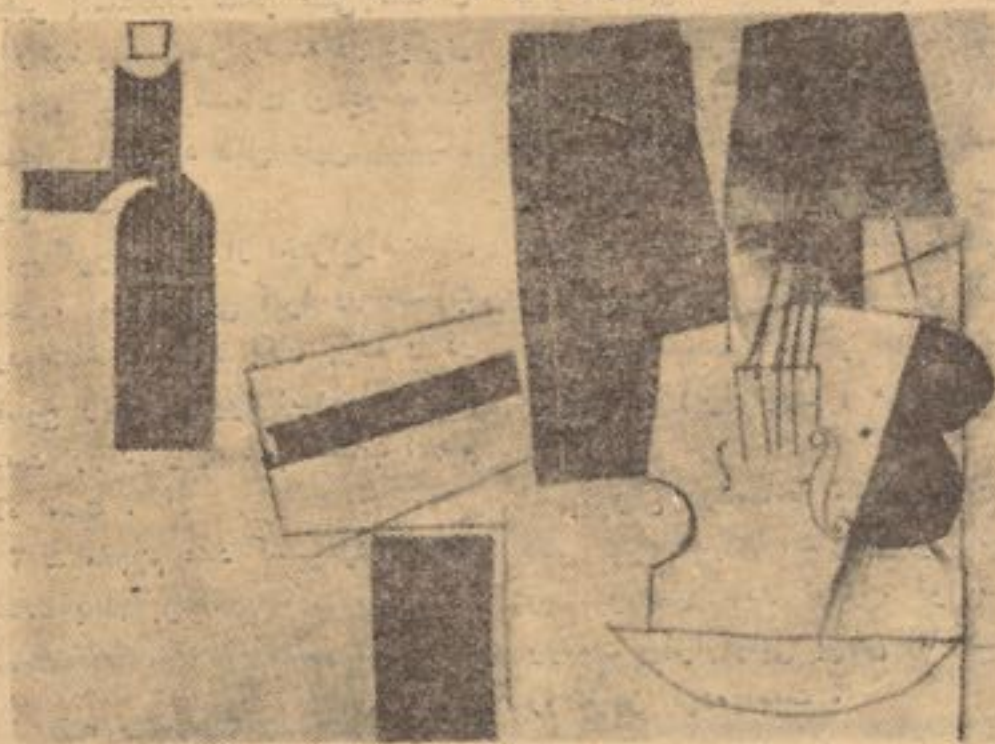
پانزدهم رگش بازو بنفشه و در شرف
غنی کلک باشکوه از علان ویرا

تپیه و نوشته ی محمد اسرا نیل رویا

سه تابلو در یک سبک آغاز و پایان همکاری و همفکری دو هنرمند



جورج براک و ویلن ویپ (۱۹۱۲)



پابلو پیکاسو. بو تل، گیلان ویلن (۱۹۱۲-۱۳)

هنگامیکه بسال ۱۹۰۷ ملاقات و آشنایی (براک) با (پیکاسو) آغاز می یابد، پیکاسو اثر معروفش را بنام (دختران اوین یون) ارائه می کند، براک سخت زیر تأثیرش می رود و قدم برای تازه ای میگذارد. و گو بیزم، این مکتب پر سر و صدای نقاشی قرن از همین دور آغاز می شود.

از آنگاه دوستی این دو فزو نثر و محکمتر می شود، چنانکه کمتر اتفاق می افتد که هر روز با هم ملاقات نکنند.

طرف پنج سالیکه دوستی شان دوام نمود و به کمک و همکاری صمیمی همدگر پیوند خود را با چار قرن نقاشی طبیعت سازی و تشبیه آفرینی گسستند و پایه های مکتب نوینی را بنیان نهادند.

آثاری را که (پیکاسو) و (براک) درین دوره بوجود آورده اند آنقدر باهم شبیه و نزدیک اند که بیگمان بنظر می آید که از همدیگر کاپی کرده باشند.

براک بسال ۱۹۱۲ تابلویی از قطعات بریده شده ای کاغذ و روزنامه ساخت، پیکاسو نیز قدم به جای پای دوستش گذاشت و نخستین آثار خویش را در سبک (کولاز) که مفهوم آن چسباندن کاغذ، مواد الیافی و غیره روی پرده ای نقاشی است بوجود آورد. بدینسان آنها دو مین انقلاب را در نقاشی مدرن پی نهادند.

ماجرای دوستی و کار مشترک (براک و پیکاسو) بعد از درگیری جنگ جهانی اول خاتمه می یابد. (براک) در جنگ بسختی مجروح می شود و بنا بر خلق و طبیعت خویش میانه روی را که بمذاجش برا سر بود بیش می گیرد و پیکاسو هم برای دگری می رود.

سمفونی شماره (۴۰) موزات با موسیقی جاز

بدون شك، موزارت یکی از آهنگسازان بزرگ موسیقی کلاسیک و غرب است که آثار مهم وارزنده اش به این هنرمند جاودانگی می بخشد. موزارت در ۲۷ جنوری سال ۱۷۵۶ دریک فامیل هنر پرور اتریشی تولد یافت.

پدرش (لیو یولد موزارت) که موسیقی دان معروف آن زمان، اتریش بود، پسرش را از آوان کودکی زیر تربیه گرفت. موزارت که استعداد بینظیری داشت در سن بسیار کم آثاری ساخت که سخت مورد ستایش هنر دوستان واقع گشت.



یکی از آثار دل انگیز و پرازش موزارت سمفونی شماره (۴۰) است. سمفونی شماره (۴۰) موزارت همان آهنگی است که روزهای جمعه به ادامه ی زیگنال پروگرام رادیویی مجله، یک قسمت بسیار کوتاه آن، آمیخته با معرفی پروگرام نشر می شود.

از قرن ۱۸ تاکنون خوانندگان و نوازندگان معروف دنیا از ممالک مختلف بارها این سمفونی را اجرا کرده اند، که جالبترین آن درین اواخر توسط امریکایی ها با موسیقی جاز به نحوی و جد آفرین و شور انگیزی اجراء گردیده است.

تصحیح

در نوشته «سخن کو تاهی در باره ی رنسانس» شماره چارم سال ۱۳۴۰ به ۱۴۲۰ تصحیح و خواننده شود.

بسکه از طرز خرامت جلوه مستانه ریخت رنگ از روی چمن چون باده از پیمان ریخت جسرت وصل تو برد آسایش از بنیاد دل بر تو شمع شبیخونی درین و پرا نه ریخت فکر زلفت سینه جا کان راز بس پیچیده است می توان از قالب این قوم خشت شانه ریخت خاک صحرا موج میشد از طپیدنهای دل خاک صحرا موج میشد از طپیدنهای دل چشم مستت خون این بسمل عجب مستانه ریخت گر غبار خاطر شمعی نباشد در نظر میتوان صد صبح از خاکستر پروانه ریخت عالمی را سرگذشت رفتگان از کار برد رنگ خواب محفل ما بیشتر افسانه ریخت ظالم از بی دستگاری نیست بی تمهید ظلم در حقیقت اره شمشیر است چون دندان ریخت هر کجا بیدل مکافات عمل گل میکند دیده دا یم از هجوم اشک خوا عد دانه ریخت

و هنرمندان

ز حسرت لب شیرین بنویزم بر ستم
در لاله میوه از غنچه دین و سر باد
(حافظ)

فرخی

زمین را گوئی گشاده آسمان نستی
گشاده آسمان گوئی شکفته بوستا نستی
بصحرا، لاله پنداری ز بیجاده دها نستی
درخت سبز را گوئی هزارآوا، ز با نستی
شب در باغ گوئی گل چراغ با غبا نستی
ستاک نستون گوئی بت لاغر میانستی

درخت سیب را گوئی ز دیا طیلستانستی
جهان گوئی همه پر و شی و پر، پر نیا نستی
مرا دل گر نه اندر دست آن نا مهر بانستی
بدو دستم بشادی بر، می چون از غوانستی

یک غزل جالب از ظهیر فاریابی

ای ز خود بینی بچشم مردم غم خوار، خار
در طریق آزار مابس گشته باغیاور، یار
مر هم لطف دارد ذرتن مجروح، روح
می کند تیر عتابت در دل افکار، کار
می دمد جام غمت اندر دل منصور، صور
می زند عشقت بحق گویان با مقدار، دار
مرغزار عشق را چون مرغزار اندر صغیر
وز غم تو بلبلان را ناله در گلزار، زار
کفر عشقت می برد از بوی ریا بوی ریا
تندی ج وشت فرو زد در دل ز ناز، نا
گر چه حسنش بر ده شبها از دل مهتاب، تار
می کند روز ظهران به زلف کجر فتار، تار
تا شگوفه ای سپید سیب
تازیانه ای بدست باد دید.

ریخت

نازنین چه زود رنجه میشود

شعر و خط از آصف فکرت

نی پندیش بر لبش
نم چو ز شمع در شمعش
که مهرش بر لبش
بجای جگرش بر لبش

را مشخص میسازد و روی آن انگشت
انعقاد می گذارد.

یک نکته ای دیگر قابل یادآوری
اینست که تیاتر بنابر ارزش به
خصوصی که دارد، پوسترهایش
نیز درین معیار با دیگر پوسترها
متفاوت است.

پیکاسو و دیگران که در نقاشی
صاحب نام اند برای تیاتر پوستر
ساخته اند و حتی دیکور درام را
طرح کرده اند، پوسترهای تیاتر
ذکرکتابها منحیث یک اثر بجا پ
رسیده و در تیاتر و موزیم های
جهان این نوع پوسترها از زش
بسیار دارد، به همانگونه که یک
اثر نقاشی دارد.

در این تابلو نقاشی شطرنج
دایره وی (که خود فلسفه عمیقی
دارد)، علامت سوالیه و دایره ای
مابین اش که در آن از توتیه ابری
اشعه ای آفتاب، در تابش است
(با مفهوم و سیعش) برش تقریباً
نیم دایره وی روز نامه که مطا لب
نوشته هایش با محتوای درام و
پوستر یکجا در آمیزش است.
و چهره ای مرد متعصب، دختر
حیرت زده و آن چهره دختر دیگر
غرق در تلاطم و ذکر چهره های
مشخص و سمبولها بصورت کل
هار مونی درهم ریخته ای متنا سب
را بوجود آورده که به همینگونه
در درام نیز مثل این بیان متحرک،
یک سلسله نا بسامانی های اجتماعی

اینهم پوستر کچری قروت اثر
(رویا):

در این اثر گذشته از چسپا ندن
قطعات کاغذ و روز نامه، از عکسهای
گون به گون نیز با جرئت تمام
استفاده شده و بر عکس دو تا بلوی
بالا فضایی برای درخشش نقطه ای
عطف بیان گذاشته، یعنی بافضای
کاملاً پر گو شش شده تا نقطه
عطف بیان متحرک و دورانی باشد
و این بخاطر هم آهنگی است با
محتوای درام که بصورت کل از آن
بایه میگیرد.

برش های قطعات عکس و اخبار
بر خلاف تابلو های بالا حد اکثر
بسا دست بصورت آزاد و طبیعی
بریده شده است.

کچری قروت

نوشته ای: سید مقدس تکه
دیرکتر: ستار جمالی

ماشکوت:
استاد رفیق صادق
چینه عسکر، مزید و سرور، ذکی خانگاه





Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library